

1. Əmtəə istehsalı və satışı, xidmət göstərilməsi, iş görülməsi ilə məşğul olan təsərrüfat subyektlərində mühasibat uçotunun dəqiq və dürüst aparılması, mühasibat və maliyyə hesabatlarının müstəqil yoxlanılması necə adlanır:
  - Təftiş
  - √ Audit
  - Təhlil
  - Inventarlaşdırma
  - Baxış
2. Rusiyada mülki auditorlar nə vaxtan fəaliyyət göstərməyə başlamışdır:
  - 1812-ci ildə I Aleksandrın fərmanı üzrə
  - √ 1797-ci ildə I Pavelin hərbi nizamnaməsi üzrə
  - 1716-cı ildə imzalanmış “nizamnaməyə” uyğun
  - 1867-ci il hərbi məhkəmə islahatlarında sonra
  - 1720-ci ildə I Pyotrun sərəncamı əsasında
3. XVII əsrdə Rusiyada auditorlar hansı sahəyə aid edilirdi:
  - mülki
  - √ hərbi
  - sosial
  - Heç birinə aid edilmir
  - ədliyyə
4. Roma Respublikasında dövlət maliyyəsi kimin nəzarəti altında həyata keçirilirdi:
  - Imperatorun
  - √ senatın
  - vətəndaş statusu olanların
  - sadənlərin hər biri tərəfindən
  - Xəzinədarlığın
5. Şəxsi və dövlət maliyyə nəzarətləri nə vaxt meydana gəlmişdir:
  - Feodalizm cəmiyyəti dağıldıqda
  - √ pul münasibətləri meydana çıxdıqda
  - Hər üç cavab doğrudur
  - XVII-ci əsrdə
  - Kapitalizm cəmiyyətinin inkişafı nəticəsində
6. Maliyyə nəzarətinin meydana gəlməsinin əsasında nə dayanır:
  - əmtəə istehsalının meydana qəlməsi
  - √ pul resurslarının yaranması
  - Deyilənlərdən hər biri
  - Dövlətin yaranması
  - ərazinin qorunması zərurəti
7. Nəzarətin meydana gəlməsinin ilkin forması hansıdır:
  - Maliyyə nəzarəti
  - √ resurslara nəzarət
  - Kredit nəzarəti
  - Vergi nəzarəti
  - Sığorta nəzarəti
8. İctimai maliyyə nəzarəti hansı prinsiplər əsasında həyata keçirilir?

- İlkən və cari
- √ Könüllülük və birtərəfli
- Məcburi və könüllülük
- Birtərəfli və icbari
- Könüllülük və cari

9. Maliyyə nəzarətinin əsas məqsədi nədir?

- √ Maliyyə ehtiyatlarının formalaşdırılması və səmərəli istifadə prosesini təmin etmək.
- Hərbi xərclərinin azaldılması
- Bütçə gəlirlərinin formalaşması
- Dövlətin iqtisadi siyasətini formalaşdırmaq və inkişaf etdirmək
- Maliyyə ehtiyatlarının formalaşdırılması

10. XX əsrdə kommərsiya fəaliyyəti kimi auditin mərkəzi hara sayılırdı və hansı məqsəd daşıyırdı?

- Almaniya-müəssisəsinin faktiki gəlirlilik və mənfəətinin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi
- √ ABŞ-müəssisənin faktiki gəlirlilik və mənfəətinin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi
- ABŞ-vergilərin yığılmasına nəzarət
- ABŞ-hərbi xərclərə nəzarət
- Fransa-bütçə gəlirlərinə nəzarət

11. Fransız modelinə uyğun xüsusiyyət hansıdır. Düzgün variantı seçin:

- Sanksiyalar haqqında məsələ hökumətin inzibati yaxud məhkəmə orqanlarının səlahiyyətindədir
- √ Məhkəmə funksiyalarının ayrı-ayrı nəzarət orqanlarına verilməsi imkanı mövcuddur
- Sanksiyalar ancaq inzibati yolla həyata keçirilir
- Məhkəmə funksiyalarının ayrı-ayrı nəzarət orqanlarına verilməsi imkanı mövcud deyil
- Sanksiyalar həm hökumət, həm də ayrı-ayrı qurumlar tərəfindən aparılır

12. Anqlo-sakson modelinə uyğun xüsusiyyət hansıdır. Düzgün variantı seçin:

- Məhkəmə funksiyalarının ayrı-ayrı nəzarət orqanlarına verilməsi imkanı mövcuddur
- √ Sanksiyalar və maliyyə pozuntuları üzrə məsələlər inzibati yaxud məhkəmə orqanlarının səlahiyyətlərinə daxildir
- Sanksiyalar ancaq inzibati yolla həyata keçirilir
- Məhkəmə funksiyalarının ayrı-ayrı nəzarət orqanlarına verilməsi imkanı mövcud deyil
- Sanksiyalar həm hökumət, həm də ayrı-ayrı qurumlar tərəfindən aparılır

13. Maliyyə nəzarətinin metodu

- Əsaslandırma
- √ Təftiş
- Kameral
- Anketləşmə
- Sənədli

14. XVII-XIX əsrlərdə maliyyə nəzarətinin neçə sistemi mövcud idi və hansılardır?

- 2 -anqlo-sakson və ABŞ
- √ 2 -anqlo-sakson və yunan-alman
- 3- Yunan-alman, anqlo-sakson və fransız
- 2 -yunan – alman və ABŞ
- 1 -anqlo-sakson

15. Audit termini neçənci əsrlərdə meydana gəlmişdir

- XI-XII əsrlərdə nəzarət prosedurlarını həyata keçirmək üçün
- √ X-XI əsrlərdə nəzarət prosedurlarını həyata keçirmək üçün
- X-XIII əsrlərdə nəzarət prosedurlarını həyata keçirmək üçün

- VI-X əsrlərdə iqtisadi fəaliyyəti tənzimləmək üçün
- X-XII əsrlərdə vergilərin yığılmasına nəzarət üçün

16. Maliyyə nəzarətinin yoxlama obyektinə aid deyil

- Maliyyə göstəriciləri
- ✓ texniki göstəricilər
- Maya dəyəri
- Mənfəət
- Bütün növ gəlirlər

17. İlk dəfə olaraq dövlət maliyyə sistemində nəzarət hansı formalarda həyata keçirilirdi?

- Büdcə xərclərinə və dövlət xərclərinə nəzarət
- ✓ Büdcənin gəlir hissəsinin formalaşdıran vergilərin ödənilməsinə və büdcə xərclərinə nəzarət
- Dövlət xərcləri və büdcə gəlirlərinə nəzarət
- Vergilərə və büdcə gəlirlərinə nəzarət
- Büdcənin gəlir hissəsini formalaşdıran vergilərin ödənilməsinə və dövlət xərclərinə nəzarət

18. Maliyyə nəzarətinin meydana gəlməsinə səbəb olan amillər hansılardır?

- Əməyin bölgüsü, əmtəə mübadiləsi və iqtisadi inteqrasiya
- ✓ Əməyin bölgüsü, əmtəə mübadiləsi və pul münasibətləri
- İqtisadi inteqrasiya, pul münasibətləri və müxtəlif mülkiyyət formalı müəssisələrin yaranması
- Əməyin bölgüsü, maliyyə nəzarətinin tam aşkarlıq şəraitdə həyata keçirilməsi və demokratik prinsiplər.
- Əmtəə mübadiləsi, qloballaşma və pul münasibətləri

19. İlk dəfə olaraq resurslara nəzarətin tarixi hansı dövrdən başlayaraq həyata keçirilməyə başlanmışdır?

- Dövlətin meydana gəlməsi
- ✓ Sahibkarlıq sistemi meydana çıxdığı vaxtdan
- İctimai maliyyə nəzarətinin həyata keçirildiyi vaxtdan
- Audit fəaliyyətinin yarandığı dövrdən
- Ölkələr arasında iqtisadi münasibətlər dərinləşdiyi vaxtdan

20. Kommersiya auditi öz tarixi hüquqi başlanğıcını neçənci ildə götürmüşdür və o vaxtlar Şotlandiyanın paytaxtında hansı təhsil ocağı təsis olunmuşdur?

- 1849-cu il - Dövlət Mühasib-Ekspertlər İnstitutu
- ✓ 1853-cü il- Edinburq Auditorlar İnstitutu
- 1846-cı ildə - Audit işləri elmi üçün məktəb
- 1849-cu il - Auditor işləri elmi üçün Hərbi kollegiya
- 1846-cı ildə - Auditor texniki peşə məktəbi

21. Tədqiqatçıların fikrincə Rusiyada 10 mart 1656-cı ildə hərbi xərclərin çoxluğu hansı sənədin yaranmasına səbəb olmuşdur?

- Hesab və qeydlər haqqında Traktat
- ✓ Böyük Xəzinənin Hesabı (Hesabat əmri) Əmri
- Nizamnamə
- Dövlət Mühasib-Ekspertlər İnstitutu yaradılması Əmri
- Xüsusi normativ sənəd – Fretyce of Husbandry

22. Aleksey Mixayloviç Romanovun fərmanı ilə Böyük Xəzinənin Hesabı (Hesabat əmri) Əmri təsis edilən zaman Rusiyada hansı orqanının rəsmi yaranma tarixi 1656-cı il hesab edilmişdi?

- auditor nəzarəti orqanının
- daxili nəzarət orqanının
- qeyri-dövlət maliyyə nəzarəti xüsusi orqanının
- ✓ dövlət maliyyə nəzarəti xüsusi orqanının
- xəzinədarlıq orqanının

23. kral Uzun V Filipp tərəfindən 1318-ci ildə yaradılan maliyyə nəzarətinin ali orqanı harada yaradılmışdı və necə adlandırılırdı?
- Amerikada və Hesablama Palatası
  - ✓ Fransada və Hesablama Palatası
  - İngiltərədə və Auditorlar Palatası
  - Rusiyada və Auditorlar Palatası
  - Qədim Misirdə və Hesablama Palatası
24. XX əsrdə birinci dəfə Amerikada həyata keçirilən audit yoxlamaları hansı məqsədləri güdürdü. Yanlış olanı göstərin:
- müəssisənin faktiki gəlirlilik səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi ;
  - ✓ dövlət gəlirlərinin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi
  - qəsdlə edilən səhvlərin qarşısının alınması:
  - qəsdlə edilməyən (ikinci dərəcəli məqsəd) səhvlərin qarşısının alınması
  - mənfəətinin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi ;
25. Böyük Britaniyada 1324-cü ildə auditorların qarşısında qoyulan əsas tələblər hansı idi?
- İqtisadi və hüquqi biliklərə malik olmalı
  - ✓ Sədaqətli, tədbirli və öz işini bilən olmalı
  - Bütün biliklərə yiyələnmiş olmalı
  - Uzaqqörən, tədbirli olmalı
  - Ədalətli, sədaqətli və uzaqqörən olmalı
26. 1318-ci ildə Fransada maliyyə nəzarətinin ali orqanı kim tərəfindən yaradılmışdır və necə adlandırılırdı?
- I Pyotr tərəfindən yaradıldı və Hesablama Palatası adını aldı
  - ✓ kral Uzun V Filipp tərəfindən yaradıldı və Hesablama Palatası adını aldı
  - I Pavel tərəfindən yaradıldı və Auditorlar Palatası adını aldı
  - auditor Robert Montqomeri və Hesablama Palatası adının aldı
  - I Edvard tərəfindən yaradıldı və Auditorlar Palatası adını aldı
27. Tarixçilərin fikrincə, dünyada birinci dəfə olaraq auditorların fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericilik aktı neçənci ildə və kim tərəfindən qəbul edilmişdir:
- 1199 –cu ildə İngiltərə kralı şirürəkil I Riçard
  - ✓ 1285-ci ildə İngiltərə kralı I Edvard
  - 1286-cı ildə I Pavel
  - 1165 –ci ildə I Pyotr
  - 1318-ci ildə V Filipp
28. Auditin maliyyə nəzarəti kimi müasir anlayışının vətəni haradır?
- Amerika
  - ✓ Böyük Britaniya
  - Azərbaycan
  - Fransa
  - Rusiya
29. Qədim Misirdə maliyyə idarəsinin başında kim dururdu?
- Maliyyə naziri
  - ✓ Xəzinədar
  - 3 mirzə
  - İqtisadçılar
  - Şöbə rəisi
30. Qədim Misirdə dövlət maliyyə nəzarəti kim tərəfindən həyata keçirilirdi

- firon
- √ maliyyə idarəsi və xüsusi məmurlar
- maliyyə müfəttişləri
- kahinlər
- vergi idarələri

31. Qədim Dünya ölkələrində maliyyə nəzarətinin əsas xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansını aid etmək olmaz:

- yüksək vəzifəli şəxslər və yaxud ayrı-ayrı məmurlar tərəfindən nəzarət funksiyalarının yerinə yetirilməsi
- √ qeyri – dövlət maliyyə nəzarətinin inkişafı ilə bağlı normativ aktların formalaşması
- uçot və nəzarət funksiyaları arasında dəqiq bölünmənin olmaması
- nəzarət metodologiyasının əmələ gəlməsi;
- maliyyə nəzarətini həyata keçirən xüsusi dövlət orqanlarının formalaşmasına keçid

32. Dövlət maliyyə nəzarəti orqanlarına aid deyil:

- Milli Məclisin Hesablama Palatası
- √ Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası
- AR Vergilər Nazirliyi
- Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi
- AR Maliyyə Nazirliyi

33. Maliyyənin nəzarət funksiyasının obyektivliyi nədən asılıdır?

- nəzarət orqanlarının fəaliyyətindən;
- maliyyə mexanizmindən;
- parlamentdən;
- √ dəqiq maliyyə məlumatlarından;
- qanunvericilikdən;

34. Azərbaycanda hansı dövrdən başlayaraq auditor xidmətinin təşkili istiqamətində konkret addımlar atıldı?

- 1996-cı ildən
- √ 1994-cü ildən
- 1992-ci ildən
- 1991-ci ildən
- 1993-cü ildən

35. Birinci dəfə Amerikada həyata keçirilən audit yoxlamaları hansı məqsədləri güdürdü?

- pul kütləsinin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi
- büdcə kəsirinin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi
- √ müəssisənin faktiki gəlirlilik və mənfəətinin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi
- dövlət borclarının səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi
- dövlət büdcəsinin tarazlıq səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi

36. İlk dəfə olaraq sənədlərlə təsdiq olunmuş auditor fəaliyyəti hansı ölkəyə məxsus olan "Cənub dəniz şirkətinin" iflası prosesində həyata keçirilmişdir?

- Amerika Birləşmiş Ştatları
- √ Böyük Britaniya
- Yunanıstan
- Türkiyə
- Rusiya

37. 1872-1953-ci illərdə Audit nəzəriyyəsinin inkişafını kim həyata keçirdi?

- I Pavel
- √ amerikalı mühasib və auditor Robert Montqomeri
- Luk Paçoli

- İngiltərə kralı I Edvard
- I Pyotr

38. İlk dəfə olaraq Rusiya ordusunda Auditorlar institutu barəsində məlumatlar neçənci ildə qəbul edilmiş nizamnamədə əksini tapanmışdır?

- 1688.0
- ✓ 1698.0
- 1768.0
- 1767.0
- 1678.0

39. I Pyotrun maliyyə nəzarəti sahəsində həyata keçirdiyi islahatların əsasını hansı model təşkil edirdi?

- anqlo-sakson
- ✓ yunan-alman
- amerikan-alman
- anqlo-amerikan
- yunan-amerikan

40. Orta əsrlərdə maliyyə nəzarətinin əsas xarakteristikasına hansıları aid etmək olar?

- maliyyə nəzarəti prosesi üçün «audit» termininin meydana çıxması
- ✓ sadalananların hamısını
- uçot tsiklindən sonrakı nəzarət prosesinin ayrılması, ona müstəqil status verilməsi
- sadalananların heç biri
- auditorun peşə kimi meydana çıxması

41. 10 mart 1656-cı ildə Aleksey Mixayloviç Romanovun fərmanı ilə Böyük Xəzinənin Hesabı (Hesabat əmri) Əmrinin yaranmasının əsas səbəbi nədir?

- sosial xərclərin çoxluğu
- ✓ hərbi xərclərin çoxluğu
- büdcə kəsirinin artması
- dövlət borcunun artması
- vergidən daxilolmaların az olması

42. Rusiyada dövlət maliyyə nəzarəti xüsusi orqanının rəsmi yaranma tarix hansıdır?

- 1667.0
- ✓ 1656.0
- 1956.0
- 1756.0
- 1666.0

43. Babilistanda Xammurapinin kodeksinə görə ilk dəfə müstəqil uçot aparılması kimə tapşırılmışdır:

- mühasiblərə
- ✓ tacirlərə
- nazirlərə
- vəzifəli şəxslərə
- auditorlara

44. Tarixən ilk olaraq hansı maliyyə nəzarəti növü mövcud olmuşdur?

- cari və qabaqcadan
- ✓ şəxsi və ictimai
- büdcə və vergi
- auditor
- yoxlama və təhlil

45. Maliyyə nəzarəti o zaman əmələ gəlir ki:
- vergidən daxilolmalar artsın
  - √ resursların ölçüsü pul ekvivalentində meydana çıxsın
  - dövlət xərclər və vergi dərəcələri azaldılsın
  - müəssisələrin gəlirləri artsın
  - büdcə tarazlaşdırılsın
46. Maliyyə nəzarəti, nəzarətin xüsusi sahə və yaxud istiqaməti kimi, maliyyənin özünün əmələ gəlməsi dövründə nəyə nəzarətdən seçilmişdir
- ixracata
  - √ resurslara
  - rəqabətə
  - iqtisadi tarazlığa
  - investisiya fəaliyyətinə
47. Maliyyə nəzarəti dedikdə...
- maliyyənin bölgü funksiyasının reallaşma forması başa düşülür
  - √ bütün iqtisadi subyektlərin pul fondlarının təşkili, bölüşdürülməsi və məqsədyönlü istifadə edilməsi üzərində nəzarət başa düşülür
  - bütün iqtisadi subyektlərin maliyyə fəaliyyəti üzərində yalnız qanunverici orqanların nəzarəti başa düşülür
  - maliyyə sistemi vasitəsilə həyata keçirilən tədbirlərin məcmusu başa düşülür
  - dövlətin və bələdiyyələrin pul fondlarının təşkili, bölüşdürülməsi və məqsədyönlü istifadə edilməsi üzərində nəzarət başa düşülür
48. Maliyyə nəzarətinin məqsədlərinə nail olmağa kömək edən ayrı-ayrı elementlərin məcmusu necə adlanır?
- Maliyyə mexanizmi
  - Maliyyə sistemi
  - Maliyyə nəzarətinin subyektləri
  - Maliyyə nəzarəti göstəriciləri
  - √ Maliyyə nəzarəti sistemi
49. Maliyyə nəzarəti sistemini hansı element vasitəsi ilə xarakterizə etmək qeyri - mümkündür.
- Nəzarət mexanizmi
  - √ qiymət sistemi
  - nəzarət obyektı
  - nəzarət subyektləri
  - nəzarətin prinsipləri
50. Maliyyə nəzarəti sistemi dedikdə nə başa düşülür?
- pul fondlarının yaradılması və istifadəsində öz xüsusiyyətləri ilə seçilən ayrı-ayrı maliyyə münasibətlərinin məcmusudur
  - ölkə ərazisində müxtəlif səviyyəli büdcələrin qarşılıqlı əlaqəsidir
  - ayrı-ayrı maliyyə həlqələrinin məcmusu və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələrdir
  - √ nəzarətin məqsədlərinə nail olmağa kömək edən ayrı-ayrı elementlərin məcmusu
  - maliyyə münasibətlərinin müxtəlif dairələrinin məcmusu
51. Maliyyə nəzarəti sisteminin elementi deyil:
- Nəzarətin obyektı və subyektləri
  - Nəzarətin prinsipləri və metodları
  - √ Texniki və texnoloji nəzarət
  - Nəzarətin texnikası və texnologiyası
  - Nəzarətin predmeti
52. Maliyyə nəzarətinin aparılması mərhələlərinə aid deyil:
- Yoxlama materiallarının reallaşdırılması

- Yoxlamanın nəticələrinin rəsmiləşdirilməsi
- Yoxlamanın aparılması
- Yoxlamaya (təftişə) hazırlıq
- ✓ Vergilərin dərəcələrinin müəyyən edilməsi

53. Maliyyə nəzarəti prosesinin mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aid edilmir?

- nəzarət tədbirinin yekun mərhələsi
- yekun nəticələrin reallaşdırılması
- Planlaşdırma
- nəzarət tədbirinin həyata keçirilməsi
- ✓ monitorinq

54. S.P.Opyonişev və V.A.Jukova görə maliyyə nəzarətinin elementlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- nəzarətin metodları
- nəzarətin texnika və texnologiyası
- nəzarətin obyektı
- nəzarətin predmeti
- ✓ nəzarətin məqsədi

55. Professor M.M.Rassolova görə dövlətin büdcə sisteminin bütün səviyyələrində maliyyə resurslarının formalaşdırılması və istifadəsində yaranan pul-bölgü prosesi necə adlanır?

- maliyyə nəzarətinin subyektı
- maliyyə nəzarəti sistemi
- maliyyə nəzarətinin predmeti
- ✓ maliyyə nəzarətinin obyektı
- maliyyə nəzarəti mexanizmi

56. Dövlət maliyyə nəzarətin predmetinə daxil deyil:

- Dövlət büdcəsi
- Dövlət büdcədənəknar fondları
- ✓ bələdiyyə mülkiyyətində olan əmlak
- Dövlət əmlakı
- Dövlətin mülkiyyətində olan səhmlər, əmanətlər

57. Nəzarətin hansı növü dəyər kateqoriyalarının istifadəsi ilə əlaqələndirilir?

- Texnoloji
- Sanitar
- İnzibati
- Ekoloji
- ✓ Maliyyə

58. D.Q.Çernik maliyyə nəzarətinin məzmununu necə ifadə edir?

- dövlətin maliyyə resurslarının toplanılması, yenidən bölüşdürülməsi və istifadəsi ilə əlaqədar həyata keçirdiyi tədbirlərin məcmusudur
- maliyyə nəzarəti - pul fondlarının formalaşdırılmasında öz xüsusiyyətləri ilə seçilən ayrı-ayrı maliyyə həlqələrinin məcmusudur
- maliyyənin bölüşdürücü funksiyasının təzahür və ya reallaşma formasıdır
- ✓ maliyyə nəzarəti maliyyənin nəzarət funksiyasının həyata keçirilmə formasıdır və onun məzmunu bütün iqtisadi subyektlətin fəaliyyətlərinin yoxlanılmasında ifadə olunur.
- müəyyən məqsədlərə nail olmaq üçün maliyyə vasitəsilə obyektə şüurlu və məqsədyönlü təsir metod və üsullarının məcmusudur.

59. Keçirilən nəzarət tədbirlərinin effektivliyini müəyyən edən əsas nəzarət elementlərinə daxil deyildir

- nəzarətin obyektı
- nəzarət prosesi
- nəzarətin subyektı

- nəzarətin metodikası
- ✓ nəzarətin texniki təminatı

60. Maliyyə nəzarətinin obyektləri hansılardır?

- Xüsusi səlahiyyətli dövlət nəzarət orqanları və ictimai təşkilatlar
- Auditor şirkətləri və müəssisələrin maliyyə şöbələri
- Müəssisənin dövrüyyə vəsaitləri, müxtəlif məqsədlərə və fondlara ayrılımlar
- ✓ Maddi və qeyri-maddi istehsal sahəsindəki maliyyə münasibətləri, mərkəzləşdirilmiş pul fordlarının yaradılması və istifadəsi ilə bağlı maliyyə prosesləri
- Milli məhsulun natural və dəyər göstəriciləri

61. Maliyyə nəzarətinin predmetlərinə aid edilmir

- ✓ maliyyə nəzarəti prosesi
- rentabellik
- bütün növ gəlirlər
- mənfəət
- maya dəyəri

62. Maliyyə nəzarətinin subyektləri dedikdə nə başa düşürsünüz?

- idarəetmə orqanlarının, müəssisə və təşkilatların fəaliyyətlərini
- maliyyə resurslarının formalaşdırılması və istifadəsində yaranan pul-bölgü prosesini
- müəssisə, idarə və təşkilatların maliyyə göstəricilərini
- maliyyə nəzarəti sistemi və onun elementlərini
- ✓ maliyyə nəzarətini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxsləri

63. Maliyyə nəzarətinin obyektini dedikdə nə başa düşülür?

- müəssisə, idarə və təşkilatların maliyyə göstəriciləri
- ✓ xalq təsərrüfatının bütün sahələri və həlqələrində maliyyə resurslarının formalaşdırılması və istifadəsində yaranan pul-bölgü prosesi
- maliyyə nəzarəti sistemi və onun elementləri
- idarəetmə orqanlarının, müəssisə və təşkilatların fəaliyyətləri
- maliyyə nəzarətini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxslər

64. Maliyyənin nəzarət funksiyasının obyektivliyi nədən asılıdır?

- nəzarət orqanlarının fəaliyyətindən;
- maliyyə mexanizmindən;
- parlamentdən;
- ✓ dəqiq maliyyə məlumatlarından;
- qanunvericilikdən;

65. Maliyyə nəzarəti sisteminə aid deyil

- maliyyə nəzarətinin obyektini
- maliyyə nəzarətinin predmetini
- maliyyə nəzarətinin normativ-hüquqi aktları
- maliyyə nəzarətinin subyektləri
- ✓ maliyyə nəzarətinin funksiyaları

66. Rus alimi E.Y.Qraçevaya görə maliyyə nəzarəti -bu...

- maliyyənin idarə olunması mərhələlərindən biridir
- iqtisadi subyektlərin fəaliyyəti üzərində yalnız qanunverici hakimiyyət orqanlarının nəzarətidir
- təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətləri ilə bağlı məsələlərin yoxlanılması üzrə tədbirlərin məcmusudur
- ✓ maliyyə sisteminin bütün həlqələrində resursların formalaşdırılması, bölüşdürülməsi və istifadəsi üzərində nəzarətin bir növüdür
- maliyyənin nəzarət funksiyasının reallaşma formasıdır

67. Maliyyə nəzarətinin əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?
- maliyyə qanunvericiliyinə riayət olunmasının təmin olunması
  - maliyyə resurslarına olan tələb ilə pul fondlarının və gəlirlərinin məbləği arasında tarazlığı təmin etmək
  - bütün nəzarət obyektlərində mühasibat uçotunun düzgün aparılmasının təmin olunması
  - ✓ cəmiyyətin inkişafı üçün zəruri olan maliyyə ehtiyatlarının tam səfərbərliyə alınması
  - təsərrüfat subyektlərinin və dövlətin büdcəsinin düzgün tərtib olunması və icrasının təmin olunması
68. Maliyyə nəzarəti bu elmlərə qarışıqlıqla ələgədə fəaliyyət göstərir. Uyğun olmayanı göstərin:
- İqtisadi nəzəriyyə
  - Mühasibat uçotu
  - Maliyyə
  - ✓ Politologiya
  - Statistika
69. Aşağıda sadalananlardan hansını S.V.Stepaşin "Dövlət maliyyə nəzarəti" əsərində milli gəlirin istehsalı, bölüşdürülməsi və onun səmərəli istifadəsinə dair, bir tərəfdən dövlət, digər tərəfdən hüquqi və fiziki şəxslər arasında yaranan münasibətlər kimi müəyyən edir.
- ✓ maliyyə nəzarətinin obyektini
  - maliyyə nəzarət subyektini
  - maliyyə nəzarət metodunu
  - maliyyə nəzarəti sistemini
  - maliyyə nəzarət formasını
70. Maliyyə nəzarəti müqavilə münasibətlərinə ictimai təkrar istehsalın hansı mərhələsində nəzarət edir?
- Bölgü
  - Nəticələrinin qəbulu
  - İstehlak
  - ✓ Mübadilə
  - İstehsal
71. Maliyyə nəzarəti dövlət büdcəsinə vəsaitlərin ayrılmasına ictimai təkrar istehsalın hansı mərhələsində nəzarət edir?
- mübadilə
  - istehsal
  - nəticələrinin qəbulu
  - istehlak
  - ✓ bölgü
72. Maliyyə nəzarəti prosesində bilavasitə hansı göstəricilər yoxlanılır?
- statistik göstəricilər yoxlanılır
  - yalnız büdcə göstəriciləri yoxlanılır
  - təsərrüfat göstəriciləri yoxlanılır
  - ✓ dəyər göstəriciləri yoxlanılır
  - bütün iqtisadi göstəriciləri yoxlanılır
73. Maliyyə nəzarətinin obyektinə nədir?
- təsərrüfat münasibətləri
  - variantların heç biri düz deyil
  - iqtisadi münasibətlər
  - ✓ pul-bölgü münasibətləri
  - istehsal münasibətləri
74. S.Openişev və V.Jukova görə ümumdövlət maliyyə nəzarəti sisteminin strukturuna aid edilmir:

- nəzarətin predmeti
- √ istehsal texnologiyasına əməl edilməsinə nəzarət
- nəzarətin obyektı
- nəzarətin texnika və texnologiyası
- nəzarət mexanizmi

75. S. P. Openişev və V. A. Jukovun təsnifatına görə maliyyə nəzarətinin aşağıdakı funksiyaları var. Aid olmayanı göstər:

- Önləyici tədbirlər
- Kənarlaşmaları aşkar etmək
- Qanun qoruyucu
- kənarlaşmaların səbəblərinin analizi
- √ Nöqsana uyğun cəzalandırılma

76. Maliyyə nəzarətinin önləyici tədbirlər funksiyasının məqsədlərinə aid edilmir:

- konkret profilaktik (önləyici) tədbirlərin keçirilməsi
- Qanun pozuntusunun səbəblərinin aradan qaldırılması
- Qanun pozuntularının və günahkar şəxslərin aşkar edilməsi
- Qanun pozuntusunun baş vermə şəraitinin müəyyən edilməsi
- √ Qanun pozuntularına yol vermiş vəzifəli şəxslərin, vətəndaşların hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsi

77. RF Hesablama Palatasının mütəxəssisləri S. P. Openişeva və V. A. Jukova görə maliyyə nəzarətinin aşağıdakı funksiyaları vardır:

- korreksiya, bölgü və nəzarət
- profilaktik tədbirlər, yığım və stimullaşdırıcı funksiya
- risk, xəbərdarlıq, yığım və nəzarət funksiyaları
- √ kənarlaşmaları aşkar etmək, kənarlaşmaların səbəblərini təhlil etmək, önləyici tədbirlər və qanun qoruyucu
- kənarlaşmaları aşkar etmək, risk, xəbərdarlıq və tənzimləyici funksiya

78. Maliyyə nəzarətinin vəzifəli şəxslərin, vətəndaşların, qanun pozuntularının qarşısını almağa, onları hüquqi məsuliyyətə cəlb etməyə, eləcə də bu subyektlərə qarşı dövlət və ya ictimai təsir mexanizmlərinin tətbiqinə yönəldilmiş funksiyası necə adlanır?

- önləyici funksiya
- kənarlaşmaların səbəblərinin analizi funksiyası
- √ qanunqoruyucu funksiya
- korreksiya funksiyası
- kənarlaşmaların müəyyən edilməsi funksiyası

79. Maliyyə nəzarətinin funksiyasını göstərin:

- bölgü funksiyası
- yenidən bölgü funksiyası
- stimullaşdırıcı funksiya
- tənzimləyici funksiya
- √ korreksiya funksiyası

80. Nəzarət fəaliyyətinin effektivliyinin artırılmasını və qanun pozuntularının qarşısını almaq üçün profilaktik işlərin aparılmasını əsaslandıran maliyyə nəzarəti funksiyası hansıdır?

- risk funksiyası
- qanunqoruyucu funksiya
- bölüşdürücü funksiya
- korreksiya funksiyası
- √ önləyici funksiya

81. Aşağıda sadalananlardan hansı nəzarət funksiyasını yerinə yetirməyə imkan verir:

- Nəzarət forması
- Nəzarətin həyata keçirilməsi

- ✓ Nəzarət mexanizmi
- Nəzarət üsulu
- Nəzarət qaydası

82. Bütçənin formalaşdırılması və icrası zamanı, eləcə də müəssisə və təşkilatların maliyyə - təsərrüfat fəaliyyəti prosesində müəyyən edilmiş kənarlaşmaların aradan qaldırılması üçün təkliflərin hazırlanması maliyyə nəzarətinin hansı funksiyasının əhatə dairəsinə daxildir?

- önləyici funksiya
- kənarlaşmaların müəyyən edilməsi funksiyası
- ✓ nəzarət obyektinin fəaliyyətinin korreksiyası funksiyası
- qanunqoruyucu funksiya
- kənarlaşmaların səbəblərinin analizi funksiyası

83. Maliyyə nəzarətinin kənarlaşmaların səbəblərinin analizi funksiyası nəyi ifadə edir?

- qanun pozuntularının qarşısını almaq üçün profilaktik işlərin aparılmasını
- bütçənin gəlir hissəsinin formalaşdırılması və bütçə vəsaitlərinin istifadəsindəki kənarlaşmaların müəyyən edilməsini
- bütçə prosesi və müəssisələrin maliyyə - təsərrüfat fəaliyyəti prosesində müəyyən edilmiş kənarlaşmaların aradan qaldırılması üçün təkliflərin hazırlanmasını
- qanun pozuntularının qarşısının alınmasını, qanunu pozanların hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsini
- ✓ kənarlaşmalara yol verənlərin müəyyən edilməsini və faktların araşdırılmasını

84. Maliyyə nəzarətinin kənarlaşmaların müəyyən edilməsi funksiyası nəyi nəzərdə tutur?

- qanun pozuntularının qarşısını almaq üçün profilaktik işlərin aparılmasını
- vəzifəli şəxslərin, vətəndaşların, qanun pozuntularının qarşısını almağı, onları hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsini, eləcə də bu subyektlərə qarşı dövlət və ya ictimai təsir mexanizmlərinin tətbiqini
- kənarlaşmalara yol verənlərin müəyyən edilməsini və faktların araşdırılmasını nəzərdə tutur
- bütçənin formalaşdırılması və icrası zamanı, eləcə də müəssisə və təşkilatların maliyyə - təsərrüfat fəaliyyəti prosesində müəyyən edilmiş kənarlaşmaların aradan qaldırılması üçün təkliflərin hazırlanmasını
- ✓ dövlət bütçəsi ilə bağlı hüquqi aktların icrası zamanı, onun gəlir hissəsinin formalaşdırılması və bütçə vəsaitlərinin istifadəsindəki kənarlaşmaların, eləcə də nazirlik, idarə, müəssisə və təşkilatların maliyyə fəaliyyətləri sahəsində kənarlaşmaların müəyyən edilməsini

85. Bu funksiya təşkilatın işinin nəticələrinin səmərəli olduğunun təhlil edilməsini nəzərdə tutur:

- Planlaşdırma
- Koordinasiya
- Təşkilatçılıq
- ✓ Nəzarət
- Nizamlama

86. Maliyyə nəzarətinin funksiyalarını göstərin:

- stimullaşdırıcı, tənzimləyici və bölüşdürücü
- önləyici, tənzimləyici, xəbərdarlıq və stimullaşdırıcı
- bölüşdürücü, nəzarət və qanunqoruyucu
- ✓ kənarlaşmaların müəyyən edilməsi, kənarlaşmaların səbəblərinin analizi, korreksiya, önləyici və qanunqoruyucu
- xəbərdarlıq, risk, yığım və nəzarət

87. S.P. Openışev və V.A.Jukov ümumdövlət maliyyə nəzarətinin hansı funksiyalarını müəyyən etmişlər. Düz olmayanı göstərin:

- qanun qoruyucu
- önləyici tədbirlər
- kənara çıxmaları aşkar etmək
- kənara çıxma hallarının səbəblərini analiz etmək
- ✓ bölüşdürücü

88. İnzibati idarəetmə nəzəriyyəsinin banisi Anri Fayol (1841-1925) XX əsrin əvvəllərində inzibati proseslərin funksiyalarını qeyd etmişdir. Bunlar hansılardır:

- idarə etmə bacarığı, uzaqlaşma, nəzarət

- gələcəyi görmə (uzaqgörənlər), təşkilatçılıq, nəzarət
- təşkilatçılıq, idarə etmə bacarığı, uzaqlaşma, nəzarət
- gələcəyi görmə (uzaqgörənlər), təşkilatçılıq, idarə etmə bacarığı
- ✓ gələcəyi görmə, təşkilatçılıq, idarə etmə bacarığı, uzaqlaşma, nəzarət

89. İdarəetmənin təşkilatçılıq funksiyası:

- ✓ təşkilat strukturunu formalaşdırır və onu bütün lazım olanlarla təmin edir
- təşkilatın işinin nəticələrinin effektiv olduğunu analiz edir
- təşkilatın fəaliyyətinin məqsədini müəyyən edir
- gəlirlərinin artım səviyyəsini müəyyənləşdirir
- məqsədə nail olmaq üçün daha effektiv metod və vasitələri araşdırır

90. İdarəetmənin planlaşdırma funksiyasının yardımını ilə müəyyənləşdirilir:

- təşkilat strukturunun formalaşması və onu bütün lazım olanlarla təmin edilməsi
- gəlirlərinin artım səviyyəsi
- təşkilatın öz məqsədinə çatma dərəcəsinin qiymətləndirilməsi
- ✓ təşkilatın fəaliyyətinin məqsədi və bu məqsədə nail olmaq üçün daha effektiv metod və vasitələr
- təşkilatın işinin nəticələrinin effektiv olduğunu analiz edilməsi

91. İdarə etmənin funksiyasını göstərin:

- Təhlil
- Təftiş
- Audit
- Yoxlama
- ✓ Nəzarət

92. İdarəetmənin funksiyalarına aid deyil:

- Nəzarət
- Təşkilatçılıq
- Nizamlama
- ✓ Audit
- Planlaşdırma

93. İdarəetmə sistemində maliyyə nəzarətinin əsas məqsədi:

- idarəedən subyektin qorunmasının qiymətləndirilməsidir
- sadalananlar doğru deyil
- maliyyə nəzarət sisteminin bütün subyektlərinin maliyyə maraqlarının qorunmasının qiymətləndirilməsidir
- ✓ idarəedən subyektin maliyyə maraqlarının qorunmasının qiymətləndirilməsidir
- nəzarət edən subyektin maliyyə maraqlarının qorunmasının qiymətləndirilməsidir

94. Son dövrlərdə (illərdə) Hesablama Palatasının apardığı nəzarət tədbirlərinin nəticəsində müəyyən edilmiş hansı qrup nöqsanların xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur?

- satınalmalarla bağlı müəyyən olunmuş nöqsanlar
- əməyin ödənilməsi ilə bağlı müəyyən olunmuş nöqsanlar
- vergi qanunvericiliyinin pozulması ilə bağlı nöqsanlar
- ✓ xərclər smetasında nəzərdə tutulmayan və funksional fəaliyyətə aid olmayan istiqamətlərə vəsaitin yönəldilməsi ilə bağlı nöqsanlar
- mühasibat uçotu qaydalarına riayət olunmaması ilə bağlı nöqsanlar

95. Müəssisə və təşkilatların idarəetmə strukturunda nəzərdə tutulan xüsusi şöbələr, bölmələr, eləcə də ayrı-ayrı mütəxəssislər tərəfindən həyata keçirilən maliyyə nəzarəti hansıdır?

- İctimai maliyyə nəzarət
- ✓ Təsərrüfatdaxili nəzarət
- Dövlət maliyyə nəzarəti

- Müstəqil maliyyə nəzarəti
- Audit nəzarəti

96. Xüsusi dövlət orqanlarının iştirakı olmadan, bilavasitə vətəndaşlar, həmçinin ictimai təşkilatlar və birliklər tərəfindən həyata keçirilən nəzarət necə adlanır?

- Dövlət maliyyə nəzarəti
- ✓ İctimai maliyyə nəzarət
- Təsərrüfatdaxili nəzarət
- Audit nəzarəti
- Müstəqil maliyyə nəzarəti

97. İctimai maliyyə nəzarəti dedikdə hansı nəzarət forması başa düşülür?

- dövlət hakimiyyət orqanları və idarələri tərəfindən həyata keçirilən nəzarət başa düşülür
- ✓ bilavasitə vətəndaşlar, həmçinin ictimai təşkilatlar və birliklər tərəfindən həyata keçirilən nəzarət başa düşülür
- xüsusi səlahiyyətli dövlət orqanları və auditor təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən nəzarət başa düşülür
- audit təşkilatları və ya auditorlar tərəfindən həyata keçirilən nəzarət başa düşülür
- müəssisələrin idarəetmə strukturunda nəzərdə tutulan xüsusi şöbələr, bölmələr tərəfindən həyata keçirilən nəzarət başa düşülür

98. Təsərrüfatdaxili maliyyə nəzarəti bir sıra xüsusiyyətlərə malikdir. Uyğun olmayanı göstərin

- bu nəzarəti həyata keçirənlər bilavasitə müəssisənin rəhbərliyinə tabedir
- ✓ maliyyə nəzarətinin bu forması periodik və ictimai təşkilatlar, birliklər tərəfindən həyata keçirilir
- nəzarət prosedurlarının xarakteri və həcmi ilə əlaqədar vahid nizamlaşdırma qaydaları mövcud deyildir
- təsərrüfatdaxili maliyyə nəzarətini bilavasitə təsərrüfat subyektlərinin müvafiq strukturları həyata keçirir
- maliyyə nəzarətinin bu forması periodik deyil, daimi olaraq həyata keçirilir

99. Təsərrüfatdaxili maliyyə nəzarəti dedikdə nə başa düşülür?

- xüsusi dövlət orqanlarının iştirakı olmadan, bilavasitə vətəndaşlar, həmçinin ictimai təşkilatlar və birliklər tərəfindən həyata keçirilən nəzarət başa düşülür
- ✓ müəssisələrin idarəetmə strukturunda nəzərdə tutulan xüsusi şöbələr, bölmələr, eləcə də ayrı-ayrı mütəxəssislər tərəfindən həyata keçirilən nəzarət
- audit təşkilatları və ya auditorlar tərəfindən həyata keçirilən nəzarət
- xüsusi səlahiyyətli dövlət orqanları və auditor təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən nəzarət başa düşülür
- dövlət hakimiyyət orqanları və idarələri tərəfindən həyata keçirilən nəzarət başa düşülür

100. Audit nəzarətinin əsas məqsədi ...

- dövlətin maliyyə resurslarının qanuni, məqsədəuyğun, effektiv formalaşdırılması, bölüşdürülməsi və istifadəsinin təmin olunmasıdır
- ✓ mühasibat uçotunun mövcud qanunvericiliyə uyğun aparılması və maliyyə (mühasibat) hesabatlarının düzgünlüyü haqqında fikir bildirməkdir
- büdcə sahəsində maliyyə pozuntularının, büdcənin icrası prosesində kənarlaşmaların müəyyən edilməsi, büdcə uçotunun düzgün həyata keçirilməsi üzərində nəzarətin təmin olunmasıdır
- vergi qoyma sahəsində qanunçuluğun təmin edilməsi hesab olunur
- özünəməxsus forma və metodlardan istifadə etməklə təsərrüfat subyektləri və dövlət təşkilatlarının hüquqi normalara riayət etməsinin yoxlanılmasıdır

101. Müəssisələrin və fərdi sahibkarların mühasibat uçotu və maliyyə hesabatlarının müstəqil yoxlanılması üzrə fəaliyyətlər necə adlanır?

- Dövlət maliyyə nəzarəti
- ✓ Audit nəzarəti
- Vergi nəzarəti
- Parlament nəzarəti
- İctimai nəzarət

102. Qeyri-dövlət maliyyə nəzarətinə daxildir...

- büdcə, vergi və sığorta nəzarəti
- ✓ audit nəzarəti, təsərrüfat daxili maliyyə nəzarəti və ictimai maliyyə nəzarəti

- bank, valyuta və ictimai maliyyə nəzarəti
- gömrük və idarədaxili maliyyə nəzarəti
- parlament və maliyyə-kredit orqanlarının nəzarəti

103. Prof. A.N. Kozirin "maliyyə nəzarətini həyata keçirən orqanların təbiətindən" asılı olaraq nəzarətin hansı növlərini fərqləndirir?

- Tam və qismən nəzarət
- ✓ Dövlət, təsərrüfatdaxili və müstəqil nəzarət
- Auditor və cari nəzarət
- Büdcə, vergi və inzibati nəzarət
- Təsərrüfatdaxili və ictimai nəzarət

104. Nəzarəti həyata keçirən subyektlərdən asılı olaraq maliyyə nəzarətinin hansı növləri vardır ?

- İlkin, cari və sonradan nəzarət
- ✓ Dövlət və qeyri dövlət maliyyə nəzarəti
- Auditor və ilkin maliyyə nəzarəti
- Məcburi və könüllü nəzarət
- Dövlət və cari maliyyə nəzarəti

105. Xəzinədarlıq aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir. Yalnız olanı göstər:

- dövlət büdcəsinin icrası üzrə xəzinə əməliyyatlarının uçotu və hesabatı işlərinin təşkilinə metodiki rəhbərliyi həyata keçirir
- ✓ dövlət büdcəsinin və büdcədənkənar dövlət fondlarının (təsisatlarının) büdcələrinin layihələrinə rəy verir
- büdcə təşkilatlarının sifarişi və məxaric cədvəllərinə əsasən onların xərc smetalarında nəzərdə tutulmuş vəsait həddində maliyyələşməsinə həyata keçirir
- dövlət büdcəsində büdcə kəsirinin örtülməsi üçün nəzərdə tutulmuş maliyyələşmə mənbələrindən istifadə edir
- təsdiq edilmiş dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş xərcləri maliyyələşdirir

106. Dövlət büdcəsinin gəlirlirinin və xərclərinin auditi hansı orqan tərəfindən aparılır?

- Vergilər Nazirliyi.
- ✓ Hesablama Palatası
- Auditorlar Palatası
- İqtisadiyyat Nazirliyi
- Maliyyə Nazirliyi

107. Dövlət büdcəsinin icrasına nəzarəti hansı dövlət orqanları həyata keçirir?

- Milli Məclis və Auditorlar Palatası.
- Hesablama Palatası və Auditorlar Palatası.
- ✓ Maliyyə Nazirliyi və Hesablama Palatası
- Hesablama Palatası və Mərkəzi Bank.
- Maliyyə Nazirliyi və Auditorlar Palatası

108. Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyinin fəaliyyət istiqamətlərinə aid edilmir:

- büdcə təşkilatlarının satın aldığı mallara, qəbul etdiyi iş və xidmətlərə görə qabaqcadan dövlət (büdcə) öhdəlikləri götürür
- ✓ dövlət büdcəsinin təsdiq edilməsinə və icrasına, dövlət əmlakının idarə edilməsinə, onun barəsində sərəncam verilməsinə, dövlət əmlakının özəlləşdirilməsindən əldə edilən vəsaitlərin dövlət büdcəsinə daxil olmasına nəzarəti həyata keçirir
- büdcə təşkilatları qarşısında götürdüyü öhdəliklər çərçivəsində satınalmalardan yaranan kreditor borclarının ödənilməsinin həyata keçirir
- vahid xəzinə hesabının idarə edilməsini və bu hesabdən vəsaitlərin silinməsinə sərəncam verilməsinin təmin edir
- dövlət büdcəsinin icrasını yerinə yetirməklə büdcə gəlirlərinin büdcəyə daxil olmasını və xərclərinin vahid büdcə təsnifatına uyğun olaraq ünvanlı istifadəsinin təmin edir

109. Dövlət büdcəsinin kassa icrasını həyata keçirən və həmin maliyyə əməliyyatlarının uçotunu aparan, büdcə xərcləri üzrə dövlətin adından büdcə təşkilatları qarşısında öhdəlikləri qəbul edən, dövlətə məxsus maliyyə vəsaitlərinin vahid mərkəzdən idarə edilməsi, bu vəsaitlərin daxil olması və məqsədyönlü xərclənməsi sahəsində cari nəzarəti həyata keçirən icra hakimiyyəti orqanı aşağıdakılardan hansıdır?

- Dövlət Borcunun İdarə Edilməsi Agentliyi

- ✓ Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
- Hesablama Palatası
- Auditorlar Palatası
- Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidməti

110. Hesablama Palatasına aid aşağıdakı ifadələrdən hansı yalnışdır?

- Hesablama Palatası dövlət büdcə-maliyyə nəzarəti orqanıdır
- ✓ Hesablama Palatası Nazirlər Kabinetinə hesabat verir
- Hesablama Palatası dövlət maliyyə nəzarəti sisteminə daxil olan bir qurumdur
- Hesablama Palatası hüquqi şəxsdir
- Hesablama Palatası təşkilati və funksional müstəqilliyə malikdir

111. Qeyd olunanlardan hansı Hesablama Palatasının funksiyalarına daxil deyil?

- dövlət əmlakının idarə edilməsi, onun barəsində sərəncam verilməsi
- ✓ büdcə daxilolmalarının vəziyyətindən asılı olaraq və büdcə kəsiri nəzərə alınmaqla təsdiq edilmiş dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş xərcləri maliyyələşdirmək
- dövlət büdcəsi və büdcədənkənar dövlət fondlarının büdcələrinin gəlir və xərc maddələrinin həcmi, strukturu və təyinatı üzrə vaxtında icrasına nəzarət
- dövlət büdcəsinin və icmal büdcənin gəlirlərinin və xərclərinin, o cümlədən büdcədənkənar dövlət fondlarının auditinin aparılması
- dövlət əmlakının özəlləşdirilməsindən əldə edilən vəsaitlərin dövlət büdcəsinə daxil olmasına nəzarət

112. Hesablama Palatası öz fəaliyyətini hansı prinsiplər əsasında qurur?

- özünümaliyyələşdirmə, maddi maraq, sərbəstlik
- ✓ aşkarlıq, ədalətlik, kollegiallıq, qanunçuluq
- maliyyə ehtiyatlarının formalaşdırılması, kollegiallıq
- qanunçuluq, vahidlik, tamlıq, məxfilik
- maddi məsuliyyət, obyektivlik, müstəqillik

113. Hesablama Palatası aşağıdakı hansı funksiyaları həyata keçirir?

- dövlət büdcəsindən maliyyələşən və dövlət büdcəsindən dotasiya alan təşkilatlarda maliyyə nəzarətini təmin etmək məqsədilə nəzarət tədbirləri yerinə yetirir
- ✓ dövlət büdcəsi və büdcədənkənar dövlət fondlarının büdcə layihələrinə, dövlət büdcəsinin icrası barədə illik hesabata rəy verir, dövlət əmlakının idarə edilməsinə nəzarəti həyata keçirir
- dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatların sifarişi və məxaric cədvəllərinə əsasən onların xərc smetalarında nəzərdə tutulmuş vəsait həddində maliyyələşməsinə həyata keçirir
- qanunvericiliyə uyğun olaraq qiymətli metalların və qiymətli daşların, onlardan hazırlanan məhsulların sertifikatlaşdırmasını həyata keçirir
- dövlət borcuna və dövlət zəmanəti üzrə yaranmış borca xidmət göstərilməsini və dövlət borcunun vaxtında qaytarılmasını təmin edən tədbirlər görür

114. Dövlət büdcəsinin təsdiq edilməsinə və icrasına, dövlət əmlakının idarə edilməsinə, onun barəsində sərəncam verilməsinə, hüquqi şəxslərə və bələdiyyələrə dövlət büdcəsindən vəsaitlər ayrıldıqda həmin vəsaitlərin təyinatı üzrə istifadə edilməsinə nəzarəti hansı orqan həyata keçirir?

- Maliyyə Nazirliyi
- ✓ Hesablama Palatası
- Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası
- Auditorlar Palatası
- Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidməti

115. Audit nəzarətinin xarakterik xüsusiyyətini göstərin

- bu nəzarət bilavasitə vətəndaşlar, həmçinin ictimai təşkilatlar və birliklər tərəfindən həyata keçirilir
- ✓ audit nəzarəti müqavilə əsasında, sərbəst auditorlar və auditor təşkilatları tərəfindən həyata keçirilir

- bu nəzarəti həyata keçirənlər bilavasitə müəssisənin rəhbərliyinə tabedir
- audit nəzarəti zamanı müəyyən edilmiş qanunvericiliyin pozulması hallarına görə maliyyə sanksiyalarının tətbiqi nəzərdə tutulur
- maliyyə nəzarətinin bu forması periodik deyil, daimi olaraq həyata keçirilir

116. Audit nəzarətinin əsas xüsusiyyətinə aşağıdakılardan hansı aid edilə bilər?

- maliyyə nəzarətinin bu forması periodik və ictimai təşkilatlar, birliklər tərəfindən həyata keçirilir
- ✓ audit nəzarəti zamanı müəyyən edilmiş qanunvericiliyin pozulması hallarına görə maliyyə sanksiyalarının (məsələn, vergi orqanlarından fərqli olaraq) tətbiqi nəzərdə tutulmur
- audit nəzarətini bilavasitə təsərrüfat subyektlərinin müvafiq strukturları həyata keçirir
- maliyyə nəzarətinin bu forması periodik deyil, daimi olaraq həyata keçirilir
- bu nəzarəti həyata keçirənlər bilavasitə müəssisənin rəhbərliyinə tabedir

117. Audit nəzarəti maliyyə nəzarətinin mühüm bir sahəsi kimi müəyyən xüsusiyyətlərə malikdir. Uyğun olmayanı göstərin

- audit nəzarəti müqavilə əsasında həyata keçirilir
- ✓ audit nəzarəti zamanı müəyyən edilmiş qanunvericiliyin pozulması hallarına görə maliyyə sanksiyalarının tətbiqi nəzərdə tutulur
- audit nəzarəti zamanı müəyyən edilmiş qanunvericiliyin pozulması hallarına görə maliyyə sanksiyalarının (məsələn, vergi orqanlarından fərqli olaraq) tətbiqi nəzərdə tutulmur
- maliyyə nəzarətinin bu forması periodik və sərbəst auditorlar, auditor təşkilatları tərəfindən həyata keçirilir
- təsərrüfat subyektinin audit təşkilatının (auditor) seçimində müəyyən sərbəstliyə malikdir

118. Xəzinədarlıq aşağıdakı hansı dövlət qurumunun strukturuna daxildir?

- Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin.
- ✓ Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin.
- Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin.
- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin.
- Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının.

119. Hesablama Palatasının funksiyalarına aid deyildir:

- dövlət büdcəsinin və büdcədən kənar dövlət fondlarının büdcələrinin layihələrinə rəy verir
- ✓ Auditor Palatasının fəaliyyətinin düzgün qurulmasına nəzarət edir və onu tənzimləyir
- DSMF-nun vəsaitlərinin bank hesablarında hərəkəti barədə Mərkəzi Bankından və müvəkkil banklardan, kredit təşkilatlarından məlumatlar alır, təhlil edir və Milli Məclisə təkliflər verir
- Dövlət əmlakının idarə edilməsi, onun barəsində sərəncam verilməsi və dövlət əmlakının özəlləşdirilməsindən əldə edilən vəsaitlərin dövlət büdcəsinə daxil olmasına nəzarəti həyata keçirir
- Dövlət büdcəsinin icrası barədə illik hesabatı və müvafiq qanun layihələrinə rəy verir

120. Auditorların vəzifələrinə daxil deyildir:

- Auditin aparılmasında Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə əməl etmək
- ✓ Auditin keçirilməsinə müqavilə əsasında başqa auditorları cəlb etmək
- Yoxlama gedişində alınmış və ya tərtib edilmiş sənədlərin qorunub saxlanmasını təmin etmək
- Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallarda vergi hesabatına dair auditor rəyi vermək
- Auditor yoxlamalarını və digər auditor xidmətlərini keyfiyyətli həyata keçirmək

121. Sərbəst auditorlar və auditor təşkilatları dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra fəaliyyət göstərmələri üçün lisenziya hansı müddətə verilir:

- Üç il müddətinə.
- ✓ Beş il müddətinə.
- Bir il müddətinə.
- Sərbəst auditorlara beş il müddətinə, auditor təşkilatlarına müddətsiz.
- Sərbəst auditorlara bir il, auditor təşkilatlarına üç il müddətinə.

122. Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatasının funksiyalarına aid edilmir:

- Azərbaycan Respublikasında auditor xidməti işlərini təşkil edir və tənzimləyir
  - √ Dövlət büdcəsinin icrası haqqında hesabat rəy verir
  - Azərbaycan Respublikası ərazisində sərbəst auditorlara və auditor təşkilatlarına lisenziya verir
  - Auditin aparılmasına dair təlimatlar, tövsiyələr, metodik göstərişlər hazırlayır.
  - Auditor xidmətinin inkişafı və təkmilləşdirilməsi üçün təkliflər hazırlayır və onların həyata keçirilməsinə nəzarət edir
- 123.** AR dövlət büdcəsinin vəsaitlərinin xərclənməsi üzərində operativ nəzarəti hansı orqan həyata keçirir?
- Milli Məclis
  - √ AR Maliyyə Nazirliyi
  - Mərkəzi Bank
  - AR Vergilər Nazirliyi
  - Prezident Aparatı
- 124.** Hesablama Palatasının istifadə etdiyi ən əsas nəzarət metodları hansılardır?
- Monitorinq və təftiş
  - √ tematik yoxlama və təftiş
  - Inventarlaşma
  - Baxış və sorğu
  - Müayinə
- 125.** Təsnifatın hansı əlamətinə görə maliyyə nəzarəti dövlət, təsərrüfatdaxili, ictimai və müstəqil nəzarətə ayrılır?
- həyata keçirilmə zamanı
  - √ nəzarət subyekti
  - nəzarət obyektı
  - nəzarət tədbirinin xarakterinə
  - nəzarətin həyata keçirilmə məkanı
- 126.** Büdcə nəzarətinin əsas orqanı necə adlanır?
- Maliyyə Nazirliyi
  - √ Hesablama Palatası
  - Nazirliklərin maliyyə xidməti
  - Prezident Aparatı
  - Vergilər Nazirliyi
- 127.** Müəssisədə daxili maliyyə nəzarətini kim həyata keçirir?
- Xarici auditor
  - √ daxili auditor
  - Maliyyə işçisi
  - İctimai nəzarətçi
  - Dövlət qulluqçusu
- 128.** Auditor təşkilatlarının maliyyə təsərrüfat fəaliyyətini hansı qurum yoxlayır?
- AR Vergilər Nazirliyi
  - √ AR Auditorlar Palatası
  - AR Hesablama Palatası
  - Sadalananlardan heç biri
  - AR Maliyyə Nazirliyi
- 129.** Sərbəst auditor və auditor təşkilatı aşağıdakı hüquqlara malikdir. Səhv olanı göstərin:
- sifarişçinin rəhbərliyindən və işçilərindən yazılı izahat almaq
  - √ Auditorların fəaliyyəti üzrə şikayətlərə baxıb onları həll etmək
  - Auditin keçirilməsinə müqavilə əsasında başqa auditorları cəlb etmək
  - Yoxlanılan subyekt lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə audit yoxlamasını keçirməkdən imtina etmək

- auditin forma və metodlarını sərbəst müəyyənləşdirmək

130. Təsərrüfat subyektlərində müqavilə əsasında maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti sahəsində auditor xidmətlərinə aid deyildir

- Yoxlama aparmaq
- ✓ İdarəetmə qərarları qəbul etmək
- Mühasibat uçotu qurmaq
- Hesabat göstəricilərinin dürüstlüyünü təsdiq etmək
- Yazılı rəy vermək

131. Hesablama Palatası büdcənin icrasına nəzarəti aşağıdakı prinsiplər əsasında həyata keçirir:

- Qanunilik, qizlilik
- ✓ Obyektivlik, müstəqillik
- müstəqillik, gizlilik
- qanunilik, subyektivlik
- ədalətlik, subyektivlik

132. Hesablama Palatası aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir. Səhv olanı göstərin:

- Dövlət büdcəsinin layihəsinə rəy verir
- dövlət büdcəsinin icrası barədə illik hesabatə və müvafiq qanun layihələrinə rəy verir
- Dövlət əmlakının idarə edilməsinə nəzarət edir
- Büdcədən kənar dövlət fondlarının büdcələrinin layihələrinə rəy verir
- ✓ Dövlət büdcəsinin icrasını təşkil edir

133. Bunlardan hansı maliyyə nəzarətini həyata keçirmir:

- AR Maliyyə Nazirliyi
- ✓ Dövlət Statistika Komitəsi
- Auditorlar Palatası
- Lisenziya əsasında işləyən sərbəst auditorlar
- AR Hesablama Palatası

134. Maliyyə nəzarətinin həyata keçirən dövlət orqanlarına aid edilmir:

- AR Hesablama Palatası
- ✓ Bələdiyyələrin nəzarət-təftiş komissiyaları
- Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə nəzarəti xidməti
- Gömrük orqanları
- Dövlət xəzinədarlığı

135. Dövlət maliyyə nəzarəti ..... edilən nəzarətdir. Uyğun gəlməyəni göstərin:

- Dövlət büdcəsinin icrasına
- ✓ Dövlət nəzarət orqanları tərəfindən müəssisələrin texnoloji proseslərə əməl etməsinə
- Kredit ehtiyatlarını istifadəsi
- Pul dövriyyəsinin təşkilinə
- Büdcədən kənar dövlət pul fondlarının istifadəsinə

136. Nəzarət olunan subyektlər hansı əsaslara görə təsnifləşdirilir?

- Kommersiya yaxud qeyri kommersiya
- ✓ kommersiya, qeyri kommersiya və sahə mənsubiyyətinə əsasən
- Sahə mənsubiyyətinə, ictimai və kommersiya
- İctimai, bələdiyyə və qeyri kommersiya
- Dövlət və bələdiyyə

137. Müxtəlif mənbələr hesabına maliyyələşən nəzarət qurumlarına hansı orqanlar daxildir?

- Bələdiyyələrin nəzarət orqanları
- ✓ İctimai nəzarət orqanları
- Sığorta orqanları
- Şəxsi orqanlar
- Auditor təşkilatları

138. Sahibkarlıq fəaliyyəti hesabına maliyyələşən nəzarət qurumuna hansı daxildir?

- İctimai nəzarət orqanları
- ✓ Auditor təşkilatları
- Sığorta nəzarəti
- Təsərrüfatdaxili nəzarət
- Xəzinədarlıq

139. Təsisçi hesabına maliyyələşən nəzarət qurumuna hansı orqan daxildir?

- İctimai nəzarət orqanları
- Dövlət və yerli nəzarət orqanları
- Xəzinədarlıq
- ✓ daxili audit xidməti
- Auditor təşkilatları

140. İdarədən subyektin təşəbbüsü ilə yaradılan nəzarət qurumlarına hansılar daxildir?

- Bank auditi yaxud sığortaçıların auditi
- Auditor qurumları
- Xəzinədarlıq, Sığorta nəzarəti və daxili nəzarət bölmələri
- ✓ daxili nəzarət orqanları və ya daxili təftiş bölmələri
- Hesablama Palatası, Kommersiya Banklarının daxili nəzarət bölmələri

141. AR Qanunları və digər qanunverici aktlarına əsasən yaradılan dövlət nəzarət qurumlarına hansılar daxildir?

- Auditor qurumları, Səhmdar cəmiyyətinin daxili təftiş bölmələri
- Auditorlar Palatası, Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidməti, daxili audit şöbələri
- Vergilər Nazirliyi, Xəzinədarlıq, daxili audit xidməti
- ✓ Vergilər Nazirliyi, Hesablama Palatası, Xəzinədarlıq
- Xəzinədarlıq, Kommersiya banklarının daxili nəzarət bölmələri, Auditor Qurumları

142. AR Konstitusiyasının 92 maddəsinə əsasən yaradılmış nəzarət qurumuna hansı orqan aiddir

- Auditorlar Palatası
- Maliyyə Nazirliyi
- Vergilər Nazirliyi
- Milli Məclis
- ✓ Hesablama Palatası

143. Maliyyə nəzarətinin subyektləri neçə hissəyə bölünür və hansılardır?

- 2-idarədən və idarəolunan subyektlər
- ✓ 3-idarədən, nəzarəti həyata keçirən və idarə olunan subyektlər
- 3- nəzarəti həyata keçirən, idarə olunan və ya nəzarət olunan subyektlər
- 2-bilavasitə nəzarəti həyata keçirən və idarədən subyektlər
- 3-idarə olunan, idarədən və kollegial

144. Qərarların icrasını yoxlayarkən Maliyyə Nazirliyi, Hesablama Palatası maliyyə nəzarəti sahəsində hansı qisimdə çıxış edirlər

- İdarəolunan qisimində
- Nəzarət olunan qisimində
- ✓ nəzarət edən qisimində

- idarə edən qisimində
- əlaqələndirici qisimində

145. Dövlət maliyyə nəzarətini həyata keçirən Prezident, Milli Məclis və AR Nazirlər Kabineti nə qisimində çıxış edirlər:

- heç bir rolu yoxdur
- Nəzarət edən qisimində
- əlaqələndirici qisimində
- ✓ İdarə edən qisimində
- İdarə olunan qisimində

146. Mülkiyyət formalarına görə maliyyə nəzarəti hansı formada həyata keçirilir?

- Daxili və kənar
- Şəxsi və dövlət
- Təsərrüfatdaxili və kənar
- ✓ Dövlət, şəxsi və ictimai
- Dövlət və ictimai

147. Maliyyə nəzarəti hansı əlamətlərə görə təsnifləşdirilir?

- Həyata keçirilmə vaxtına görə
- Mülkiyyət formalarına görə
- Ədalətlik və bərabərlik əlamətinə görə
- Dəyər göstəricilərinə və həyata keçirilmə vaxtına görə
- ✓ Mülkiyyət formalarına və həyata keçirilmə vaxtına görə

148. Hesablama Palatası kimə tabedir?

- Maliyyə Nazirliyinə
- ✓ Milli Məclisə
- Prezidentə
- Vergilər Nazirliyinə
- Nazirlər Kabinetinə

149. Dövlətin mərkəzləşdirilmiş xərclərinin auditini hansı orqan aparır?

- Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası
- İqtisadi-ticarət Palatası
- ✓ Hesablama Palatası
- Auditor Palatası.
- Ticarət Palatası

150. Hesablama Palatasının fəaliyyəti ilə bağlı müddəalara aid deyil

- Hesablama Palatasının fəaliyyəti qanunçuluq, sərbəstlik, obyektivlik, kollegiyallıq, aşkarlıq və ədalətlik prinsiplərinə əsaslanır
- ✓ Hesablama Palatası öz fəaliyyəti barədə kütləvi informasiya vasitələrinə məlumat vermir
- Hesablama Palatasının sədrinin, sədr müavininin və auditorlarının xidməti vəzifələrini yerinə yetirmələri ilə əlaqədar onlara mane olmaq, təzyiqli göstərmək Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş məsuliyyətə səbəb olur.
- Hesablama Palatası dövlət büdcəsinin, icmal büdcənin və büdcədən kənar dövlət fondlarının (təsisatlarının) gəlirlərini və xərclərini təhlil edərkən zərurət yarandıqda müəssisə və təşkilatlarda audit apara bilər
- Hesablama Palatasının fəaliyyətinə qanuna zidd müdaxilə etmək yolverilməzdir

151. Azərbaycan Respublikasında xəzinədarlığın belə bir funksiyası yoxdur

- büdcənin kassa icrasını həyata keçirmək
- ✓ maliyyə bazarlarında davamlı və hərtərəfli nəzarəti həyata keçirmək
- təsdiq edilmiş dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş xərcləri maliyyələşdirmək
- büdcənin kassa icrası prosesində cari nəzarəti həyata keçirmək
- xəzinə əməliyyatlarının uçotu və hesabatı işlərinin təşkilinə metodiki rəhbərlik

152. Dövlət xəzinədarlığının məqsədi
- Bütçə prosesi iştirakçılarına xidmət göstərmək
  - ✓ Bütçə vəsaitlərinin səmərəli və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etmək
  - Bütçə prosesi iştirakçılarına nəzarət etmək
  - Bütçə vəsaitlərinin proqnozunu hazırlamaq
  - Bütçə vəsaitlərini toplamaq
153. Azərbaycan Respublikasında bütçənin kassa icrasını həyata keçirən qurumu göstərin
- Hesablama Palatası
  - ✓ Xəzinədarlıq
  - Gömrük Komitəsi
  - Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidməti
  - Mərkəzi Bank
154. Xəzinədarlıq hansı orqanının tabeliyindədir?
- Hökumətin
  - ✓ Maliyyə Nazirliyinin
  - Prezident Aparatının
  - Mərkəzi Bankın
  - Parlamentin
155. Sərbəst auditorların və auditor təşkilatlarının vəzifələrinə aid olmayanı qeyd edin:
- auditor yoxlamalarını və digər auditor xidmətlərini keyfiyyətli həyata keçirmək
  - ✓ dövlət bütçəsinin təsdiq edilməsinə və icrasına nəzarəti həyata keçirmək
  - sifarişçinin tələbi ilə aparılan audit zamanı əldə edilən məlumatı məxfi saxlamaq
  - yoxlama gedişində alınmış və ya tərtib edilmiş sənədlərin qorunub saxlanmasını təmin etmək
  - sifarişçinin mühasibat uçotunun və hesabatının vəziyyətini, düzgünlüyünü, qüvvədə olan qanunlara və normativ aktlara uyğunluğunu yoxlamaq
156. Hesablama Palatası öz işinin təşkilini və tənzimlənməsini .... həyata keçirir. Düzgün variantı seçin:
- “Hesablama Palatası”Haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu əsasında
  - ✓ Daxili Nizamnamə əsasında
  - Milli Məclisin qərarı əsasında
  - Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin göstərişləri əsasında
  - Əsasnaməsi ilə
157. Hesablama Palatasının fəaliyyət dairəsinə aid olmayanı göstərin:
- dövlət bütçəsinin təsdiq edilməsinə və icrasına nəzarəti həyata keçirir
  - ✓ kredit təşkilatları, sığorta sektoru, qiymətli kağızlar bazarında lisenziyalaşdırma, tənzimləmə və nəzarəti həyata keçirir
  - dövlət əmlakının özəlləşdirilməsindən əldə edilən vəsaitlərin dövlət bütçəsinə daxil olmasına nəzarəti həyata keçirir
  - hüquqi şəxslərə və bələdiyyələrə dövlət bütçəsindən vəsaitlər ayrıldıqda həmin vəsaitlərin təyinatı üzrə istifadə edilməsinə nəzarəti həyata keçirir
  - dövlət əmlakının idarə edilməsinə, onun barəsində sərəncam verilməsinə nəzarəti həyata keçirir
158. Hesablama Palatasının statusunu əks etdirən aşağıdakı ifadələrdən hansı yalnışdır?
- Hesablama Palatası təşkilati və funksional müstəqilliyə malikdir.
  - ✓ Palata publik hüquqi şəxsdir və kredit təşkilatları, sığorta sektoru, qiymətli kağızlar bazarında lisenziyalaşdırma, tənzimləmə və nəzarət funksiyalarını həyata keçirir
  - Palata Milli Məclisə hesabat verən, daimi fəaliyyət göstərən dövlət bütçə-maliyyə nəzarəti orqanıdır
  - Hesablama Palatasının AR Dövlət gerbi təsvir edilmiş və öz adı yazılmış möhürü vardır

- Hesablama Palatası hüquqi şəxsdir.

159. Aşağıdakı subyektlərdən hansı dövlətin Konstitusiyası əsasında yaradılmış nəzarətəddici orqanlara aiddir?

- Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi
- ✓ Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası
- Daxili audut xidməti
- Xəzinədarlıq
- Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi

160. Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası nəzarət etməyə borcludur. Uyğun olmayan variantı seçin:

- Dövlət büdcəsinin təsdiq edilməsinə və icrasına
- ✓ Bankların fiziki şəxslərə verdiyi kreditlərin geri qaytarılmasına
- Hüquqi şəxslərə və bələdiyyələrə dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitlərin təyinatı üzrə istifadə edilməsinə
- dövlət əmlakının idarə edilməsinə, onun barəsində sərəncam verilməsinə
- dövlət əmlakının özəlləşdirilməsindən əldə edilən vəsaitlərin dövlət büdcəsinə daxil olmasına

161. Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatasının səlahiyyətlərinə aid deyildir:

- Sərbəst auditorlardan və auditor təşkilatlarından müəyyən edilmiş formada hesabat almaq
- ✓ Audit yoxlaması zamanı ciddi maliyyə nöqsanları aşkar edilərsə hüquq-mühafizə orqanlarına məlumat vermək
- Auditor kadrlarını hazırlamaq və təkmilləşdirmək
- Auditor təşkilatları təsis etmək
- Auditorların fəaliyyəti üzrə şikayətlərə baxıb onları həll etmək

162. Aşağıda verilənlərdən hansı daxili auditin tiplərinə aid deyil:

- maliyyə auditi
- ✓ texnoloji audit
- əməliyyat auditi
- menecment auditi
- uyğunluq auditi

163. Daxili nəzarət dedikdə.... nəzarət başa düşülür. Hansı variant düzdür?

- qanunvericilik prinsiplərinin pozulması hallarının aşkarlanması məqsədi daşıyan nizamlaşdırma sisteminin ayrılmaz hissəsinə
- ✓ ictimai orqanlar və struktur bölmələr tərəfindən maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə
- dövlətin maddi resurslardan səmərəli və qənaətlə istifadəyə
- idarə olunan subyektlərin maliyyə maraqlarına uyğun əməliyyatlara
- dövlətin pul fondlarının əmələ gəlmə, bölüşdürmə və istifadə edilməsinə

164. Audit nədir?

- idarə edən subyektlərin idarə olunan subyektlərin üzərində maliyyə maraqlarına uyğun əməliyyatlar həyata keçirməsinin qiymətləndirilməsi üzrə fəaliyyətidir
- ✓ əmtəə istehsalı və satışı, xidmət göstərilməsi və iş görülməsi ilə məşğul olan təsərrüfat subyektlərində mühasibat uçotunun dəqiq və dürüst aparılmasının, mühasibat və maliyyə hesabatlarının müstəqil yoxlanılmasıdır
- bütün iqtisadi subyektlər: dövlət, müəssisə və təşkilatların maliyyə fəaliyyəti üzərində qanunverici və icraedici orqanların nəzarətidir
- makro və mikro iqtisadi tənzimləmə prosesində bu və ya digər uyğunsuzluqları aşkara çıxarmaq üçün istifadə olunan bir vasitədir
- iqtisadiyyatda milli məhsulun natural və dəyər göstəriciləri tarazlığındakı pozuntuları aşkara çıxaran bir alətdir

165. Daxili auditor hansı hüquqlara malikdir. Aid olmayanı göstərin.

- təsərrüfat subyektinin fəaliyyətinin təhlilini aparmaq üçün elektron məlumatlar da daxil olmaqla, pul vəsaitləri, daşınmaz əmlak, maddi aktivlər və s. barədə sənədləri tələb etmək
- ✓ qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada kameral və səyyar vergi yoxlamalarını, operativ vergi nəzarətini keçirmək
- auditin nəticəsinə dair rəy bildirmək

- zəruri hallarda təsərrüfat subyektinin vəzifəli şəxslərindən əlavə məlumatlar və izahatlar almaq
- maliyyə vəsaitlərindən səmərəli və təyinatı üzrə istifadə edilməsinin düzgünlüyünü araşdırmaq

166. Daxili audit xidmətinin vəzifələrinə aid olmayanı göstərin:

- təsərrüfat subyektinin xərclərinin səmərəliliyini qiymətləndirmək
- mühasibat uçotu və maliyyə hesabatlarının düzgünlüyünü və etibarlılığını yoxlamaq
- ehtiyatlardan istifadənin səmərəliliyi, düzgünlüyü, onlardan istifadəyə nəzarəti və zərərdən mühafizə olunmanın yetərliyi qiymətləndirmək.
- təsərrüfat subyektinin, ona tabe olan müəssisə və təşkilatların (onun törəmə təsərrüfat cəmiyyətlərinin) struktur bölmələrinin fəaliyyətinin normativ hüquqi aktlara və təsdiq edilmiş fəaliyyət planına uyğunluğunu yoxlamaq
- ✓ büdcənin kassa üzrə əməliyyatlarının hesabını aparmaq

167. 1977-ci ildə Beynəlxalq ali nəzarət orqanları təşkilatının IX konqresində qəbul olunmuş nəzarətin rəhbər prinsiplərinin Lima bəyannaməsində nəzarətə necə tərif verilmişdir:

- Maliyyə nəzarəti iqtisadiyyatda milli məhsulun natural və dəyər göstəriciləri tarazlığındakı pozuntuları, makro və mikro iqtisadi tənzimləmə prosesində bu və ya digər uyğunsuzluqları aşkara çıxarmaq üçün istifadə olunan bir alətdir
- ✓ Audit öz-özlüyündə məqsəd deyildir, tənzimləyici sistemin tərkib elementidir və onun məqsədi qanunilik, səmərəlilik, nəticəlilik və qənaətlilik prinsiplərinin pozulmasını və qəbul edilmiş standartlardan kənarlaşmaları aşkar edərək müvafiq işçilərin öz məsuliyyətini dərk etməsini, qanun pozuntularının aradan qaldırılmasını təmin etməkdir
- maliyyə nəzarəti – bütün iqtisadi subyektlər: dövlət, müəssisə və təşkilatların maliyyə fəaliyyəti üzərində qanunverici orqanların nəzarətidir
- idarə edən subyektlərin idarə olunan subyektlərin üzərində maliyyə maraqlarına uyğun əməliyyatlar həyata keçirməsinin qiymətləndirilməsi üzrə fəaliyyətidir
- dövlət maliyyə intizamının pozulmasını aşkar etməyə köməklik göstərən dövlət nəzarətinin bir formasıdır

168. 1953-cü ildə Kubanın ali nəzarət orqanının rəhbəri Emilio Fernandez Kamusun təşəbbüsü ilə hansı beynəlxalq nəzarət orqanı yaradılmışdır?

- EUROSAl
- ✓ İNTOSAl
- AFROSAl
- ASOSAl
- CAROSAl

169. Beynəlxalq ali nəzarət orqanları təşkilatı (İNTOSAl) nə zaman və kimin təşəbbüsü ilə yaradılmışdır?

- 1965-ci ildə Xuan M. Portalın təşəbbüsü ilə yaradılmışdır
- ✓ 1953-cü ildə və Emilio Fernandez Kamusun təşəbbüsü ilə yaradılmışdır
- 1990-cı ildə Ramon Alvarez de Mirandanın təşəbbüsü ilə yaradılmışdır
- 1953-cü ildə 43 iştirakçı ölkənin təşəbbüsü ilə yaradılmışdır
- 1976-cı ildə 34 iştirakçı ölkənin təşəbbüsü ilə yaradılmışdır

170. Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirir. Yalnız olanı göstər:

- təsdiq edilmiş dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş xərcləri maliyyələşdirir
- ✓ Milli Məclisdə təsdiq edilən, AR tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrinin maliyyə ekspertizasını keçirir
- dövlət büdcəsinin icrası üzrə xəzinə əməliyyatlarının uçotu və hesabatı işlərinin təşkilinə metodiki rəhbərliyi həyata keçirir
- dövlət büdcəsində büdcə kəsirinin örtülməsi üçün nəzərdə tutulmuş maliyyələşmə mənbələrindən istifadə edir
- dövlət büdcəsinin kassa icrasını həyata keçirir

171. Aşağıda sadalananlardan hansı dövlət maliyyə nəzarətini həyata keçirən subyektlərə aid deyil:

- Hesablama Palatası
- ✓ Auditorlar Palatası
- Dövlət Borcunun İdarə Edilməsi Agentliyi
- Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidməti
- Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi

172. S.P.Opyonişev və V.A.Jukov hesab edirlər ki, dövlət maliyyə nəzarətinin məqsədi.... Düzgün variantı seçin:
- büdcə fəaliyyətinin qanuniliyinin təmin edilməsidir
  - ✓ dövlətin büdcəsi və büdcədən kənar fondların vəsaitlərinin və dövlət əmlakının qanuni və effektiv istifadəsini təmin etməkdir
  - dövlətin iqtisadi təhlükəsizliyini təmin etməkdən ibarətdir
  - səmərəli auditor fəaliyyətinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsidir
  - cəmiyyətin inkişafının ən vacib tələbatlarını təmin etmək üçün zəruri olan maliyyə ehtiyatlarının tam səfərbərliyə alınmasıdır
173. Hesablama Palatasının fəaliyyətinin təşkili prinsiplərinə aşağıdakılardan hansı aid edilmir?
- qanunçuluq
  - ✓ maddi maraq
  - obyektivlik
  - kollegiallıq
  - sərbəstlik
174. Aşağıda göstərilən variantlardan hansı dövlət maliyyə nəzarətini özündə əks etdirmir:
- dövlət büdcənin və büdcədən kənar fondlarının büdcələrinin yerinə yetirilməsinə nəzarət
  - ✓ fərdi sahibkarların mühasibat uçotu və maliyyə (mühasibat) hesabatının müstəqil yoxlanılmasına nəzarət
  - kredit ehtiyatlarının istifadəsinə nəzarət
  - dövlətin daxili və xarici borclarının, dövlət ehtiyatlarının vəziyyətinə nəzarət
  - pul dövriyyəsinin təşkilinə nəzarət
175. Aşağıdakılardan hansı Hesablama Palatası funksiyalarına aid deyil?
- dövlət büdcəsinin və büdcədən kənar dövlət fondlarının büdcə layihələrinə rəy verir
  - ✓ dövlət borcunun idarə olunması məqsədilə qanunvericilikdə müəyyən edilmiş tədbirləri görür
  - aparılmış nəzarət tədbirləri nəticəsində aşkar edilmiş hüquqpozuntuları barədə məlumatları AR Milli Məclisinə təqdim edir
  - AR-nın tərəfdar
  - çıxdığı beynəlxalq müqavilələrinin maliyyə ekspertizasını keçirir
  - dövlət büdcəsinin icrası barədə illik hesabatə və müvafiq qanun layihələrinə rəy verir
176. Ərazi təşkilati səviyyəsinə görə ayırd edilən nəzarət subyektləri. Yalnız cavabı göstərin:
- beynəlxalq
  - ✓ auditor
  - regional
  - ayrıca müəssisə, təşkilatdaxili
  - dövlət
177. Dövlət nəzarətini həyata keçirərkən Parlament, Prezident, Hökumət və digər fərdi və kollegial orqanlar hansı subyekt qismində çıxış edirlər və əsas vəzifələri nədir?
- idarə olunan qismində çıxış edir və nəzarəti həyata keçirirlər
  - ✓ idarə edən qismində çıxış edir və idarəetməyə dair qərarlar qəbul edirlər
  - idarəetməyə dair qərarlar qəbul edir və nəzarət olunan qismində çıxış edirlər
  - idarə edən qismində çıxış edir və nəzarət olunurlar
  - Nəzarət olunan qismində çıxış edir və nəzarəti həyata keçirirlər
178. Maliyyə nəzarətinin subyektlərinə daxil deyil
- dövlət nəzarət orqanları
  - ✓ dövlət müəssisə və təşkilatları
  - auditor təşkilatları və fərdi auditorlar
  - ictimai təşkilatlar
  - müəssisə və təşkilatların şöbələri (mühasibatlığı, daxili audit xidmətləri, plan-iqtisad şöbələri və s.)

179. Dövlət büdcəsinin təsdiqi və icrasına, dövlət əmlakının idarə edilməsinə, onun barəsində sərəncam verilməsinə, dövlət əmlakının özəlləşdirilməsindən əldə edilən vəsaitlərin dövlət büdcəsinə daxil olmasına nəzarəti hansı qurum həyata keçirir?
- √ AR Hesablama Palatası
  - Auditorlar Palatası
  - Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası
  - Dövlət Borcunun İdarə Edilməsi Agentliyi
  - AR Maliyyə Nazirliyi
180. Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının fəaliyyətinin hüquqi əsaslarını hansı qanunvericilik aktları təşkil edir?
- AR Konstitusiyası və Publik hüquqi şəxslər haqqında AR Qanunu
  - √ AR Konstitusiyası və Hesablama Palatası haqqında AR Qanunu
  - Daxili audit haqqında AR Qanunu
  - AR Mülki Məcəlləsi, Qeyri-hökumət təşkilatları haqqında AR Qanunu
  - Audit xidməti və Büdcə sistemi haqqında AR Qanunları
181. Maliyyə nəzarətini hüquqi normalar əsasında həyata keçirən xüsusi səlahiyyətli orqanlar, eləcə də ixtisaslı mütəxəssislər nəzarətin hansı elementini təşkil edirlər?
- maliyyə nəzarətinin obyektini
  - √ maliyyə nəzarətinin subyektlərini
  - maliyyə nəzarətinin predmetini
  - maliyyə nəzarəti sistemini
  - nəzarətin prinsipləri və metodlarını
182. Respublikamızda dövlət maliyyə nəzarəti sisteminə daxil olan, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə hesabat verən, daimi fəaliyyət göstərən, təşkilati və funksional müstəqilliyə malik maliyyə-büdcə nəzarəti orqanı aşağıdakılardan hansıdır?
- Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
  - √ Hesablama Palatası
  - Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidməti
  - Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası
  - Auditorlar Palatası
183. Nəzarət subyektlərindən asılı olaraq maliyyə nəzarətinin hansı növləri vardır?
- İlk, cari və sonradan nəzarət
  - √ Dövlət, təsərrüfatdaxili, ictimai və müstəqil nəzarət
  - Məcburi və könüllü nəzarət
  - Planlı və plandankənar nəzarət
  - Büdcə, vergi, sığorta nəzarəti
184. İdarəetmə sisteminin müxtəlif səviyyələrində olan bir neçə qurumun eyni vaxtda, nəzarət olunan obyektə maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin müxtəlif məsələləri üzrə apardıqları audit necə adlanır?
- səmərəlilik audit
  - √ çarpaz audit
  - kompleks audit
  - tematik audit
  - qarışıq audit
185. Yoxlanılan qurumun fəaliyyətinin konkret məsələ və istiqamət üzrə audit necə adlanır?
- √ tematik audit
  - qarışıq audit
  - çarpaz audit
  - səyyar audit
  - kompleks audit

186. İlk dəfə auditor standartları sistem şəklində nə vaxt işlənib hazırlanmışdır:
- 1930-1934-cü illərdə
  - ✓ 1929 – 1933 –cü illərdə
  - 1994-1998-ci illərdə
  - 1949-1954-cü illərdə
  - 1964-1968-ci illərdə
187. Ali audit qurumlarının beynəlxalq təşkilatı olan INTOSAI tərəfindən qəbul olunmuş standartlar hansı komponentlərdən ibarətdir:Aid olmayanı göstərin:
- təməl müddəalar
  - Audit təlimatları
  - Auditin fundamental prinsipləri
  - ✓ törəmə müddəalar
  - Ali Audit Qurumlarının fəaliyyət göstərməsi üçün ilkin şərtlər
188. Yoxlanılan qurumların maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin bütün istiqamətlərinin, həmçinin dövlət büdcəsi və büdcədənəknar dövlət fondlarının büdcələrinin vəsaiti ilə aparılan bütün əməliyyatların eyni zamanda auditi aşağıdakılardan hansıdır?
- tematik audit
  - uyğunluq auditi
  - ✓ kompleks audit
  - qarışıq audit
  - risklərin auditi
189. Maliyyə nəzarətinin əsas tipləri:
- operativ nəzarət
  - ilkin nəzarət
  - Cari nəzarət
  - Düzgünlüyə nəzarət
  - ✓ Səmərəliliyə nəzarət
190. Müstəqil nəzarət tipi kimi səmərəliliyə nəzarət ilk olaraq hansı ölkədə tətbiq olunmuşdur?
- Almaniya
  - Fransa
  - İrlandiya
  - ABŞ
  - ✓ İsveç
191. Audit aparılan şəxsin maliyyə (mühasibat) hesabatının doğruluğu və mühasibat uçotunun müvafiq qaydada aparılması haqqında rəy bildirmək
- Maliyyə auditinin vəzifəsi
  - Uyğunluğa nəzarətin məqsədi
  - Səmərəliliyə nəzarətin məqsədi
  - Maliyyə auditinin metodu
  - ✓ Maliyyə auditinin məqsədi
192. Vergi nəzarəti maliyyə nəzarətinin hansı əsas tipinə aid edilir?
- səmərəliliyə nəzarət
  - müstəqil nəzarət
  - menecment auditi
  - ✓ uyğunluğa nəzarət
  - riayət etmə auditi
193. Beynəlxalq audit standartlarına aid mülahizəni göstərin:

- √ variantlar hamısı düzdür
- variantlar hamısı yalnızdır
- Beynəlxalq audit standartları AR milli auditor qanunvericiliyi sisteminə daxil edilmir
- Daxili auditor onlardan istifadə etməyə borclu deyil
- İşlənilib hazırlanma səviyyəsindən asılı olaraq audit standartları bölməsinə aiddir

194. Auditor fəaliyyətinin qaydaları (standartları) aşağıdakılardan hansılarına tətbiq olunan vahid tələblərdir? Yalnızı seçin:

- auditin və onunla əlaqədar xidmətlərin keyfiyyətinin qiymətləndirilməsinə
- auditin və onunla əlaqədar xidmətlərin rəsmiləşdirilməsinə
- auditorların hazırlanması qaydasına və onların peşəkarlığının qiymətləndirilməsinə
- √ təsərrüfat subyektlərinin maliyyə vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına
- auditor fəaliyyəti həyata keçirilməsi qaydasına

195. Aşağıdakılar səmərəliliyin auditinin predmetinə daxildir. Səhv variantı göstərin:

- büdcələrarası müqavilələr və münasibətlər
- büdcə prosesinin icrasının təşkili
- dövlət mülkiyyəti
- məqsədli proqramlara, dövlət müqavilələrinə ayrılan büdcə vəsaitləri
- √ biznes-planının hazırlanması

196. Audit standartları dedikdə nə başa düşülür?

- audit standartları auditorların öz peşə vəzifələrini yerinə yetirərkən rəhbər tutmaları olduqları tövsiyələr
- audit standartları auditorların öz peşə vəzifələrini yerinə yetirərkən hazırladıqları rəydir
- audit standartları auditorların öz peşə vəzifələrini yerinə yetirərkən hazırladıqları hesabatlar
- √ audit fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə dair qəbul edilmiş müvafiq qaydalar
- audit standartları auditorların öz peşə vəzifələrini yerinə yetirərkən tətbiq etdiyi sanksiyalar

197. Audit standartlarını əks etdirən qrupa aid olanı göstərin:

- Nəzarətçinin iş rejimini əks etdirən standartlar
- Auditorların əmək haqqını əks etdirən standartlar
- Xüsusi standartlar
- √ Auditor yoxlamasının aparılması standartları.
- Dövlət nəzarətinin icra edilməsi standartları

198. Aşağıdakılardan hansı audit standartlarının məqsədini ifadə edir.

- vergilərin ödənilməsinə təmin etmək
- sonradan maliyyə nəzarətinin həyata keçirilməsinə təmin etmək
- auditə dair fərqli baza tələblərini formalaşdırmaq və cari maliyyə nəzarətinin həyata keçirilməsinə təminat vermək
- büdcə vəsaitlərinin vaxtında ödənilməsinə təmin etmək
- √ auditə dair vahid baza tələblərini formalaşdırmaq, auditin keyfiyyətinə normativ tələbləri müəyyənləşdirmək, auditin etibarlılığına təminat vermək

199. Auditor standartları sistem şəklində ilk dəfə harada və nə vaxt işlənilib hazırlanmışdır:

- Rusiyada 1930-1934-cü illərdə
- Azərbaycanda 1994-1998-ci illərdə
- İsveçdə 1929-1934-cü illərdə
- Almaniyada 1994-1998-ci illərdə
- √ ABŞ-da 1929 – 1933 –cü illərdə

200. Auditor yoxlamasının aparılması standartları aşağıdakılardan hansını nəzərdə tutmur:

- Daxili nəzarətin qiymətləndirilməsi aparılmalıdır
- √ Auditor tərəfindən yerinə yetirilən işlərə aid bütün məsələlər üzrə həmişə müstəqillik təmin edilməlidir.

- Mövcud daxili nəzarətin öyrənilməsi həyata keçirilməlidir
- İşlər kifayət qədər yaxşı planlaşdırılmalı və onların yerinə yetirilməsinə lazımı nəzarət edilməlidir.
- Sübutedici materialların, şifahi sorğuların, yoxlama materiallarının, riyazi materialların, təhlilin nəticələrini almaq lazımdır ki, maliyyə (mühasibat) hesabatlarına verilən rəyi əsaslandırmaq üçün kifayət qədər sübutlar toplanmış olsun

201. Audit standartlarını əks etdirən qrupları seçin.

- Hesabatın təhvil verilməsi standartları
- Nəzarətçinin iş rejimini əks etdirən standartlar
- Auditorların əmək haqqını əks etdirən standartlar
- Texnoloji standartlar
- √ Ümumi standartlar, auditor yoxlamasının aparılması standartları, hesabatın (aktın) tərtib edilməsi standartlar

202. Audit standartlarının məqsədi nədir.

- auditə dair vahid baza tələblərini formalaşdırmaq
- sadalananların heç biri
- auditin etibarlılığına təminat vermək
- √ sadalananların hamısı
- auditin keyfiyyətinə normativ tələbləri müəyyənləşdirmək

203. Audit standartları, audit aparılması şərtlərindən asılı olmayaraq, auditor peşəsinin bütün nümayəndələri tərəfindən metodoloji məsələlərə əməl edilməklə..... müəyyən edir. Yalnız variantı seçin

- baza prinsiplərinə riayət edilməsini
- auditin aparılmasına ümumi yanaşmanı
- auditor hesabatının növlərini
- auditor yoxlamasının həcmi
- √ vergilərin ödənilməsini qaydalarını

204. Audit standartları nədir?

- öz peşə vəzifələrini yerinə yetirərkən auditorların rəhbər tutmaları olduqları tövsiyələrdir
- öz peşə vəzifələrini yerinə yetirərkən auditorların tətbiq etdiyi sanksiyalardır
- öz peşə vəzifələrini yerinə yetirərkən auditorların hazırladıqları rəydir
- √ öz peşə vəzifələrini yerinə yetirərkən auditorların rəhbər tutmaları olduqları normativ materialdır
- öz peşə vəzifələrini yerinə yetirərkən auditorların hazırladıqları hesabatlardır

205. Dövlət idarəçiliyinin, proqram, layihə, fəaliyyət və əməliyyatların qənatliliyinin, effektivliyinin və nəticəliyinin yoxlanılmasına yönəldilən audit növü necə adlanır?

- Uyğunluq audit
- Kənar audit
- Maliyyə hesabatlarının audit
- Risklərin audit
- √ Səmərəlilik audit

206. Maliyyə əməliyyatları və hesabatlarının qanuniliyinin, uyğunluğunun, düzgünlüyünün və tamlığının müəyyənləşdirilməsi məqsədilə həyata keçirilən audit növü necə adlanır?

- Səmərəlilik audit
- Kənar audit
- Uyğunluq audit
- Daxili audit
- √ Maliyyə audit

207. Müəssisə və təşkilatlar tərəfindən qüvvədə olan normativ hüquqi aktların tələblərinə və müvafiq dövlət hakimiyyəti orqanlarının müəyyən etdiyi qaydalara əməl olunmasının yoxlanılması məqsədilə keçirilən audit növü necə adlanır?

- qarışıq audit

- risklərin auditi
- effektivlik auditi
- maliyyə hesabatlarının auditi
- ✓ uyğunluq auditi

208. Səmərəlilik auditin prinsipləri hansılardır. Yalnız olanı göstərin.

- Elmlilik
- Obyektivlik
- Aşkarlılıq
- ✓ Təminatlılıq
- Sistemlilik

209. Uyğunluq auditi nəyi ifadə edir?

- yoxlanılan qurumların maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin bütün istiqamətlərinin yoxlanılmasını
- müəssisənin ayrı-ayrı təsərrüfat mexanizmlərinin fəaliyyətinin effektivliyinin, etibarlılığının qiymətləndirilməsi məqsədilə yoxlanılmasını
- uçot və hesabat məlumatlarının mühasibat uçotunun qəbul edilmiş qaydalarına uyğunluğunun müəyyən edilməsini
- ✓ qanunvericiliyə və digər normativ-hüquqi aktlara riayət edilməsinin yoxlanılmasını
- yoxlanılan qurumun fəaliyyətinin konkret məsələ və istiqamət üzrə auditini

210. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə dövlət maliyyə nəzarəti orqanlarının neçə növ audit həyata keçirməsi müəyyən olunmuşdur və bunlar hansılardır?

- 3 növ -uyğunluq auditi, əməliyyat auditi və səmərəlilik auditi
- 1 növ- maliyyə hesabatlarının auditi
- 2 növ -uyğunluq auditi, səmərəlilik auditi
- 2 növ - maliyyə auditi və səmərəlilik auditi
- ✓ 3 növ -uyğunluq auditi, maliyyə auditi və səmərəlilik auditi

211. Azərbaycan Respublikasında gömrük nəzarətinin forma və üsulları hansı qanunvericiliklə müəyyən edilir?

- İnzibati Xətalər Məcəlləsi
- ✓ Gömrük Məcəlləsi
- Mülki Məcəllə
- "Yerli vergi və ödənişlər haqqında" AR Qanunu
- Vergi Məcəlləsi

212. Vergi yoxlamaları aşağıdakı əlamətlərə görə təsnifləşdirilir. Səhv variantı göstərin

- keçirilmə yerinə
- ✓ həyata keçirilmə zamanına
- yoxlanılan məsələlərin həcminə
- yoxlamanın aparılma üsuluna
- yoxlamaların təşkili üsuluna

213. Vergilərin bütün səviyyəli büdcələrə tam və vaxtında yığılması, vergitutma obyektlərinin uçotu, habelə vergi qanunvericiliyinə riayət olunması üzərində nəzarət hansı orqana həvalə edilmişdir?

- Gömrük Komitəsi
- ✓ Vergilər Nazirliyi
- Xəzinədarlıq
- Maliyyə Nazirliyi
- Hesablama Palatası

214. Növbədənkənar səyyar vergi yoxlamaları aşağıdakı hallarda keçirilə bilər. Doğru olmayan variantı qeyd edin

- yoxlama aktında dürüst olmayan və ya təhrif edilmiş məlumatlar aşkar olunduqda

- ✓ vergi ödəyicisinin vergi yoxlaması keçirilməsi ilə bağlı könüllü müraciəti olduqda
- artıq ödənilmiş vergilərin, faizlərin və maliyyə sanksiyalarının qaytarılması barədə vergi ödəyicisinin ərizəsi daxil olduqda
- Verginin hesablanması və ödənilməsi üçün zəruri olan hesabat sənədləri müəyyən edilmiş müddətdə təqdim edilmədikdə
- məhkəmənin və ya hüquq-mühafizə orqanlarının vergi yoxlamalarının keçirilməsi barədə müvafiq qərarı olduqda

215. Müəssisə və təşkilatların müvafiq xidmətləri (daxili nəzarət) tərəfindən həyata keçirilən nəzarət necə adlanır?

- kənar maliyyə nəzarəti
- ✓ daxili maliyyə nəzarəti
- faktiki maliyyə nəzarəti
- müstəqil maliyyə nəzarəti
- preventiv maliyyə nəzarəti

216. Dövlət təşkilatları və idarələri, habelə digər təsərrüfat subyektlərinə münasibətdə xüsusi yaradılmış nəzarət orqanlarının yəni, kənar subyektlərin (maliyyə, vergi orqanları, auditor təşkilatları) həyata keçirdikləri nəzarət aşağıdakılardan hansıdır?

- ✓ kənar maliyyə nəzarəti
- daxili maliyyə nəzarəti
- Cari maliyyə nəzarəti
- sənədli maliyyə nəzarəti
- ictimai maliyyə nəzarəti

217. Azərbaycanda sığorta nəzarətinin subyekti kimi hansı qurum çıxış edir?

- AR Maliyyə Nazirliyi
- ✓ Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası
- Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
- Qiymətli metallara və qiymətli daşlara nəzarət Dövlət Xidməti
- Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Sığorta Xidməti

218. Aşağıdakı orqanlardan hansı büdcə nəzarətinin subyekti kimi çıxış edir?

- AR Vergilər Nazirliyi
- ✓ AR Hesablama Palatası
- AR Mərkəzi Bankı
- Auditorlar Palatası
- Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası

219. Azərbaycan Respublikasında vergi nəzarətinin forma və üsulları hansı qanunvericiliklə müəyyən edilir?

- "Büdcə sistemi haqqında" AR Qanunu
- ✓ Vergi Məcəlləsi
- "Bələdiyyələrin maliyyə təminatı haqqında" AR Qanunu
- "Audit xidməti haqqında" Qanun
- Gömrük Məcəlləsi

220. Rus iqtisadçıları E.Y. Qraçova və E.D. Sokolovaya görə ümumdövlət maliyyə nəzarətinə aid olan və vergi qanunvericiliyinə əməl edilməsi, büdcəyə və büdcədən kənar fondlara vergilərin və yığımların düzgün hesablanması, vaxtında və tam ödənilməsinə təmin edən səlahiyyətli təşkilatların fəaliyyətinin vergi hüququ normaları çərçivəsində tənzimlənməsi nəyi ifadə edir ?

- büdcə nəzarətini
- ✓ vergi nəzarətini
- valyuta nəzarətini
- gömrük nəzarətini
- sığorta nəzarətini

221. Hüquqi normalarla müəyyən edilən, büdcə fəaliyyətinin qanuniliyini və məqsəduyğunluğunu yoxlamağa istiqamətlənən və müvafiq nəzarət orqanların tərəfindən həyata keçirilən maliyyə nəzarəti necə adlanır?

- valyuta nəzarəti
- ✓ büdcə nəzarəti

- Sığorta nəzarəti
- vergi nəzarəti
- kredit nəzarəti

222. Faktiki nəzarətin həyata keçirilmə metodlarına aşağıdakılardan hansılar aid edilə bilər ?

- Təhlil, təftiş
- √ İntinventarlaşma, müşahidə, sorğu , nəzarət məqsədilə alqı
- Təftiş, inventarlaşma, nəzarət məqsədilə alqı
- Müayinə, baxış, sorğu
- Yoxlama, müayinə, baxış

223. Sənədli nəzarətin həyata keçirilmə metodlarına aşağıdakılardan hansılar aid edilə bilər ?

- İntinventarlaşma, müşahidə, sorğu
- √ Yoxlama, təhlil, təftiş
- Müayinə, baxış, sorğu
- Təftiş, inventarlaşma, nəzarət məqsədilə alqı
- Ekspertiza, nəzarət ölçmə, nəzarət məqsədilə alqı

224. Sənədlərə deyil, bilavasitə mühasibat uçotu obyektləri ilə, yəni əsas vəsaitlərlə, xammalla işə əsaslanan maliyyə nəzarəti necə adlanır?

- sənədli nəzarət
- √ faktiki nəzarət
- ekoloji nəzarət
- kameral nəzarət
- inzibati nəzarət

225. Sənədlərdən istifadəni nəzərdə tutan və ilkin uçot sənədlərinin, mühasibat qeydlərinin, hesabatların, müqavilələrin və sairənin əsasında həyata keçirilən maliyyə nəzarəti hansıdır?

- Faktiki nəzarət
- √ Sənədli nəzarət
- Ekoloji nəzarət
- Texnoloji nəzarət
- İntinventarlaşma, müşahidə, sorğu

226. Prof. N.İ. Ximiçeva hesab edir ki, məcburi maliyyə nəzarəti aşağıdakı hallarda həyata keçirilir: Yanlış cavabı qeyd edin

- səlahiyyətli dövlət orqanlarının qərarı ilə həyata keçirilir
- √ təsərrüfat subyektlərinin özlərinin müstəqil qərarı ilə həyata keçirilir
- vergi orqanlarının qərarları əsasında həyata keçirilir
- maliyyə qurumlarının qərarı ilə həyata keçirilir
- qanunvericiliyin bilavasitə tələbi üzrə həyata keçirilir

227. Aparılma xarakteri və ya həyata keçirilmə reqlamentinə görə maliyyə nəzarətinin təsnifatına uyğundur

- İlkin, cari və sonradan
- √ Məcburi və könüllü (təşəbbüs əsasında)
- Təftiş, təhlil, müayinə
- Dövlət və qeyri-dövlət maliyyə nəzarəti
- Kameral, səyyar

228. Növbəti səyyar vergi yoxlamalarının əsas xüsusiyyətlərinə aid edilmir

- Növbəti səyyar vergi yoxlamaları vergi orqanlarının vəzifəli şəxslərinin qərarları əsasında keçirilir
- √ Növbəti səyyar vergi yoxlamaları iki ildən bir keçirilir
- Növbəti səyyar vergi yoxlaması adətən 30 gün davam edir
- Müstəsna hallarda növbəti səyyar vergi yoxlamasının keçirilməsi müddəti 90 günə qədər artırıla bilər

- Növbəti səyyar vergi yoxlaması keçirildikdə, vergi orqanı tərəfindən vergi ödəyicisinə vergi yoxlamasının başlanmasından azı 15 gün əvvəl yazılı bildiriş göndərilir

229. Vergi Məcəlləsinə əsasən səyyar vergi yoxlamalarının hansı növləri vardır?

- Qarşılıqlı
- Sənədli
- faktiki
- ✓ Növbəti və növbədənkənar
- Operativ

230. Nəzarətin keçirilmə dövriliyinə görə maliyyə nəzarətinin hansı növləri vardır?

- İlkin, cari və sonradan nəzarət
- ✓ Sistematik, dövrü və birdəfəlik
- Növbəti və növbədənkənar nəzarət
- Dövlət və qeyri-dövlət maliyyə nəzarəti
- Kameral və səyyar nəzarət

231. Yoxlanılan məsələlərin(informasiyaların) həcminə əsasən maliyyə nəzarətinin hansı növləri müəyyən edilir?

- Kameral və səyyar nəzarət
- ✓ Tam və qismən nəzarət
- Məcburi və könüllü nəzarət
- Planlı və plandankənar nəzarət
- İlkin, cari və sonradan nəzarət

232. Vergi nəzarətinin predmetinə aşağıdakılardan hansılar aid edilə bilər?

- vergi münasibətləri iştirakçılarının (vergi ödəyiciləri, vergi agentləri) maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətləri
- ✓ bütün səviyyəli büdcələrə vergilərin və digər icbari ödənişlərin hesablanması və ödənilməsi ilə əlaqəli sənədlər, yəni, bəyannamələr, hesabatlar, smetalar, mühasibat sənədləri
- yalnız vergi agentlərinin və vergi orqanlarının fəaliyyətləri
- büdcə idarə və təşkilatlarının maliyyə göstəriciləri
- vergi nəzarətini həyata keçirən subyektlər

233. Aşağıdakı orqanlardan hansı vergi nəzarətinin subyektini kimi çıxış edir?

- Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası
- ✓ Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi
- Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidməti
- Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi

234. Vergi nəzarətinin obyektini kimi aşağıdakılardan hansının müəyyən olunması daha məqsədəuyğun olardı?

- vergi ödəyicilərinin maliyyə göstəricilərinin
- ✓ vergi münasibətləri iştirakçılarının (vergi ödəyiciləri, vergi agentləri) maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətlərinin
- büdcə prosesinin bütün mərhələlərində yaranan pul münasibətlərinin
- bütün səviyyəli büdcələrə vergilərin və digər icbari ödənişlərin hesablanması və ödənilməsi ilə əlaqəli sənədlərin
- vergi nəzarətini həyata keçirən subyektlərin

235. Rus alimi Kroxina Y.A. vergi nəzarətinin obyektlərinə aşağıdakılardan hansını aid edir

- Vergi nəzarətini həyata keçirən subyektləri
- ✓ ictimai pul fondlarına vəsaitlərin toplanılması prosesində pul vəsaitlərinin hərəkətini, eləcə də vergi ödəyicilərinin material, əmək və digər ehtiyatlarını
- vergi ödəyicilərinin, vergi agentlərinin və vergi orqanlarının fəaliyyətlərini
- müəssisə, idarə və təşkilatlarının maliyyə göstəricilərini
- büdcə prosesinin bütün mərhələlərində yaranan pul münasibətlərini

- 236.** Dövlət maliyyə nəzarətinin vəzifələrinə daxildir:
- Bələdiyyələrdə uçot və hesabatların aparılmasının düzgünlüyünün yoxlanılması
  - ✓ Dövlət büdcəsinin formalaşmasının düzgünlüyü
  - Bələdiyyə mülkiyyətinin səmərəli istifadəsinin yoxlanılması
  - Bələdiyyələrinin büdcə xərcləri üzərində nəzarət
  - Bələdiyyənin maliyyə resurslarının məqsədli istifadəsinin yoxlanılması

- 237.** Audit nəzarətinin hansı formaları ola bilər:

- Məcburi
- ✓ məcburi və təşəbbüslü
- Məcburi-planlı
- Məcburi-kompleks
- Təşəbbüslü

- 238.** Ali qanunverici orqan hansı proseslərdə əvvəlcədən nəzarəti aparır:

- Dövlət büdcəsi icra edilən zaman
- Büdcənin icrası haqqında hesabat müzakirə edilən zaman
- Büdcənin icrası ilə əlaqədar ayrı-ayrı məsələlərə komissiyalarda baxılan zaman
- ✓ büdcə haqqında qanun layihəsi müzakirə və təsdiq olunan zaman
- Büdcənin icrası haqqında hesabat təsdiq edilən zaman

- 239.** Hansı orqan təsərrüfatdaxili maliyyə nəzarətinin həyata keçirir:

- ✓ mühasibatlıq
- Vergilər Nazirliyi
- Maliyyə Nazirliyi
- Xəzinədarlıq
- Audit firması

- 240.** Həyata keçirilmə zamanına görə maliyyə nəzarətinin təsnifatı:

- ✓ əvvəlcədən, sonradan, cari
- İlkin, yoxlama
- Dövlət, audit, təftiş
- Daimi, müayinə, ilkin
- Təhlil, yoxlama, təftiş

- 241.** Maliyyə nəzarətinin növlərini göstər:

- Təftiş, audit, təsərrüfat daxili
- Dövlət, audit, yoxlama, təftiş
- Təftiş, yoxlama, müayinə, audit
- ✓ ictimai, dövlət, audit, təsərrüfat daxili
- İlkin, daimi, sənədlərin oxunması, ictimai

- 242.** Büdcə prosesinin hansı mərhələsində əvvəlcədən maliyyə nəzarəti aparılır:

- ✓ büdcənin baxılması və qəbul olunması
- Büdcənin qəbulu və icrası
- Layihənin hazırlanması, baxılması və icrası
- Büdcənin icrası
- Büdcə layihəsinin hazırlanması, baxılması, təsdiqi və icrası

- 243.** Qeyri -dövlət maliyyə nəzarətinə hansı nəzarət aiddir:

- sığorta nəzarəti

- gömrük nəzarəti
- vergi nəzarəti
- Büdcə nəzarəti
- ✓ Firmadaxili

244. Dövlət maliyyə nəzarətinin qeyri-dövlət maliyyə nəzarətindən fərqi:

- Qeyri- dövlət maliyyə nəzarətdə hüquqi tərəf əsas götürülür
- ✓ dövlət maliyyə nəzarətində hüquqi tərəf, qeyri-dövlət maliyyə nəzarətində analitik tərəf əsas götürülür
- Dövlət maliyyə nəzarəti Auditor Palatası tərəfindən aparılır
- Qeyri- dövlət maliyyə nəzarəti maliyyə vergi orqanları tərəfindən həyata keçirilir
- Dövlət maliyyə nəzarətində analitik tərəf əsas götürülür

245. Faktiki nəzarət nəyi nəzərdə tutur:

- Sənədlərin yoxlanılmasını
- Maliyyə hesabatlarının yoxlanılmasını
- Müayinə, təhlil, təftiş
- ✓ pul vəsaitlərinin və əmtəə-material qiymətlilərinin mövcudluğunun yoxlanılmasını
- Plan sənədlərinin yoxlanılması

246. Əvvəlcədən nəzarət və zaman həyata keçirilir:

- maliyyə əməliyyatları həyata keçirilən zaman
- dövlət büdcəsi icra edildikdə
- müəssisədə hesabat balansı tərtib edildikdə və icra edildikdə
- maliyyə planının, yerinə yetirilməsi haqqında hesabat təsdiq edildikdə
- ✓ maliyyə əməliyyatları baş verməmiş

247. Ali nəzarət qurumlarının Lima bəyannaməsinə əsasən müəyyən faktlardan sonra, daha doğrusu onların baş verməsindən sonra aparılan nəzarət (audit) necə adlanır?

- əvvəlcədən nəzarət
- cari nəzarət
- kənar nəzarət
- ✓ sonrakı nəzarət
- operativ nəzarət

248. Maliyyə fəaliyyəti sferasına daxil olmayan element:

- Büdcə nəzarət
- Valyuta nəzarəti
- Sığorta nəzarəti
- ✓ Ekoloji nəzarət
- Vergi nəzarəti

249. Vergi nəzarətinin başlıca məqsədi...

- büdcə münasibətlərinin bütün iştirakçılarının büdcə qanunvericiliyinə əməl etməsinə nəzarətin təmin olunması hesab olunur
- maliyyə ehtiyatlarının istehsalın sahələri arasında bölüşdürülməsi yolu ilə səmərəli istifadə olunması
- gömrük fəaliyyətinin qanuniliyinin təmin olunması hesab olunur
- ✓ vergiqoyma sahəsində qanunçuluğun təmin edilməsi hesab olunur
- bələdiyyələrin fiskal maraqlarının gözlənilməsi hesab olunur

250. Səyyar vergi nəzarətinə aid olmayanı göstərin:

- ✓ Səyyar vergi nəzarəti 3 ildə bir dəfədən çox olmayaraq keçirilir və adətən bir ay davam edir
- səyyar vergi nəzarəti vergi orqanlarının vəzifəli şəxsləri tərəfindən bilavasitə vergi ödəyicisinin yerləşdiyi yerdə həyata keçirilir
- Səyyar vergi nəzarəti növbəti və növbədən kənar ola bilər

- Növbəti səyyar vergi yoxlaması keçirildikdə vergi orqanı tərəfindən vergi ödəyicisinə yoxlama başlanmasından azı 15 gün əvvəl yazılı bildiriş göndərilir
- Kameral nəzarətdən fərqli olaraq, səyyar vergi nəzarəti vergi orqanının qərarına əsasən həyata keçirilir

251. Ali nəzarət qurumlarının Lima bəyannaməsinə əsasən faktların müəyyən edilməsindən əvvəl inzibati və ya maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasını necə ifadə olunur?

- Cari audit
- Kənar audit
- Daxili audit
- ✓ İlkin audit
- Sonrakı audit

252. Səyyar vergi yoxlamalarının məqsədlərinə aşağıdakılardan hansı aid edilmir

- vergilərin tam və vaxtında ödənilməsi, onların düzgün hesablanması məqsədilə yoxlanılan şəxsin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin hərtərəfli tədqiqi
- müxtəlif növ vergilər üzrə vergitutma bazasının formalaşmasına aşkar edilmiş pozuntuların təsirinin təhlili
- aşkar edilmiş pozuntuların aradan qaldırılması üçün təkliflərin hazırlanması
- aşkar edilmiş vergi qanunvericiliyinin pozulması faktları üzrə dəlillərin toplanması və bu pozuntuların sənədlər əsasında öz əksini tapmasının təmin edilməsi
- ✓ müxtəlif yoxlamalar vasitəsilə gömrük münasibətləri iştirakçılarının əməliyyat və fəaliyyətlərinin müvafiq normalara uyğunluğunu müəyyənləşdirilmək və gömrük hüquq pozmalarının aşkara çıxarılması

253. Maliyyə nəzarətinin həyata keçirilmə sahəsindən asılı olaraq onun aşağıdakı növləri ayırd edilir. Səhv olanı göstər.

- Valyuta
- Bütçə
- Gömrük
- ✓ Cari
- Vergi

254. Səyyar yoxlama necə ola bilər?

- Faktiki
- Operativ
- plandankənar
- ✓ Sənədli və faktiki
- Sənədli

255. Maliyyə nəzarətinin növü

- Təhlil
- Mühasibat nəzarəti
- Əsaslandırma
- ✓ Planlı maliyyə nəzarəti
- Təftiş

256. Bütçə nəzarətinin obyektə aşağıdakılardan hansıdır?

- ✓ bütçə prosesinin bütün mərhələlərində yaranan pul münasibətləri
- bütçə idarə və təşkilatlarının maliyyə göstəriciləri
- Bütçə nəzarətini həyata keçirən qanunverici (nümayəndəli) orqanlar, icra hakimiyyəti orqanları
- xalq təsərrüfatının bütün sahələri və həlqələrində maliyyə resurslarının formalaşdırılması və istifadəsində yaranan pul-bölgü prosesi
- vergi ödəyicilərinin, vergi agentlərinin və vergi orqanlarının fəaliyyətləridir

257. Həyata keçirilməsi zamanı nəzarət subyektlərinin hüquq və öhdəliklərini müəyyən edən nəzarət prosesinin xarici xarakteristikası

- Maliyyə nəzarəti metodikası
- ✓ Maliyyə nəzarət forması
- Maliyyə nəzarətinin hüquqi əsasları

- Düzgün cavab verilməmişdir
  - Maliyyə nəzarəti üsulları
- 258.** Maliyyə nəzarətinin həyata keçirilmə (fəaliyyət) sahəsindən asılı olaraq onun növlərinə aid edilə bilməz:
- Valyuta nəzarəti
  - ✓ istehsal texnologiyasına nəzarət
  - Nağd pul dövriyyəsinə nəzarət
  - Vergi nəzarəti
  - Sığorta nəzarəti
- 259.** Maliyyə nəzarətinin təşkilinin səviyyəsindən asılı olaraq aşağıdakılar göstərilə bilər. Səhv cavabı ayırın:
- Dövlət səviyyəsində maliyyə nəzarəti
  - ✓ göstərilən cavablardan yalnız biri doğrudur
  - Müəssisə səviyyəsində maliyyə nəzarəti
  - Təşkilati struktur bölməsi səviyyəsində maliyyə nəzarəti
  - Bələdiyyə səviyyəsində maliyyə nəzarəti
- 260.** Nəzarətin keçirilməsi prosesində idarə edilən subyektin əməliyyatının tutumu üzrə aşağıdakı nəzarət növləri ayırd edilir:
- Kompleks nəzarət, ilkin nəzarət
  - ✓ kompleks nəzarət, tematik nəzarət
  - Tematik nəzarət, cari nəzarət
  - Sənəli nəzarət, təhlil
  - Tematik nəzarət, ilkin nəzarət
- 261.** Nəzarət edilən əməliyyatların yerinə yetirilməsi anı üçün aşağıdakı nəzarət növləri ayırd edilir:
- İlkin nəzarət, tematik yoxlama
  - ✓ cari nəzarət, ilkin nəzarət
  - Cari nəzarət, kompleks nəzarət
  - Sonradan nəzarət, tematik nəzarət
  - Operativ yoxlama, kompleks yoxlama
- 262.** Səyyar maliyyə nəzarətinə aid olmayanı göstərin:
- Səyyar maliyyə nəzarəti planlı və plandankənar ola bilər
  - ✓ plandankənar səyyar maliyyə nəzarəti müəssisələrin təqdim etdiyi sənədlər üzrə maliyyə orqanlarında həyata keçirilir
  - Planlı səyyar maliyyə nəzarəti müəssisənin fəaliyyət göstərdiyi yerdə keçirilir
  - Planlı səyyar maliyyə nəzarəti keçirilməsi haqqında nəzarət obyektinə əvvəlcədən məlumat verilir
  - Plandankənar səyyar yoxlama məfəttiş qrupu tərəfindən təşkilatın yerləşmə və yaxud fəaliyyət yeri üzrə keçirilir
- 263.** Kameral vergi yoxlamalarının məqsədlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil
- vergi hüquq pozuntularının müəyyənləşdirilməsi və qarşısının alınması
  - ✓ vergi ödəyiciləri tərəfindən Gömrük Məcəlləsinə əməl edilməsinə nəzarət
  - səyyar vergi yoxlamalarının keçirilməsi üçün vergi ödəyicilərinin seçilməsinin əsaslandırılması üçün informasiyanın hazırlanması
  - yol verilmiş qanun pozuntularına görə müqəssir şəxslərin vergi və inzibati məsuliyyətə cəlb edilməsi
  - aşkar edilmiş pozuntular üzrə qismən və ya tam ödənilməmiş məbləğlərin tutulması
- 264.** Həyata keçirilmə zamanına görə maliyyə nəzarəti neçə hissəyə ayrılır və hansılardır?
- 2-cari və ilkin
  - ✓ 3-ilkin, cari və sonradan
  - 2-cari və sonradan
  - 2-ilkin və aylıq
  - 1-cari
- 265.** Yoxlamanın təşkili üsuluna görə vergi nəzarəti təsnifləşdirilir:

- Kameral
- ✓ Planlı
- Kompleks
- seçmə
- səyyar

266. Aşağıda sadalananlardan hansı AR-nın Maliyyə Nazirliyi çərçivəsində operativ maliyyə nəzarətini həyata keçirir. Düzgün variantı seçin:

- Müəssisələr
- ✓ Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
- Vergi idarələri
- Gömrük idarələri
- Vergi departamentləri

267. Müəssisə, idarə və təşkilatların konkret dövr ərzindəki təsərrüfat-maliyyə fəaliyyətinin sənədlər əsasında yoxlanılması:

- Təhlil
- ✓ Təftiş
- Sənədlərin oxunması.
- Tematik yoxlama
- Çarpaz yoxlama.

268. Aparılma yerinə görə maliyyə nəzarəti fərqləndirilir:

- Kameral nəzarət, sənədli nəzarət.
- ✓ Səyyar nəzarət, kameral nəzarət.
- Sənədli nəzarət, ilkin nəzarət.
- Kameral nəzarət. İlkin nəzarət
- Səyyar nəzarət, sənədli nəzarət.

269. Fəaliyyəti sahəsinə görə maliyyə nəzarətinin tərkibinə daxildir:

- Sığorta, texniki, büdcə
- Vergi, büdcə, statistik.
- Büdcə, vergi, qiymət
- ✓ Sığorta, vergi, büdcə
- Büdcə, vergi, inzibati

270. Nəzarət subyektləri baxımından maliyyə nəzarətinin təsnifatına daxil deyil:

- Qeyri – dövlət nəzarəti
- ✓ Kameral nəzarət
- Bələdiyyə nəzarəti
- Daxili nəzarət.
- Dövlət nəzarəti

271. Dövlət maliyyə nəzarətinin mahiyyətinin əsas cəhətlərini ifadə edən fikirlər içərisində yalnız ifadəni seçin:

- səhvlərin və sui-istifadələrin aşkara çıxarılması
- ✓ elmi cəhətdən əsaslandırılmış maliyyə strategiyasının hazırlanması
- səhvlərin və sui-istifadələrin meydana gəlməsi amillərinin təhlili
- gələcəkdə onların qarşısının alınması üzrə tədbirlərin (profilaktik və s.) işlənilib hazırlanması
- onların aradan qaldırılmasının təmin olunması

272. Kameral vergi yoxlamasının məqsədlərinə aid olmayanı qeyd edin:

- vergi ödəyiciləri tərəfindən vergi qanunvericiliyinə əməl edilməsinə nəzarət;
- ✓ vergi ödəyicilərinə VÖEN verilməsi;
- aşkar edilmiş pozuntular üzrə qismən və ya tam ödənilməmiş məbləğlərin tutulması;

- səyyar vergi yoxlamalarının keçirilməsi üçün vergi ödəyicilərinin seçilməsinin əsaslandırılması üçün informasiyanın hazırlanması
- vergi hüquq pozuntularının müəyyənəşdirilməsi və qarşısının alınması;

273. Yoxlamanın təşkili üsuluna görə vergi nəzarəti təsnifləşdirilir:

- Kameral və səyyar
- ✓ Planlı və plandankənar
- Dövlət və qeyri-dövlət
- Başdan-başa və seçmə
- Kompleks və seçmə

274. Vergi nəzarəti keçirilmə yerinə görə bölünür:

- Kompleks və seçmə
- ✓ Kameral və səyyar
- Planlı və plandankənar
- Başdanbaşa və seçmə
- Dövlət və qeyri-dövlət

275. Vergi yoxlamasının mahiyyətini xarakterizə edən əsas elementlər verilmişdir. Aid olmayanı qeyd edin:

- Vergi yoxlamasının məqsədi
- ✓ Vergi idarələrinin sayı
- Vergi yoxlamasının obyektı
- Vergi yoxlaması aparılmasının baza üsulu
- Vergi yoxlamasının subyekti

276. Bütəcə nəzarətinin əsas məqsədi...

- maliyyə-vergi qanunvericiliyinin pozulması hallarının müəyyən edilməsi və onların qarşısının alınmasıdır
- dövlət satınalmaları ilə bağlı nöqsanların müəyyən edilməsidir
- dövlətin və bələdiyyələrin fiskal maraqlarının gözlənilməsidir
- ✓ bütəcə fəaliyyətinin qanuniliyinin, yəni, bütəcə münasibətlərinin bütün iştirakçılarının bütəcə qanunvericiliyinə əməl etməsinə nəzarətin təmin olunmasıdır
- müxtəlif yoxlamalar vasitəsilə gömrük-hüquq münasibətləri iştirakçılarının əməliyyat və fəaliyyətlərinin müvafiq normalara uyğunluğunu müəyyənəşdirilmək və gömrük hüquq pozmalarının aşkara çıxarılmasıdır

277. Bütəcə nəzarətinin subyektləri. Yalnız variantı seçin:

- Baş sərəncamçı və bütəcə vəsaitlərinin sərəncamçıları
- ✓ Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası
- Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti
- Azərbaycan Respublikasının Hesablama Palatası

278. “Bu tədbirlər Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən bütəcə fəaliyyətinin qanuniliyini və məqsədə uyğunluğunu yoxlamağa istiqamətlənir”. Bu ifadə fəaliyyət sahəsindən asılı olaraq hansı nəzarət növünə aid edilir.

- vergi
- ✓ bütəcə
- kredit
- sığorta
- valyuta

279. Aşağıdakılar arasında sonradan maliyyə nəzarətinə aid olmayanı seçin

- maliyyə-təsərrüfat əməliyyatlarının başa çatmasından sonra onun yekunlarına əsasən aparılır
- ✓ maliyyə əməliyyatlarının həyata keçirilməsi gedişində maliyyə planlarının icrası zamanı yerinə yetirilir
- sonradan maliyyə nəzarətinin nəticələrinə görə bəzi sənədlər (məsələn aktlar) tərtib olunur
- maliyyə əməliyyatları başa çatdıqdan sonra aparılır

- sonradan nəzarət təsərrüfat subyektinin fəaliyyətinin daha dərindən araşdırılması ilə fərqlənir

280. Cari maliyyə nəzarəti ..... Doğru variantı seçin və fikri tamamlayın.

- maliyyə əməliyyatları yerinə yetirilənə qədər həyata keçirilir
- ✓ əməliyyat yerinə yetirilərkən, vəsait bölüşdürülərkən, xərclənərkən, bu və ya digər tədbirin həyata keçirilməsi üçün büdcədən vəsait ayrılarkən və s. hallarda tətbiq olunur
- cari nəzarət büdcənin və büdcədənənar fondların maliyyə planlarının müzakirəsi və təsdiqi zamanı həyata keçirilir
- maliyyə-təsərrüfat əməliyyatlarının başa çatmasından sonra onun yekunlarına əsasən aparılır
- bu nəzarət maliyyə planlarının, smetaların tərtibindən əvvəl baş verir

281. İlk maliyyə nəzarəti aşağıda sadalanan hansı halda həyata keçirilmir

- maliyyə planlarının, smetaların tərtibi və təsdiqi zamanı həyata keçirilir
- ✓ əməliyyat yerinə yetirilərkən, vəsait bölüşdürülərkən, xərclənərkən, bu və ya digər tədbirin həyata keçirilməsi üçün büdcədən vəsait ayrılarkən və s. hallarda tətbiq olunur
- bu nəzarət bütün səviyyələrdə büdcələrin və büdcədənənar fondların maliyyə planlarının müzakirəsi və təsdiqi zamanı həyata keçirilir
- büdcə təşkilatlarının gəlir və xərc smetalarının tərtibi zamanı həyata keçirilir
- maliyyə əməliyyatları yerinə yetirilənə qədər həyata keçirilir

282. Fəaliyyət sahəsindən asılı olaraq maliyyə nəzarətinin növlərinə aid deyil:

- vergi
- bank
- ✓ inzibati
- gömrük
- büdcə

283. Təşkilinin səviyyəsindən asılı olaraq maliyyə nəzarəti aşağıdakı növlərə bölünür. Yalnız variantı göstərin:

- Regional səviyyədə maliyyə nəzarəti
- ✓ Faktiki və sənədli
- Sahə səviyyəsində maliyyə nəzarəti
- Ayrı-ayrı müəssisələr səviyyəsində maliyyə nəzarəti
- Bələdiyyə səviyyəsində maliyyə nəzarəti

284. Nəzarət orqanları tərəfindən bilavasitə nəzarət olunan obyektlərin yerləşdiyi yerdə həyata keçirilən nəzarət növü necə adlanır?

- Kameral nəzarət
- ✓ Səyyar nəzarət
- Faktiki nəzarət
- Kompleks nəzarət
- Qarışıq nəzarət

285. Nəzarət subyektinin nəzarət obyektinə təsir istiqamətinə görə maliyyə nəzarətinin hansı növləri mövcuddur?

- Səyyar və kameral
- ✓ Daxili, kənar
- Faktiki və sənədli
- Tematik və kompleks
- İlk, cari və sonradan

286. Yerlərə getmədən nəzarət orqanlarında olan məlumatlar və sənədlər əsasında həyata keçirilən nəzarət hansıdır?

- faktiki
- ✓ kameral
- səyyar
- heç biri
- sənədli

287. Aşağıda sadalanan fikirlərdən hansı ilkin maliyyə nəzarətinə aid deyil.
- maliyyə əməliyyatları yerinə yetirilənə qədər həyata keçirilir
  - ✓ maliyyə əməliyyatlarının həyata keçirilməsi gedişində maliyyə planlarının icrası zamanı yerinə yetirilir
  - bu nəzarət forması maliyyə qanunvericiliyinin pozulmasının önəlməsini nəzərdə tutur
  - ilkin maliyyə nəzarəti maddi, əmək və maliyyə ehtiyatlarının qeyri-səmərəli istifadəsinin qarşısını almağa kömək edir
  - ilkin nəzarət maliyyə planlarının, smetaların tərtibi və təsdiqi zamanı həyata keçirilir
288. Fəaliyyət sahəsindən asılı olaraq maliyyə nəzarətinin növlərinə aid deyil:
- valyuta
  - ✓ texniki
  - gömrük
  - sığorta
  - vergi
289. Yoxlanılan məsələlərin əhatə dairəsinə əsasən maliyyə nəzarətinin hansı növləri mövcuddur?
- Səyyar və kameral
  - ✓ Kompleks və tematik
  - Sənədli və faktiki
  - Növbəti və növbədənkənar maliyyə nəzarəti
  - Sistemativ, dövrü və birdəfəlik
290. Maliyyə-təsərrüfat əməliyyatlarının başa çatmasından sonra onun yekunlarına əsasən aparılan və təsərrüfat subyektinin fəaliyyətinin daha dərinəndən araşdırılması ilə fərqlənən maliyyə nəzarəti növü necə adlanır?
- İlkin maliyyə nəzarəti
  - ✓ Sonradan maliyyə nəzarəti
  - Operativ maliyyə nəzarəti
  - Faktiki maliyyə nəzarəti
  - Cari maliyyə nəzarəti
291. Maliyyə əməliyyatlarının həyata keçirilməsi gedişində maliyyə planlarının icrası zamanı yerinə yetirilən nəzarət aşağıdakılardan hansıdır?
- Sonradan maliyyə nəzarəti
  - ✓ Cari maliyyə nəzarəti
  - Kameral nəzarət
  - Tematik maliyyə nəzarəti
  - İlkin maliyyə nəzarəti
292. Kameral yoxlamaya aid olanları seç.
- yoxlanılan təşkilatın yerləşdiyi yer üzrə keçirilir və sənədli olduğu kimi faktiki də ola bilər
  - ✓ nəzarət orqanın yerləşmə yeri üzrə keçirilir və adətən sənədlidir
  - nəzarət orqanın yerləşmə yeri üzrə keçirilir və yalnız faktikidir
  - yoxlanılan təşkilatın yerləşdiyi yer üzrə keçirilir və adətən faktikidir
  - yoxlanılan təşkilatın yerləşdiyi yer üzrə keçirilir və yalnız sənədlidir
293. Nəzarətin keçirilmə məkanından asılı olaraq hansı növləri vardır?
- Kənar və daxili nəzarət
  - ✓ Kameral və səyyar nəzarət
  - Məcburi və könüllü nəzarət
  - Növbəti və növbədənkənar maliyyə nəzarəti
  - İlkin, cari və sonradan nəzarət
294. Nəzarət mənbələrinin xarakterinə görə maliyyə nəzarəti bölünür. Düzgün cavabı seçin

- Kameral və səyyar nəzarət.
- √ Sənədli və faktiki nəzarət .
- Xarici və daxili nəzarət.
- İlk, cari və sonradan nəzarət
- Planlı və plandankənar maliyyə nəzarəti.

295. Nəzarət edən orqanın sərbəst seçimi hansı qanunvericilik çərçivəsində maliyyə nəzarətinin təşkili formasına aid edilir?

- √ mülki
- siyasi
- təşkilati
- beynəlxalq
- İqtisadi

296. Bu yoxlama müstəqil hüquqi əhəmiyyət daşıyır. Söhbət hansı yoxlamadan gedir?

- birbaşa yoxlama
- sərbəst yoxlama
- faktiki yoxlama
- √ qarşılıqlı yoxlama
- qarışıq yoxlama

297. Hansı qanunvericilik çərçivələrində maliyyə nəzarətinin təşkili formasına müqavilənin pozulması azadlığı xüsusiyyəti aid edilir?

- İqtisadi
- Beynəlxalq
- İnzibati
- Prosesual
- √ Mülki

298. Nəzarət edilən şəxs tərəfindən göstərilən xidmətlərin haqqının ödənilməsi hansı qanunvericilik çərçivəsində maliyyə nəzarətinin təşkili formasına aid edilir?

- İnzibati
- Prosesual
- √ Mülki
- Beynəlxalq
- İqtisadi

299. Nəzarət edən orqanın sərbəst seçimi maliyyə nəzarətinin təşkilinin hansı formasına aid edilir?

- Prosesual qanunvericilik çərçivəsində nəzarətin həyata keçirilməsi
- İqtisadi qanunvericilik çərçivəsində nəzarətin həyata keçirilməsi
- √ Mülki qanunvericilik çərçivəsində nəzarətin həyata keçirilməsi
- Beynəlxalq qanunvericilik çərçivəsində nəzarətin həyata keçirilməsi
- İnzibati qanunvericilik çərçivəsində nəzarətin həyata keçirilməsi

300. Maliyyə nəzarətinin prosesual qanunvericilik çərçivəsində olan fərqləndirici xüsusiyyətlərinə uyğun deyil:

- İstintaq orqanı tərəfindən nəzarət tədbirlərinin təyin edilməsi
- Mühasib – ekspertə təqdim edilən materialların həcmnin müstəntiq tərəfindən müəyyənləşdirilməsi
- Məhkəmə qərarlarının çıxarılması üçün nəzarət nəticələrinin əhəmiyyəti
- Nəzarətin nəticəsinin baxılmasının xüsusi prosesual xarakteri
- √ nəzarət edilən subyektin nəzarət tədbirlərindən imtina etməsinin mümkünlüyü

301. Mülki qanunvericilik əsasında maliyyə nəzarətinin xüsusiyyətlərinə daxil edilmir:

- Müqavilənin pozulması azadlığı
- Nəzarət edilən şəxs tərəfindən xidmətlərin ödənilməsi
- Nəzarət edən orqanın sərbəst seçimi

- Maliyyə nəzarətinin nəticəsinə etinasız münasibətin mümkünlüyü
- ✓ maliyyə nəzarətinin keçirilməsi haqqında nəzarət subyektinin inzibati qərarı

302. İnzibati qanunvericilik çərçivəsində maliyyə nəzarətinin xüsusiyyətlərini əks etdirmir:

- Maliyyə nəzarəti üzrə inzibati tədbirlərin tətbiq edilməsi imkanı
- Nəzarət edilən şəxslərin nəzarət prosesindən imtina etməsinin mümkünsüzlüyü
- Nəzarət tədbirlərinin təyin olunması haqda inzibati xarakterli xüsusi aktın mövcudluğu
- ✓ nəzarət prosesində tərəflərin hüquq və öhdəliklərinin qarşılıqlı razılıq əsasında müəyən edilməsi
- Yuxarı təşkilata nəzarətçilərin hərəkəti haqqında şikayət vermək imkanı

303. Bu yoxlama müxtəlif sənədlərin birləşməsini, yoxlanan təşkilatın digər təşkilatalarda, müxtəlif bölmələrdə olan eyni sənədin bir neçə nüsxələrinin müqayisə edilməsindən ibarətdir. Qeyd olunan fikir hansı yoxlamayı ifadə edir?

- qarışıq yoxlama
- faktiki yoxlama
- sərbəst yoxlama
- ✓ qarşılıqlı yoxlama
- birbaşa yoxlama

304. Hesablama Palatasının həyata keçirdiyi nəzarətin əsas formaları hansılardır:

- plandankənar yoxlamalar və təhlil
- tematik yoxlamalar və eksperiment aparmaq
- kompleks yoxlamalar və müşahidə
- tematik yoxlamalar və müşahidə
- ✓ tematik yoxlamalar və təftişdir

305. Maliyyə nəzarətinin prosesual qanunvericilik çərçivəsində fərqləndirici xüsusiyyətlərinə aid olmayanı seçin:

- Nəzarət nəticəsinin baxılmasının xüsusi prosesual xarakteri
- mühasib-ekspertə təqdim edilən materialların həcminin müstəntiq tərəfindən təyin edilməsi
- istintaq və ya məhkəmə tərəfindən nəzarət tədbirlərinin təyin edilməsi
- Məhkəmə qərarının çıxarılması üçün nəzarət nəticələrinin əhəmiyyəti
- ✓ Yuxarı təşkilatlara nəzarətçilərin hərəkətləri haqqında şikayət vermək imkanı

306. Mülki qanunvericilik əsasında maliyyə nəzarətinin özünəməxsus xarakteristikasına aid olmayanı seçin:

- ✓ Yuxarı təşkilatlara nəzarətçilərin hərəkətləri haqqında şikayət vermək imkanı
- Nəzarət edilən şəxs tərəfindən göstərilən xidmətlərin ödənilməsi
- nəzarət edən orqanın sərbəst seçimi
- Müqavilənin pozulması azadlığı
- Xidmətin göstərilməsinə dair mülki-hüquqi müqavilənin bağlanması

307. Qarşılıqlı yoxlama ilə bağlı aşağıda sadalanan hansı variant doğrudur?

- müstəqil hüquqi əhəmiyyət daşıyır və yalnız faktiki nəzarət çərçivəsində həyata keçirilir
- müstəqil hüquqi əhəmiyyət daşımaqla kompleks nəzarət çərçivəsində həyata keçirilir
- beynəlxalq əhəmiyyətə malik olmaqla yalnız səyyar və kameral vergi yoxlaması çərçivələrində keçirilir
- ✓ müstəqil hüquqi əhəmiyyət daşımır və yalnız səyyar və kameral vergi yoxlaması çərçivələrində keçirilir
- müstəqil hüquqi əhəmiyyət daşımaqla səyyar və kameral vergi yoxlaması çərçivələrində həyata keçirilir

308. İnzibati qanunvericilik çərçivələrində maliyyə nəzarətinin xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- Nəzarət tədbirinin təyin edilməsi haqqında inzibati xarakterli xüsusi aktın mövcudluğu
- Nəzarət edilən şəxslərin nəzarət prosesləri və yaxud nəzarətçiləri seçmək imkanının mümkünsüzlüyü
- Yuxarı təşkilatlara nəzarətçilərin hərəkətləri haqqında şikayət vermək imkanı
- Nəzarət prosesində tərəflərin hüquq və öhdəliklərini nizamlayan İnzibati xarakterli aktın mövcudluğu
- ✓ Nəzarət edilən şəxs tərəfindən göstərilən xidmətlərin ödənilməsi

309. İnzibati qanunvericilik çərçivələrində fəaliyyət göstərən orqanlara aid deyil:

- AR Hesablama Palatası
- Təşkilatların daxili nəzarət orqanları
- Bələdiyyə maliyyə nəzarəti orqanları
- ✓ Kommersiya auditor təşkilatları
- Dövlət maliyyə nəzarəti orqanları

310. Aşağıdakılardan hansı maliyyə nəzarəti forması anlayışını daha dolğun ifadə edir.

- nəzarətin məqsədlərinə nail olunma yollarıdır
- maliyyə nəzarətinin təsnifatıdır
- maliyyə nəzarəti sisteminin əhəmiyyətsiz bir elementidir
- ✓ maliyyə nəzarətinin forması - nəzarət tədbirlərinin təşkilinin konkret təzahür üsullarıdır
- müəssisə, idarə və təşkilatların maliyyə göstəriciləridir

311. Maliyyə nəzarətinin beynəlxalq prinsiplərinə daxil deyildir;

- Sistemlilik prinsipi.
- ✓ Dövlətin mənafeyi prinsipi.
- Aşkarlıq prinsipi.
- Qanunilik prinsipi.
- Obyektivlik prinsipi.

312. Hansı maliyyə nəzarətin təşkili prinsipi deyil?

- Peşə davranışı
- Peşə səriştəliyi və lazımı dəqiqlik
- Qanunçuluq
- ✓ Çeviklik
- Düzgünlük

313. Bunlardan hansı maliyyə nəzarətinin prinsipi deyil?

- Məsuliyyətlik prinsipi
- Sistemlilik prinsipi
- Effektivlik prinsipi
- Müxtəlif nəzarət orqanlarının fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi prinsipi
- ✓ Çeviklik prinsipi

314. Maliyyə nəzarətinin təşkili prinsipləri. Səhv olanı göstər.

- Obyektivlik prinsipi
- Peşə davranışı prinsipi
- Məxfilik prinsipi
- ✓ Operativlik prinsipi
- Aşkarlıq prinsipi

315. Bunlardan hansı maliyyə nəzarətinin təşkili prinsipi deyil?

- səriştəlilik prinsipi
- nəticəlilik prinsipi
- dəqiqlik prinsipi
- ✓ proqnozlaşdırma prinsipi
- aşkarlıq prinsipi

316. Auditor öz peşəkar vəzifə borcunu yernə yetirərkən hansı etik prinsiplərə əməl etməlidir? Səhv olanı göstərin.

- Obyektivlik
- Peşə davranışı

- Məxfilik
- √ Tələbkarlıq
- Düzgünlük

317. Maliyyə nəzarətinin təşkili prinsiplərinə aid deyil.

- √ səyyar yoxlama prinsipi
- Peşə davranışı prinsipi
- Peşə səriştəliyi və lazımi dəqiqlik prinsipi
- effektivlik prinsipi
- Məxfilik prinsipi

318. Maliyyə nəzarətinin təşkili prinsipləri aşağıdakılardır. Səhv olanı göstərin.

- Müstəqillik prinsipi
- Aşkarlıq prinsipi
- Obyektivlik prinsipi
- √ Qərəzçilik prinsipi
- Qanunçuluq prinsipi

319. Auditor hansı hərəkətləri etməməlidir?

- Dürüst və səmimi olmalı
- İnformasiyanın məxfiliyini saxlamaq
- Obyektiv olmaq
- Peşə standartlarına uyğun şəkildə hərəkət etmək
- √ Təklif edə bildikləri xidmətləri, malik olduqları ixtisası şisirtməmək və ləkələyici istinadlar etmək

320. Azərbaycan Respublikasının "Auditor xidməti haqqında" Qanununa əsasən auditora hansı hüquq verilmir?

- Sifarişçinin rəhbərliyindən və işçilərindən yazılı izahat almaq
- Pul məbləğinin, qiymətli kağızların, maddi sərvətlərin mövcudluğunu yoxlamaq
- Auditin forma və metodlarını sərbəst müəyyənləşdirmək
- √ qanun pozuntularını aşkarlamaq və təqsirkar şəxsləri cəzalandırmaq
- Auditin keçirilmə müqaviləsi əsasında başqa auditor cəlb etmək

321. Normativ sənədlərdə əks olunma səviyyəsinə görə maliyyə nəzarəti prinsipləri fərqlənir. Səhv olanı göstərin.

- AR qanunlarında birbaşa göstərilən prinsiplər
- normativ sənədlərdə öz əksini tapanmayan prinsiplər
- başqa normativ sənədlərdə göstərilən prinsiplər
- √ Yoxlama aktlarında birbaşa göstərilən prinsiplər
- beynəlxalq hüquqi aktlarda birbaşa göstərilən prinsiplər

322. Hansı prinsip yoxlayıcının üzərinə peşəkar və işgüzar münasibətlərdə səmimi və dürüst olmaq öhdəliyi qoyur?

- Peşəkar səriştəlilik və lazımi dəqiqlik prinsipi
- √ Düzgünlük prinsipi
- Obyektivlik prinsipi
- Peşə normaları prinsipi
- Qanunçuluq prinsipi

323. Hansı prinsip bütün peşəkar auditorların üzərinə qərəzsizlik, tərəfsizlik kimi öhdəliklər qoyur?

- √ Obyektivlik
- Peşə normaları
- Düzgünlük
- Peşə davranışı
- Qanunçuluq

324. Nəzarət tədbirlərinin nəticələrinə görə vəzifəli şəxslərə məsuliyyət həvalə edilən zaman hansı prinsip tələb edilir?
- Peşə normaları
  - ✓ Qanunçuluq
  - Obyektivlik
  - Peşə davranışı
  - Düzgünlük
325. Auditor öz peşə vəzifələrini yerinə yetirilməsində düzgün mövqe tutmalıdır – bu ifadəni hansı prinsipə izah edərdiniz?
- ✓ Düzgünlük
  - Peşə davranışı
  - Obyektivlik
  - Peşə normaları
  - Məxfilik
326. Aşağıda sadalanan prinsiplərdən hansı bu ifadəni əks etdirir –“Auditorlar sifarişçinin və ya işəgötürənin təlimat və göstərişlərini lazımı qayğı və diqqətlə elə səviyyədə yerinə yetirməlidir ki, göstərilən xidmətlər düzgünlük, obyektivlik və müstəqillik tələblərinə zidd olmasın”
- Peşə davranışı
  - ✓ Peşə normaları
  - Düzgünlük
  - Obyektivlik
  - Məxfilik
327. Auditor öz peşəsinin yüksək nüfuzunu qazanmalı, onu qorumalı və bu nüfuzla xələl gətirən hər hansı hərəkətdən çəkinməlidir. Bu ifadə hansı prinsipi əks etdirir?
- Məxfilik
  - Peşə normaları
  - Obyektivlik
  - Düzgünlük
  - ✓ Peşə davranışı
328. Auditorların gündəlik işlərində rəhbər tutmalı olduqları dəyər və prinsipləri əks etdirən əhatəli sənəd hansıdır?
- Lima Bəyannaməsi
  - Hesablama Palatası haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu
  - Auditor xidməti haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu
  - Daxili audit haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu
  - ✓ Etika Məcəlləsi
329. Auditor öz peşəkar vəzifə borcunu yerinə yetirərkən əməl etməlidir: Aid olmayanı göstərin?
- ədalətli olmalı
  - peşə biliklərini daim artırmalı
  - sifarişçinin razılığı olmadan informasiyanı yaymamalı və açıqlamamalı
  - ✓ sifarişçinin razılığı olmadan informasiyanı öz məqsədləri üçün istifadə edə bilər
  - sifarişçiyə lazımı dərəcədə qayğı, səriştə və məsuliyyətlə xidmət göstərməli
330. Hansı prinsip idarəetmənin təşkilinin tətbiqini və məqsədə doğru yönəldilməsini təyin edir?
- Aşkarlıq prinsipi
  - ✓ Planlaşdırma prinsipi
  - Məxfilik
  - Nəzarətin nəticələrinin əsaslandırılması prinsipi
  - Obyektivlik
331. Düzgünlük prinsipi yoxlayıcının üzərinə hansı öhdəliyi qoyur?

- Peşəkar xidmətlər göstərərəkən tətbiq olunan texniki və peşə standartlarına uyğun şəkildə səylə hərəkət etmək
- ✓ Peşəkar və işgüzar münasibətlərdə səmimi və dürüst olmaq
- Peşəkar və ya işgüzar münasibətlər nəticəsində əldə edilmiş məxfi informasiyadan şəxsi məqsədlər və ya üçüncü tərəflərin məqsədləri üçün istifadə etmək
- Peşə biliklərini və vərdişlərini müştəriyə və ya işəgötürənə ixtisaslı peşəkar xidmətlər göstərməyə imkan verən səviyyədə saxlamaq
- Peşəkar və ya işgüzar münasibətlər nəticəsində əldə edilmiş informasiyanın açıqlanması

332. Auditor öz peşəkar vəzifə borcunu yerinə yetirərəkən aşağıdakı etik prinsiplərə əməl etməlidir. Aid olmayanı göstərin:

- Düzgünlük
- ✓ Balanslaşdırma
- Məxiliyyət
- Peşə davranışı
- Obyektivlik

333. Maliyyə nəzarəti tədbirlərinin keçirilməsində ardıcılığın təmin olunması nəzarətin hansı prinsipini ifadə edir?

- Effektivlik prinsipi
- ✓ Sistemlilik prinsipi
- Səlahiyyət və funksiyaların bölünməsi prinsipi
- Nəticəlilik prinsipi
- Balanslaşdırma prinsipi

334. Maliyyə nəzarəti prinsipi olan sistemlilik prinsipi nəyi əhatə edir?

- nəzarəti həyata keçirən şəxslərin müvafiq bilik və təcrübəyə malik olmalarını
- ✓ maliyyə nəzarəti tədbirlərinin keçirilməsində ardıcılığın təmin olunmasını
- maliyyə nəzarəti nəticələrinin müəyyən edilmiş norma və qaydalar çərçivəsində hamıya açıq olmasını
- maliyyə nəzarəti orqanlarının və onların əməkdaşlarının funksional, təşkilati, maliyyə müstəqilliyinə malik olmalarını
- maliyyə nəzarəti orqanlarının fəaliyyətlərində təkrarçılığa yol verilməməsinə

335. Maliyyə nəzarəti orqanlarının fəaliyyətlərində təkrarçılığa yol verilməməsi nəzarətin hansı prinsipini əks etdirir?

- Səmərəlilik prinsipini
- ✓ maliyyə nəzarəti orqanları arasında səlahiyyət və funksiyaların bölünməsi prinsipini
- nəticəlilik prinsipini
- balanslaşdırma prinsipini
- sistemlilik prinsipini

336. Maliyyə nəzarətinin prinsiplərindən səlahiyyət və funksiyaların bölünməsi prinsipinin reallaşması nədə özünü göstərir?

- maliyyə nəzarəti nəticələrinin müəyyən edilmiş norma və qaydalar çərçivəsində hamıya açıq olmasında
- maliyyə nəzarəti orqanlarının əməkdaşlarının öz vəzifə borclarına vicdanla yanaşmalarında
- ✓ maliyyə nəzarəti orqanlarının fəaliyyətlərində təkrarçılığa yol verilməməsində
- maliyyə nəzarəti tədbirlərinin keçirilməsində ardıcılığın təmin olunmasında
- maliyyə nəzarəti orqanlarının və onların əməkdaşlarının funksional, təşkilati, maliyyə müstəqilliyinə malik olmalarında

337. Maliyyə nəzarətinin əsas prinsiplərindən olan məsuliyyətlik prinsipi nəyi ifadə edir?

- maliyyə nəzarəti nəticələrinin müəyyən edilmiş norma və qaydalar çərçivəsində hamıya açıq olmasını
- ✓ nəzarəti həyata keçirən şəxslərin öz vəzifə borclarına vicdanla yanaşmalarını
- nəzarəti həyata keçirən şəxslərin peşəkar və işgüzar münasibətlərdə səmimi və dürüst olmalarını
- maliyyə nəzarəti orqanlarının və onların əməkdaşlarının funksional, təşkilati, maliyyə müstəqilliyinə malik olmalarını
- nəzarəti həyata keçirən şəxslərin müvafiq bilik və təcrübəyə malik olmalarını

338. Maliyyə nəzarətinin baza prinsiplərindən olan aşkarlıq prinsipi nəyi nəzərdə tutur?

- nəzarət fəaliyyətlərinin müvafiq qanunvericiliyə və digər normativ-hüquqi aktlara uyğunluğunu
- √ maliyyə nəzarəti nəticələrinin müəyyən edilmiş norma və qaydalar çərçivəsində hamıya açıq olmasını
- maliyyə nəzarəti orqanlarının və onların əməkdaşlarının funksional, təşkilati, maliyyə müstəqilliyinə malik olmalarını
- maliyyə nəzarəti nəticələrinin gizli saxlanılmasını
- nəzarəti həyata keçirən şəxslərin öz vəzifə borclarına vicdanla yanaşmalarını

339. Maliyyə nəzarəti orqanlarının əməkdaşlarının öz vəzifə borclarına vicdanla yanaşmaları nəzarətin hansı prinsipini əks etdirir?

- Səriştəlilik prinsipi
- √ Məsuliyyətlik prinsipi
- Aşkarlıq prinsipi
- Peşə davranışı prinsipi
- Effektivlik prinsipi

340. Hansı prinsip maliyyə nəzarəti nəticələrinin müəyyən edilmiş norma və qaydalar çərçivəsində hamıya açıq olmasını, lakin dövlət və kommərsiya sirlərinin qorunmasını ifadə edir?

- məxfilik prinsipi
- √ aşkarlıq prinsipi
- müstəqillik prinsipi
- səmərəlilik prinsipi
- obyektivlik prinsipi

341. Maliyyə nəzarətinin həyata keçirilməsində obyektivlik dedikdə nə başa düşülür?

- nəzarəti həyata keçirən şəxslərin öz vəzifə borclarına vicdanla yanaşmaları
- √ nəzarətin həyata keçirilməsi zamanı nəzarət olunan subyektlərin fəaliyyətlərinə qərəzli yanaşmanın və digər xüsusi motivlərin istisna edilməsi
- maliyyə nəzarəti nəticələrinin müəyyən edilmiş norma və qaydalar çərçivəsində hamıya açıq olması
- maliyyə nəzarəti orqanlarının və onların əməkdaşlarının funksional, təşkilati, maliyyə müstəqilliyinə malik olmaları
- nəzarət fəaliyyətlərinin müvafiq qanunvericiliyə və digər normativ-hüquqi aktlara uyğunluğu

342. Maliyyə nəzarətin həyata keçirilməsi zamanı nəzarət olunan subyektlərin fəaliyyətlərinə qərəzli yanaşmanın və digər xüsusi motivlərin (şəxsi, siyasi) istisna edilməsi nəzarətin təşkilinin hansı prinsipini nəzərdə tutur?

- Sistemlilik prinsipi
- √ Obyektivlik prinsipi
- Səriştəlilik prinsipi
- Qərəzlilik prinsipi
- Balanslaşdırma prinsipi

343. Maliyyə nəzarəti orqanlarının fəaliyyətlərinin müvafiq qanunvericiliyə və digər normativ-hüquqi aktlara uyğunluğu maliyyə nəzarətinin aşağıdakı prinsiplərindən hansının mahiyyətini əks etdirir?

- məsuliyyətlik prinsipi
- √ qanunilik prinsipi
- müstəqillik prinsipi
- aşkarlıq prinsipi
- səlahiyyət və funksiyaların bölünməsi prinsipi

344. Maliyyə nəzarətinin təşkilinin əsas prinsiplərindən biri olan qanunilik prinsipi nəyi ifadə edir?

- maliyyə nəzarəti orqanlarının əməkdaşlarının öz vəzifə borclarına vicdanla yanaşmalarını
- √ maliyyə nəzarəti orqanlarının fəaliyyətlərinin müvafiq qanunvericiliyə və digər normativ-hüquqi aktlara uyğunluğunu
- maliyyə nəzarəti orqanlarının və onların əməkdaşlarının funksional, təşkilati, maliyyə müstəqilliyinə malik olmalarını
- maliyyə nəzarəti nəticələrinin müəyyən edilmiş norma və qaydalar çərçivəsində hamıya açıq olmasını
- maliyyə nəzarəti orqanlarının fəaliyyətlərində təkrarçılığa yol verilməməsini

345. Ali Audit Qurumlarının Beynəlxalq Təşkilatının (INTOSAI) Lima bəyannaməsinə əsasən maliyyə nəzarəti orqanları və onların əməkdaşları kənar müdaxilələrdən mühafizə olunmalı, funksional, təşkilati, maliyyə müstəqilliyinə malik olmalıdırlar. Qeyd olunanlar maliyyə nəzarətinin aparılması zamanı aşağıdakı prinsiplərdən hansının nəzərə alınmasını zəruri edir?
- Qanunilik prinsipi
  - ✓ Müstəqillik prinsipi
  - Aşkarlıq prinsipi
  - Məsuliyyətlik prinsipi
  - Obyektivlik prinsipi
346. Maliyyə nəzarətinin müstəqillik prinsipi nəyi nəzərdə tutur?
- maliyyə nəzarəti orqanlarının fəaliyyətlərinin müvafiq qanunvericiliyə və digər normativ-hüquqi aktlara uyğunluğunu
  - ✓ maliyyə nəzarəti orqanlarının və onların əməkdaşlarının kənar müdaxilələrdən mühafizə olunmalarını, funksional, təşkilati, maliyyə müstəqilliyinə malik olmalarını
  - maliyyə nəzarəti nəticələrinin müəyyən edilmiş norma və qaydalar çərçivəsində hamıya açıq olmasını, dövlət və kommersiya sirlərinin qorunmasını
  - maliyyə nəzarəti orqanlarının əməkdaşlarının öz vəzifə borclarına vicdanla yanaşmalarını
  - maliyyə nəzarəti orqanlarının təsərrüfat subyektinin operativ fəaliyyətinə qarışmamalarını və qərəzli yanaşmamalarını, nəzarət tədbirlərinin yekunlarına dair nəticələrin əsaslandırılmasını
347. Maliyyə nəzarətinin təşkili prinsiplərinə aid olmayanı göstərin:
- Düzgünlük prinsipi
  - ✓ Təminatlılıq
  - Məxfilik prinsipi
  - Peşə davranışı prinsipi
  - Peşə səriştəliliyi və lazımi dəqiqlik prinsipi
348. Maliyyə nəzarəti prinsipləri normativ sənədlərdə əks olunma səviyyəsinə görə fərqlənir: Aid olmayanı seçin:
- Beynəlxalq hüquqi aktlarda birbaşa göstərilən prinsiplər;
  - ✓ KİV –də göstərilən prinsiplər
  - Başqa normativ sənədlərdə göstərilən prinsiplər
  - Normativ sənədlərdə öz əksini tapmayan prinsiplər
  - AR qanunlarında birbaşa göstərilən prinsiplər;
349. Nəzarət tədbirləri həyata keçirilərkən ortaya çıxan məsələlərin izah olunması üçün xüsusi biliklər tələb olunduqda nəzarət orqanlarının hansı hüququ müəyyən edilir?
- Rəhbərin iştirakını tələb etmə hüququ
  - ✓ ekspertiza keçirmək hüququ
  - Məlumatların elektron sistemə giriş hüququ
  - İzahatların alınması hüququ
  - Sənədlərin tələb edilməsi hüququ
350. Səyyar vergi yoxlamaları zamanı nümunə kimi əşyalar aşağıdakı məqsədlər üçün götürülür: yanlış variantı göstərin
- aksiz markası ilə markalanmamış və ya saxta aksiz markası ilə markalanmış malların saxlanılmasının, satışının və idxal olunmasının sübut edilməsi
  - gəlirdən çıxılan xərclərə aid edilən malların (işlərin, xidmətlərin) dəyərinin onların fiziki və keyfiyyət göstəriciləri, növü, mənsəyi və digər göstəriciləri ilə uyğunluğunun yoxlanılması
  - vergi qanunvericiliyinin pozulmasının sübut edilməsi məqsədi ilə əşyaların nümunə kimi götürülməsi zəruri olan digər hallarda
  - malların (işlərin, xidmətlərin) bazar qiymətlərinin müəyyənləşdirilməsi
  - ✓ malların (işlərin, xidmətlərin) satış qiymətlərinin müəyyənləşdirilməsi
351. Sənədlərin və nümunə kimi əşyaların götürülməsinə hansı yoxlamalar keçirildikdə yol verilir?
- səyyar və kameral vergi yoxlamaları keçirildikdə
  - heç bir halda
  - operativ vergi yoxlaması keçirildikdə
  - kameral vergi yoxlaması keçirildikdə

✓ yalnız səyyar vergi yoxlanılması keçirildikdə

352. Vergi orqanlarının hüquq və vəzifələri hansı qanunvericiliklə müəyyən olunur?

- Gömrük Məcəlləsi
- "Büdcə sistemi haqqında" Qanun
- İnzibati Xətalər Məcəlləsi
- ✓ Vergi Məcəlləsi
- "Audit xidməti haqqında" Qanun

353. Bunlardan hansı auditorun hüquqlarına aid deyil?

- Auditin forma və metodlarının sərbəst müəyyənləşdirmək
- Başqa auditor cəlb etmək
- ✓ Müqəssir şəxsləri qanunla cəzalandırmaq
- Sifarişçinin rəhbərlərindən yazılı izahat almaq
- Sifarişçinin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətini yoxlamaq

354. Vergi yoxlamasını aparan şəxslərin vergi ödəyicisinin yaşayış sahələrinə daxil olmaq hüququ mövcuddurmu?

- İcazə verilmir
- Vergilər nazirliyinin icazəsi ilə
- Yoxlama vəzifəsi əsasında
- Mümükündür
- ✓ Yalnız məhkəmə qərarı ilə

355. Hansı nəzarət orqanlarının kassaları, kassa və xidmət yerlərini, anbarları və arxivləri möhürləmək hüququ vardır?

- daxili auditorların
- heç birinin
- auditor təşkilatlarının
- sərbəst auditorların
- ✓ dövlət nəzarət orqanlarının

356. Xarici auditorların hüquqları hansı qanunda öz əksini tapmışdır?

- «Səhmdar Cəmiyyəti»
- «Vergi Məcəlləsi»
- ✓ «Auditor xidməti» haqqında
- Hesablama Palatası haqqında
- Konstitusiyada

357. Aşağıda sadalananlardan hansı daxili auditorun hüquqlarına aid deyil:

- Təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətini təhlil etmək üçün lazım olan sənədləri tələb etmək
- Zəruri halda təsərrüfat subyektinin vəzifəli şəxslərindən əlavə məlumatlar və izahatlar almaq
- ✓ Zəruri halda təsərrüfat subyektinin vəzifəli şəxsinin işdən kənarlaşdırmaq
- Maliyyə vəsaitlərindən səmərəli və təyinatı üzrə istifadə edilməsinin düzgünlüyünü araşdırmaq
- Auditin nəticələrinə dair rəy bildirmək

358. Auditorlar Palatasının səlahiyyətlərinə aid deyildir:

- sərbəst auditorlardan müəyyən edilmiş formada hesabat almaq
- auditor təşkilatlarından müəyyən edilmiş formada hesabat almaq.
- Auditor təşkilatları təsis etmək
- Auditor kadrlarını hazırlamaq və təkmilləşdirmək.
- ✓ dövlət büdcəsinin layihələrinə rəy vermək

359. Xəzinədarlıq səlahiyyətlərinin reallaşması məqsədi ilə hansı hüquqa malikdir. Yalnız olanı qeyd edin:

- müəyyən olunmuş qaydada müəyyən edilmiş sahənin fəaliyyəti məsələləri üzrə lazımı qərar çıxarmaq üçün məlumat tələb etmək və almaq
- AR Maliyyə Nazirliyinin razılığı ilə xəzinədarlığın ərazi orqanlarını yenidən qurmaq və ləğv etmək
- müəyyən edilmiş sahənin fəaliyyətində lazımı ekspertiza, analiz və qiymətləndirmə, həmçinin elmi tədqiqatlar aparılmasını təşkil etmək
- xəzinənin ərazi orqanlarının fəaliyyətinə nəzarəti həyata keçirmək
- ✓ aparılmış nəzarət tədbirləri nəticəsində aşkar edilmiş hüquqpozuntuları barədə məlumatları Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə təqdim etmək

360. Aşağıda sadalananlardan hansı Hesablama Palatasının səlahiyyətlərinə aiddir?

- sərbəst auditorların və auditor təşkilatlarının apardıqları auditin keyfiyyətini yoxlamaq
- auditorların fəaliyyəti üzrə şikayətlərə baxıb onları həll etmək
- auditor fəaliyyəti ilə məşğul olmaq hüququ verən lisenziyanı geri almaq
- ✓ maliyyə büdcə ekspertizası keçirmək səlahiyyəti
- bank fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün lisenziya vermək və ya onu ləğv etmək

361. Hesablama Palatasının səlahiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- sərbəst auditorların və auditor təşkilatlarının apardıqları auditin keyfiyyətini yoxlamaq
- sərbəst auditorlar və auditor təşkilatları ilə onların sifarişçiləri arasında baş verən müxtəlif xarakterli mübahisələrə baxmaq
- auditor fəaliyyəti ilə məşğul olmaq hüququ verən lisenziyanı geri almaq
- ✓ bütün qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyyəti orqanları, mülkiyyət, təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq bütün müəssisələr, təşkilatlar, idarələrdən və onların vəzifəli şəxslərindən məlumat almaq
- bank fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün lisenziya vermək və ya onu ləğv etmək

362. Aşağıda sadalananlardan hansı Hesablama Palatasının səlahiyyətlərinə aid deyil?

- AR Prezidentinin, AR Milli Məclisinin və onun komitələrinin sorğuları əsasında rəy hazırlamaq səlahiyyəti
- təkliflər vermək səlahiyyəti
- mülkiyyət, təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq bütün müəssisələr, təşkilatlar, idarələrdən və onların vəzifəli şəxslərindən məlumat almaq səlahiyyəti
- maliyyə büdcə ekspertizası keçirmək səlahiyyəti
- ✓ sərbəst auditorların və auditor təşkilatlarının apardıqları auditin keyfiyyətini yoxlamaq və auditin aparılmasında qanun pozuntusuna yol verildikdə auditor fəaliyyəti ilə məşğul olmaq hüququ verən lisenziyanı geri almaq

363. Əmlakın fiziki mövcudluğunu yoxlamaq hüququ (inventarlaşma) hansı subyektə aiddir?

- yoxlanılan təşkilatın rəhbərliyinin hüququna
- variantların hamısına
- Yoxlanılan fiziki şəxslərin hüquqlarına
- Yoxlanılan hüquqi şəxslərin hüquqlarına
- ✓ maliyyə nəzarəti orqanlarının hüquqlarına

364. Yoxlanılan fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqlarına aid olmayanı göstərin:

- ✓ Ekspertlərin yoxlamaya cəlb edilməsi hüququ
- Nəzarətin yekunları üzrə sənədlərlə tanış olmaq hüququ
- Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada kommərsiya sirlərinin qorunmasını tələb etmək hüququ
- Nəzarətçinin fəaliyyətindən şikayət etmə hüququ
- Nəzarətin aparılması zamanı iştirak etmə

365. Nəzarət orqanları və onların vəzifəli şəxslərinin öhdəliklərinə aid olmayanı göstərin:

- Sənədlərin lazımı şəkildə qorunması öhdəliyi
- Nəzarət nəticələrinə görə yekun sənədin tərtibi öhdəliyi
- Nəzarət prosesinin sənədləşdirilməsi öhdəliyi
- ✓ İnformasiyanın KİV vasitəsilə bildirilməsi öhdəliyi

- Yoxlanılan təşkilatların informasiyalaşdırılması öhdəliyi

366. Kənar auditorların hüquqları hansı Qanunda əks olunmuşdur.

- "Hesablama palatası haqqında" Qanun
- "Büdcə sistemi haqqında" Qanun
- "Maliyyə nəzarətinin təşkili haqqında" Qanun
- "Auditorlar palatası haqqında" Qanun
- ✓ "Auditorların xidməti haqqında" Qanun

367. Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının müfəttişlərinin hüquqları hansı Qanunda öz əksini tapmışdır:

- Azərbaycan Respublikası "Büdcə sistemi haqqında"
- Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsi
- Azərbaycan Respublikası "Maliyyə nəzarətinin təşkili haqqında"
- ✓ Azərbaycan Respublikası "Hesablama palatası haqqında"
- Azərbaycan Respublikası "Auditorlar palatası haqqında"

368. Aşağıdakı variantlar arasında nəzarət orqanlarının hüquqlarına aid olmayanı seçin :

- Rəhbərin iştirakını tələb etmə hüququ
- Sorğunun üçüncü tərəflərə göndərilməsi hüququ
- Ekspertlərin yoxlamaya cəlb edilməsi hüququ
- ✓ Nəzarətin yekunları üzrə sənədlərlə tanış olmaq hüququ
- İzahatların alınması hüququ

369. Nəzarət tədbirlərinin obyektinin, məqsəd və vəzifələrinin, formalarının müəyyən edilməsi, onun metodikasının, plan və proqramının hazırlanması maliyyə nəzarəti prosesinin hansı mərhələsində həyata keçirilir?

- Nəzarət tədbirinin yekun mərhələsi
- Nəzarət tədbirinin həyata keçirilməsi mərhələsi
- Yoxlama nəticələrinin reallaşdırılması mərhələsi
- Heç birində
- ✓ Planlaşdırma

370. Maliyyə nəzarəti prosesi hansı mərhələləri əhatə edir?

- planlaşdırma
- yoxlama nəticələrinin reallaşdırılması
- nəzarət tədbirinin yekun mərhələsi
- ✓ hamısını
- nəzarət tədbirinin həyata keçirilməsi

371. Aşağıdakı variantlardan hansı nəzarətin planlaşdırılmasının reallıq prinsipinə aiddir:

- planlaşdırmanın bütün mərhələlərinin qarşılıqlı bağlılığını və ahəngdarlığını nəzərdə tutur
- Yoxlanılması lazım olan proqramın sualları elə bir şəkllə qədər konkretləşdirilməlidir ki, yerinə yetirilmə müddətini müəyyənləşdirmək və icraçıları təyin etmək mümkün olsun
- təftiş gedişində plan təkmilləşdirilir, tamamlanır, dəqiqləşdirilir
- planda icraçılara dəqiq göstəricilər, müddətlər verilməsini nəzərdə tutur
- ✓ plan təftiş üçün seçilmiş adamların və maddi ehtiyatların real imkanları nöqtəyi nəzərdən yoxlanılması

372. Aşağıdakı variantlardan hansı nəzarətin planlaşdırılmasının konkretliyi prinsipinə aiddir:

- planda icraçılara dəqiq göstəricilər, müddətlər verilməsini nəzərdə tutur
- təftiş gedişində plan təkmilləşdirilir, tamamlanır, dəqiqləşdirilir
- təftiş üçün seçilmiş adamların və maddi ehtiyatların real imkanları nöqtəyi nəzərdən yoxlanılması
- ✓ Yoxlanılması lazım olan proqramın sualları elə bir şəkllə qədər konkretləşdirilməlidir ki, yerinə yetirilmə müddətini müəyyənləşdirmək və icraçıları təyin etmək mümkün olsun
- planlaşdırmanın bütün mərhələlərinin qarşılıqlı bağlılığını və ahəngdarlığını nəzərdə tutur

373. Aşağıdakı variantlardan hansı nəzarətin planlaşdırılmasının optimallığı prinsipinə aiddir:

- Yoxlanılması lazım olan proqramın sualları elə bir şəkllə qədər konkretləşdirilməlidir ki, yerinə yetirilmə müddətini müəyyənləşdirmək və icraçıları təyin etmək mümkün olsun
- nəzarətçilər qrupuna verilmiş tapşırıqların müddətlər üzrə əlaqələndirilməsidir
- planlaşdırmanın bütün mərhələlərinin qarşılıqlı bağlılığını və ahəngdarlığını nəzərdə tutur
- planda icraçılara dəqiq göstəricilər, müddətlər verilməsini nəzərdə tutur
- ✓ planlaşdırma prosesində qanunla və ya nəzarətçi orqan tərəfindən müəyyənləşdirilmiş meyarlar əsasında nəzarət proqramının optimal variantının seçilməsi mümkünlüyü üçün planlaşdırmanın variantlığını təmin etmək lazımdır

374. Aşağıdakı variantlardan hansı nəzarətin planlaşdırılmasının fasiləsizliyi prinsipinə aiddir:

- planlaşdırma prosesində qanunla və ya nəzarətçi orqan tərəfindən müəyyənləşdirilmiş meyarlar əsasında nəzarət proqramının optimal variantının seçilməsi mümkünlüyü üçün planlaşdırmanın variantlığını təmin etmək lazımdır
- Yoxlanılması lazım olan proqramın sualları elə bir şəkllə qədər konkretləşdirilməlidir ki, yerinə yetirilmə müddətini müəyyənləşdirmək və icraçıları təyin etmək mümkün olsun
- planlaşdırmanın bütün mərhələlərinin qarşılıqlı bağlılığını və ahəngdarlığını nəzərdə tutur
- planda icraçılara dəqiq göstəricilər, müddətlər verilməsini nəzərdə tutur
- ✓ nəzarətçilər qrupuna verilmiş tapşırıqların təyin edilməsindən və planlaşdırma mərhələlərini qarışıq təsərrüfat subyektləri və müddətlər üzrə əlaqələndirilməsindən ibarətdir

375. Aşağıdakı variantlardan hansı nəzarətin planlaşdırılmasının fəallıq prinsipinə aiddir:

- planlaşdırma prosesində qanunla və ya nəzarətçi orqan tərəfindən müəyyənləşdirilmiş meyarlar əsasında nəzarət proqramının optimal variantının seçilməsi mümkünlüyü üçün planlaşdırmanın variantlığını təmin etmək lazımdır
- Yoxlanılması lazım olan proqramın sualları elə bir şəkllə qədər konkretləşdirilməlidir ki, yerinə yetirilmə müddətini müəyyənləşdirmək və icraçıları təyin etmək mümkün olsun
- planlaşdırmanın bütün mərhələlərinin qarşılıqlı bağlılığını və ahəngdarlığını nəzərdə tutur
- nəzarətçilər qrupuna verilmiş tapşırıqların təsərrüfat subyektləri və müddətlər üzrə əlaqələndirilməsindən ibarətdir
- ✓ planda icraçılara dəqiq göstəricilər, müddətlər verilməsini nəzərdə tutur

376. Maliyyə nəzarətinin ilkin mərhələsi hesab olunan planlaşdırma aşağıdakıları əhatə edir: Yanlış variantı göstərin

- nəzarət tədbirlərinin obyektinin, məqsəd və vəzifələrinin, formalarının müəyyən edilməsi
- nəzarət tədbirlərinin həyata keçirilməsinin plan və proqramının hazırlanması.
- yoxlanılan məsələlərinin qiymətləndirmə meyarlarının müəyyənləşdirilməsi
- ✓ nəzarət tədbirinin keçirilməsi haqqında hesabat və digər sənədlərinin tərtibi
- yoxlanılan subyektin fəaliyyətilə tanışlıq

377. Məlumdur ki, nəzarət tədbirinin planlaşdırılması nəzarətin təşkilinin ümumi prinsiplərinə, eləcə də növbəti özəl prinsiplərə uyğun olaraq, həyata keçirilməlidir. Bu prinsiplərə aid olmayanı qeyd edin:

- planlaşdırmanın kompleksliliyi
- plan tapşırıqlarının konkretliliyi
- planlaşdırmanın fəallığı
- ✓ planlaşdırmanın aşkarlılığı
- planlaşdırmanın fasiləsizliyi

378. Aşağıda sadalananlardan hansı çox hallarda nəzarət tədbirinin səmərəliliyini müəyyənləşdirir?

- kameral nəzarətin həyata keçirilməsi
- kompleks maliyyə nəzarətinin tətbiqi
- Səyyar nəzarətin həyata keçirilməsi
- müəssisənin vəsaitlərinin vaxtında formalaşması
- ✓ nəzarət tədbirinin məqsədlərinin və tapşırıqlarının düzgün qoyuluşu

379. Müəssisə, idarə və təşkilatların konkret dövr ərzindəki təsərrüfat-maliyyə fəaliyyətinin sənədlər əsasında yoxlanılması:

- Çarpaz yoxlama.
- ✓ Təftiş
- Tematik yoxlama.

- Sənədlərin oxunması.
- Təhlil

380. Sənədlərin tədqiqi metoduna aid olmayanı göstərin:

- Xətti ekspertiza
- ✓ Cəbri yoxlama
- Rəsmi yoxlama
- Arifmetik yoxlama
- Məntiqi yoxlama

381. Maliyyə nəzarətinin metodunu göstər:

- ✓ yoxlama, təftiş
- Sənədli uçot
- Anketləşdirmə
- Aşkarlıq
- Universallıq

382. Maliyyə nəzarətinin hansı metodu üzrə tərtib olunmuş aktda aşkar edilmiş nöqsanları aradan qaldırmaq üçün tədbirlər nəzərdə tutulur:

- heç biri
- Müayinə
- Baxış
- Təhlil
- ✓ Təftiş, yoxlama

383. Aşağıdakı maliyyə nəzarəti metodlarından hansı faktiki nəzarət metodlarına aid edilmir?

- İntinventarlaşma
- Müşahidə
- Nəzarət məqsədilə alqı
- Sorğu
- ✓ Təftiş

384. Aşağıdakı maliyyə nəzarəti metodlarından hansı sənədli nəzarət metodlarına aid edilmir?

- Yoxlama
- Təftiş
- Təhlil
- Müayinə
- ✓ İntinventarlaşma

385. Bilavasitə mühasibat uçotu obyektləri ilə işə əsaslan nəzarət metodları necə ifadə olunur?

- nəzarət ölçmə, baxış, təftiş
- ✓ faktiki nəzarət metodları
- yoxlama, müayinə, təhlil, təftiş
- sənədli nəzarət metodları
- ümumelmi nəzarət metodları

386. Sənədlərə deyil, bilavasitə mühasibat uçotu obyektləri ilə işə əsaslan nəzarət metodları hansılardır?

- yoxlama, müayinə, təhlil, təftiş
- nəzarət ölçmə, baxış, təftiş
- inventarlaşma, müayinə, yoxlama
- ✓ İntinventarlaşma, nəzarət ölçmə, nəzarət məqsədilə alqı, müşahidə, baxış, sorğu
- təftiş, təhlil, nəzarət məqsədilə alqı, müşahidə

387. Sənədlərdən istifadəni nəzərdə tutan və ilkin uçot sənədlərinin, mühasibat qeydlərinin, müqavilələrin və sairənin əsasında aparılan nəzarət metodları necə adlanır?

- İntinventarlaşma, müşahidə, sorğu
- ümumelmi nəzarət metodları
- nəzarət məqsədilə alqı, nəzarət məqsədilə ölçmə
- ✓ sənədli nəzarət metodları
- faktiki nəzarət metodları

388. Təftişin aparılmasından məqsəd:

- Vergiləri hesablayıb büdcəyə köçürmək üçün
- Maliyyə intizamının gözlənildiyini müəyyən etmək üçün
- Maliyyə planı və smetanı təsdiq etmək üçün
- Müəssisədə planların düzgün tərtib olunduğunu müəyyən etmək
- ✓ maliyyə əməliyyatlarının qanunauyğunluğunu, düzgünlüyünü, məqsədəuyğunluğunu müəyyən etmək

389. Nəzarətin metodlarından olan müayinənin yoxlamadan fərqi göstər:

- Ancaq əmək haqqı fondunun yoxlanılması
- Kassa əməliyyatlarını yoxlamaq
- Ancaq perspektiv maliyyə göstəricilərinin müəyyən etmək
- ✓ Maliyyə-iqtisadi göstəricilərin geniş mənada yoxlanılmasının əhatə olunması
- Maliyyə planının əsaslandırılmış tərtib olunmasını müəyyən etmək

390. Nəzarətin hansı metodu Hesablama Palatası üçün əsas hesab olunur:

- Müayinə
- Baxış
- ✓ tematik yoxlama və təftiş
- Monitorinq
- Təhlil

391. Maliyyə nəzarətini həyata keçirilmə üsulları(metodları) hansılardır:

- Təsərrüfatdaxili nəzarət
- İlk və operativ nəzarət
- Audit nəzarəti
- Təftiş və sonradan nəzarət
- ✓ yoxlama, müayinə, təhlil, təftiş

392. Təftişin yoxlama obyektinə görə növü. Səhv olanı göstər

- Faktiki təftiş
- Sənədli təftiş
- Qismən təftiş
- ✓ İlk təftiş
- Tam təftiş

393. Təşkilati əlamətinə görə təftişin təsnifatı. Səhv olanı göstər

- Planlı təftiş
- Tematik təftiş
- Kompleks təftiş
- ✓ Cari təftiş
- Plandankənar təftiş

394. Maliyyə nəzarətinin metodlarına aid deyil:

- Müayinə

- Təhlil
- √ əvəlcədən nəzarət
- Yoxlama
- Təftiş

395. Sənədli nəzarət metodlarına aid olmayanı qeyd edin?

- Təşkilatın işinin iqtisadi təhlili
- Normativ yoxlama
- √ Müşahidə
- Texniki-iqtisadi hesablamalar
- Sənədlərin tədqiqi

396. Maliyyə nəzarətinin həyata keçirilməsi zamanı inventarlaşmanın aparılması qaydaları ölkəmizdə hansı normativ sənədlə həyata keçirilir?

- “Maliyyə nəzarətinin təşkili haqqında” Qanun
- “Büdcə sistemi haqqında” Qanun
- bütün variantlar doğrudur
- “İnventarlaşma işlərinin təşkili” haqqında qərar
- √ "Səyyar vergi yoxlaması zamanı vergi orqanları tərəfindən inventarizasiyanın aparılması qaydaları" haqqında qərar

397. İnventarlaşmanın aparılması qaydasından və məqsədlərindən asılı olaraq, onun hansı növləri vardır? Aid olmayanı göstərin:

- məqsədinə görə;
- ardıcılığına görə;
- həcminə görə;
- mənsubiyyətinə görə;
- √ milli xüsusiyyətinə görə;

398. İnventarın ilk nəzəri şərhini kim və nə zaman vermişdir?

- 1286 –cı ildə I Edvard
- 1165 –ci ildə I Pyotr
- 1285-ci ildə I Pavel
- √ 1494-cü ildə Luka Paçoli
- 1285-ci ildə I Edvard

399. Faktiki nəzarət metodlarına aşağıdakılardan hansını aid etmək olar?

- yalnız sənədlərdən istifadəni nəzərdə tutur
- heç biri düz deyil
- mühasibat qeydlərini nəzərdə tutur
- √ sənədlərlə nəzarət metodu deyil
- ilkin uçot sənədlərini nəzərdə tutur

400. Nəzarət metodlarının nisbətən tanınmış təsnifləşdirilməsi aşağıdakılardan hansıdır?

- dövlət və qeyri-dövlət
- cari və sonradan
- tematik və kompleks
- kameral və səyyar
- √ faktiki və sənədli

401. İqtisadi təhlil metoduna aid olanı seçin:

- məhsulun istehsalındakı xammalların və materialların və ya tikinti-montaj işləri həcmlərinin qüvvədə olan xərc normalarındakı etibarlılığının müəyyənləşdirilməsi məqsədilə istifadə olunur
- müfəttişə işlərin real vəziyyətini açıqlamaqda kömək edir

- obyektin vəziyyətinin gələcəkdə öyrənilməsi, genişləndirilmiş təkrar istehsal prosesində iştirakı, yayınma və iddiaların açıqlanması, plan parametrləri daxilində tənzimlənmənin həllinin işlənilməsi üçün obyekt üçün zəruri informasiyanın alınmasıdır
- obyektin naturada yoxlanılmasıdır
- ✓ müəssisələrin istehsal və maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin ilkin, cari və növbəti nəzarətində tətbiq edilir

402. Aşağıdakılardan hansı maliyyə nəzarətinin ümumi elmi metodlarına aid deyil:

- ✓ Nəzarət məqsədilə alqı
- Deduksiya
- ekspertiza
- İqtisadi-riyazi metodlar
- İnduksiya

403. Maliyyə nəzarətinin ümumi elmi metodlarına aid olmayanı qeyd edin:

- Sistemli təhlil
- Müxtəlif növ ekspertizalar
- İqtisadi təhlil
- ✓ Müşahidə
- Funksional-dəyərli təhlil

404. Maliyyə nəzarətinin ümumi elmi metodlarına aid olmayanı qeyd edin:

- Təhlil
- Sintez
- Analogiya
- Deduksiya
- ✓ İntensifikasiya

405. Rus alimləri A.L.Apel, E.Y.Qraçeva, N.İ.Ximiçeva, S.O.Şoxin maliyyə nəzarətinin metodları olaraq nəyi qəbul edirlər?

- nəzarətin təşkili formalarını
- maliyyə nəzarətinin həyata keçirilmə mərhələlərini
- maliyyə nəzarəti sisteminin elementlərini
- ✓ nəzarətin həyata keçirilmə üsulları və qaydalarını
- maliyyə göstəricilərini

406. Maliyyə nəzarətinin metodları dedikdə nə başa düşülür?

- maliyyə nəzarəti sisteminin əhəmiyyətsiz bir elementi
- maliyyə nəzarətinin formaları
- maliyyə nəzarətinin təsnifatı
- ✓ nəzarətin məqsədlərinə çatmaq üçün istifadə olunan üsul və qaydaların məcmusu
- nəzarət tədbirlərinin təşkilinin konkret təzahür üsullarıdır

407. Aşağıdakılardan hansı daxili nəzarətin nəticələrini ifadə etmir?

- ✓ Nəzarət tədbirlərinin planlaşdırılması
- Səmərəliliyin artması
- Riskin qiymətləndirilməsinin təkmilləşmiş metodları
- Qanun pozuntusu hallarının azalması
- İdarəetməyə böyük diqqət

408. Aşağıda sadalanan funksiyalardan daxili auditin funksiyalarına aid olmayanı seçin:

- məlumat
- yoxlama
- analitik
- ✓ tətbiq
- hüquqi müdafiəsi

409. Daxili auditin funksiyalarına aid olmayanı göstər:

- analitik
- huquqi mudafiəsi
- məlumat
- yoxlama
- ✓ inkişaf

410. Daxili auditin məsləhətverici funksiyası cərcivəsində aşağıdakılardan hansını fərqləndirmək olar: Aid olmayanı göstər:

- məsləhətverici audit
- istehsal və idarəetmə sisteminin hərtərəfli audit;
- ✓ beynəlxalq audit;
- təşkilati-texniki audit;
- funksional audit;

411. Daxili auditin əsas funksiyası hansılardır:

- fiskal, tənzimləyici və idarəetmə
- məsləhətvermə və təmin etmə
- ✓ nəzarət və məsləhətvermə
- bölgü və nəzarət
- bölgü, tənzimləyici, stimullaşdırıcı və təmin etmə

412. Daxili nəzarətin nəticələri aşağıdakılardan hansını əhatə etmir?

- İdarəetməyə böyük diqqət
- Riskin qiymətləndirilməsinin təkmilləşmiş metodları
- Səmərəliliyin artması
- Qanun pozuntusu hallarının azalması
- ✓ Dövlət büdcəsində vəsaitlərə qənaət olunması.

413. Daxili nəzarət – müəssisənin mudafiəçisi (qoruyucusu) kimi aşağıdakılardan hansını yerinə yetirir?

- İstehsal və kommərsiya risklərinə nəzarət
- heç birini
- Şəffaflığın təmin edilməsi və korrupsiyaya qarşı mübarizə
- Maliyyə hesabatlarında saxta məlumatların aradan qaldırılması
- ✓ hamısını

414. Daxili auditin obyektlərinə aid olmayanı göstərin:

- Nəzarət sisteminin və mexanizminin yoxlanılması
- Təlimatlara, sərəncamlara riayət edilməsi
- Aktivlərin qorunmasının təmin olunması
- ✓ Dövlət vəsaitlərinin artırılması
- Maliyyə və istehsal məlumatları

415. Nəzarət mühiti elementləri sırasına daxil deyil:

- Peşəyə bağlılıq
- Məsuliyyətlərin və səlahiyyətlərin bölüşdürülməsi
- Rəhbərliyin fəlsəfəsi və iş üslubu
- ✓ Nəzarət qanunvericiliyinin mükəmməlliyi
- Mülkiyyətçi nümayəndələrinin iştirakı

416. Daxili nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsinə olan yüksək diqqəti şərtləndirən amillər: aid olmayanı seçin

- sürətlə inkişaf edən fəaliyyət növləri;

- yeni texniki vasitələr;
- yeni əməkdaşlar;
- yeni və ya modernləşdirilmiş informasiya sistemləri;
- ✓ gəlirin artmaması;

417. Kənar maliyyə nəzarətini həyata keçirənlər tərəfindən daxili nəzarət sisteminin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi metodlarına aid deyil :

- nəzarətin yerinə yetirilməsinə və etibarlılığına əmin olmaq üçün nəzarət vasitələrinin təkrar tətbiqini aparmaq;
- nöqsan və çatışmazlıqların dinamikasını öyrənmək və daxili nəzarət sisteminin səmərəliliyi haqqında nəticə çıxarmaq;
- nəzarət (monitoring) vasitəsilə daxili nəzarətin sənədli nəticələrini yoxlamaq;
- əməkdaşlarla daxili nəzarət məsələlərini müzakirə etmək;
- ✓ nəzarət həyata keçirilən qurumun əməkdaşlarından informasiyaları qəbul etməmək;

418. Kənar nəzarət xidməti kimi daxili nəzarət xidmətinin səmərəliliyini kim yoxlamalıdır?

- ✓ ali nəzarət orqanı
- təşkilat rəhbərliyi
- menecerlər
- heç biri
- mühasiblər

419. Daxili nəzarət sisteminin elementlərinə aid deyil:

- nəzarətçi mühit və ya nəzarət mühiti
- nəzarət sisteminin səmərəliliyinin monitorinqi
- riskin azaldılması tədbirləri
- ✓ büdcə layihəsi
- fəaliyyət riskləri

420. Daxili nəzarət sistemi nədir?

- nəzarət subyektlərinin onun icrası zamanı hüquq və öhdəliklərini müəyyən edən nəzarət prosesinin xarici xarakteristikasıdır
- keyfiyyətli nəzarətin həyata keçirilməsi üçün zəruri olan dövlət maliyyə nəzarəti orqanları peşəkar bilik və təcrübəsinin məcmusudur
- qarşıya qoyulmuş məqsədə nail olmaq üçün müəyyən ardıcılıqda icra edilmiş fəaliyyətlərin cəmidir
- istənilən peşəkar məsələlərin baxılmasına yanaşmanın təsirsiz fikir formalaşmasına tətbiq edilən nəzarətdir
- ✓ nöqsan və kənarlaşmaların qarşısını almaq və aşkar etmək üçün təşkilat rəhbərliyi tərəfindən qəbul edilmiş tədbirlər kompleksidir

421. Daxili nəzarət sistemi praktiki olaraq, hansı istiqamətdə fəaliyyətə yönəlir:

- həmişə rəhbərliyin və təşkilatın sahibinin fəaliyyətinə nəzarətə yönəlir
- həmişə dövlət büdcəsinin icrasına nəzarətə yönəlir
- həmişə rəhbərliyin və təşkilatın sahibinin fəaliyyətləri qiymətləndirmə olub və əsasən daha yuxarı vəzifəli əməkdaşların fəaliyyətinə nəzarətə yönəlir
- ✓ həmişə rəhbərliyin və təşkilatın sahibinin fəaliyyətləri qiymətləndirmə olub və əsasən daha aşağı vəzifəli əməkdaşların fəaliyyətinə nəzarətə yönəlir
- həmişə icraedici orqanların fəaliyyətləri qiymətləndirmə olub və əsasən daha dövlət büdcəsinin gəlirlərin formalaşmasına nəzarətə yönəlir

422. Daxili nəzarətin xarici nəzarətdən fərqləndirici cəhəti hansıdır. Düzgün cavabı seçin:

- nəzarətçi subyektin iqtisadi sisteminin tərkibində olması
- Variantların heç biri düz deyil
- Variantların hamısı düzdür
- ✓ nəzarətçi subyektin nəzarət sisteminin tərkibində olması
- nəzarət sisteminin maliyyə sisteminin tərkibində olması

423. İnvartarlaşdırma nədir?

- Əsas fondların uçotu formasıdır.
- ✓ Eyni tarixdə təsərrüfat vəsaitlərinin faktiki mövcudluğunun mühasibat göstəricilərinə uyğunluğunun yoxlanılmasıdır.

- Əsas və dövriyyə fondlarının uçotu formasıdır.
- Əsas və dövriyyə fondlarının hərəkəti haqqında hesabatdır.
- Əsas fondların hərəkəti haqqında hesabatdır.

424. Aşkar edilmiş pozuntular və sui-istifadə halları gizlədilərə bilərsə nəzarət tədbirlərinin başa çatmasını gözləmədən qrup tərəfindən hansı sənəd tərtib edilir?

- Məlumat;
- ✓ Aralıq akt;
- Tapşırıq;
- Yekun akt.
- İzahat;

425. Yoxlanılan təşkilatın aktla əlaqədar etirazlarının yoxlanılması və rəy verilməsi nəçə iş gününü əhatə etməlidir:

- 1.0
- ✓ 5.0
- 3.0
- 4.0
- 2.0

426. Auditə tərəfindən aparılan yoxlamanın nəticəsi haqqında sənəd necə adlanır:

- Akt
- ✓ rəy
- arayış
- ara aktı
- əsaslandırılmış sənəd

427. İlik mühasibat hesabatının analitik yekunları üzrə auditorun yekun sənədi hansı Qanun əsasında tənzimlənir:

- Hesablama Palatası haqqında qanun
- ✓ “Auditor xidməti haqqında” qanun
- “AuditorPalatası haqqında ” əsasnamə
- “daxili audit haqqında” qanun
- “Büdcə sistemi haqqında” qanun

428. Dövlət nəzarət orqanları tərəfindən yoxlamalara dair tərtib olunan yekun sənədi necə adlanır:

- Rəy
- Arayış
- İzahat
- ✓ akt
- əsaslandırılmış sənəd

429. Yoxlama nəticəsinin yekun sənədi neçə hissədən ibarət olmalıdır:

- Giriş və yekun
- ✓ giriş, analitik, yekun
- Məzmun və yekun
- Yekun və isahat
- Giriş və məzmun

430. AR-da dövlət maliyyə nəzarəti zamanı yekun sənədinin hazırlanmasının əsasını göstər:

- Formalaşmış təcrübə və arayış
- ✓ AR Maliyyə Nazirliyinin əmri (2009)
- Formalaşmış təcrübə və ya normativ hüquqi akt
- Audit Palatası haqqında əsasnaməsi (1995)
- Hesablama Palatası haqqında qanun (1999)

431. Yoxlamanın başa çatmasından sonra tərtib olunan aktın nəçə hissədən ibarətdir:

- Giriş və analitik
- √ giriş, analitik və yekun
- Nəticə və izahat
- Aktın quruluşu sərbəstir
- Nəticə, giriş

432. Yoxlama proqramı tərtib olunan zaman aşağıdakı hansı elementlər əsas götürülür:

- Mövzu, məqsəd, yoxlamanın çəzmunu
- √ mövzu, məqsəd, yoxlamanın əhətə edildiyi dövr, yoxlanılacaq obyektlər
- Məqsəd, dövr, yoxlanılacaq obyektin siyahısı
- Yoxlamanın məqsədi və vaxtı
- Mövzu, təftişin müddəti

433. Yoxlamanın nəticələrinə dair tərtib olunmuş aktın geniş hissəsinə göstərilmir:

- Yoxlamanın mövzusu
- √ yoxlama nəticəsində aşkar edilən nöqsanlar
- Yoxlamanın təşkilatının adı
- Yoxlama aktının tərtibi
- Yoxlamanın aparılma vaxtı

434. Faktiki yoxlamanın geniş yayılmış metodunu göstər:

- Təftiş
- √ inventarlaşma
- Müəyinə
- Monitorinq
- Təhlil

435. Yoxlama zamanı tətbiq olunan nəzarətin metodlarına daxil deyil:

- İqtisadi təhlil
- √ inventarlaşma
- Hesabi yoxlama
- Formal yoxlama
- Texniki-iqtisadi hesablamalar

436. Yoxlamanın ilkin hazırlığına daxil deyil:

- Metodoloji məsələlər
- √ yoxlamaya dair aktın tərkibi
- Yoxlama obyektinə tanışlıq
- Yoxlama qrupunun təşkili
- Təşkilatı məsələlər

437. Aralıq akta aid olmayanları göstərin:

- Aşkar olunmuş pozuntular gizlədildikdə və ya onların aradan qaldırılması üçün təxirəsalınmaz tədbirlər görmək lazım olduqda tərtib olunur
- √ Təftişin tez yekunlaşdırılması lazım gəldikdə tərtib olunur
- Konkret təftiş proqramı məsələsinin yoxlanılmasına görə məsuliyyət daşıyan təftiş qrupunun üzvü və təftiş edilən təşkilatın müvafiq vəzifəli və maddi məsuliyyət daşıyan şəxsləri tərəfindən imzalanır.
- Aralıq aktda göstərilmiş faktlar təftiş aktına daxil edilir
- Vəzifəli və maddi məsuliyyət daşıyan şəxsləri məsuliyyətə cəlb etmək lazım olduqda təftişin gedişi zamanı, onun başa çatmasını tərtib olunur

438. Təftişin gedişi müddətində aralıq akt nə zaman tərtib olunur? Aid olmayanı göstərin:
- pozuntular gizlədildikdə
  - maddi məsuliyyət daşıyan şəxsləri məsuliyyətə cəlb etmək lazım olduqda
  - vəzifəli məsuliyyət daşıyan şəxsləri məsuliyyətə cəlb etmək lazım olduqda
  - ✓ təftişin tez yekunlaşdırılması lazım gəldikdə
  - pozuntuların aradan qaldırılması üçün təxirəsalınmaz tədbirlər görmək lazım gəldikdə
439. Hansı üsuludan istifadə bütün təftiş dövründə eyni tipli sənədlərin tədqiqi zamanı çatışmamazlıqları aşkara çıxarmaq imkanı yaradır?
- xronoloji ardıcılıq
  - ✓ sistemləşdirilmiş qruplaşma
  - birləşdirilmə
  - eyniləşdirilmə
  - ardıcılıq
440. Təftiş aktının həcmi nə qədər olmalıdır?
- 30 səhifə
  - ✓ məhdudiyət qoyulmur
  - 15-20 səhifə
  - 3-5 səhifə
  - 25 səhifədən artıq ola bilməz
441. Kompleks şəkildə aşkar olunmuş pozuntu faktlarına aidiyyəti olan mühüm hallar təftiş aktının hansı əks etdirməlidir
- hamısında
  - əsaslandırma
  - ✓ təsviri
  - heç birində
  - analitik
442. Təftiş aktının təsviri hissəsində mütləq əks etdirilməlidir .Səhv olanı qeyd edin:
- onun yerinə yetirilməsi üsulları
  - ✓ təşkilatın əsas məqsədləri və fəaliyyətinin növləri
  - sənədlərə əsaslanma və hüquqi normativ aktlar göstərilməklə pozuntu faktlarının mövcudluğunu dürüst təsdiq edən digər hallar
  - pozulmuş tələblər, həmçinin hər hansı sənədlərin təqdim olunmaması faktları
  - pozuntu halının aid olduğu maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti yaxud da təsərrüfat əməliyyatı
443. Yekun sənədin məzmun hissəsini hazırlayarkən nəzarətin nəticələrinin ümumiləşdirilməsinin və reallaşdırılmasının hansı üsullarından istifadə edilir.Aid olmayanı göstərin:
- çatışmamazlıqların qruplaşdırılması
  - ✓ məhkəmə ekspertizasının keçirildiyi yer və vaxtın müəyyənləşdirilməsi
  - analitik qruplaşma
  - hüquqi-istintaq cəhətdən əsaslandırma
  - aralıq nəzarətin nəticələrinin sənədləşdirilməsi
444. Dövlət nəzarət orqanlarının yoxlamalarının nəticələri üzrə yekun sənəd necə adlanır?
- yalnız akt
  - ✓ təftiş aktı
  - təhriri-məruzə
  - yalnız hesabat
  - rəy
445. Nəzarət tədbirinin yekun sənədinin müəyyən qaydaya salınması hansı amildən asılı olaraq fərqli olur?
- maliyyə nəzarətinin obyektindən

- ✓ maliyyə nəzarətinin istiqamətlərindən
- maliyyə nəzarətinin növlərindən
- maliyyə nəzarətinin predmetindən
- maliyyə nəzarətinin subyektindən

446. Hesablama Palatasının apardığı nəzarət tədbirləri zamanı cinayət xarakterli faktların olması ehtimal edildikdə müvafiq araşdırma aparılması və dövlətə dəymiş ziyanın ödənilməsi məqsədilə Cinayət-prosessual qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq toplanmış materiallar hara göndərilir:

- Hesablama Palatasına
- ✓ Baş Prokurorluğa
- təftiş edilən təşkilata
- heç birinə
- Maliyyə Nazirliyinə

447. Təftiş qrupunun rəhbəri (nəzarətçi-müfəttiş) neçə gün müddətinə sərhlə olunmuş etirazları və ya qeydlərin əsaslı olmasını yoxlamalı və onlara dair yazılı rəylər verməlidir?

- altı iş günü
- ✓ beş iş günü
- yeddi gün
- yeddi iş günü
- üç iş günü

448. Təftiş edilən təşkilatın rəhbərinin və baş mühasibinin təftiş qrupunun rəhbəri ilə razılaşdırılmaqla təftiş aktı ilə tanışlıq və onun imzalanması üçün müddət neçə gün müəyyənləşdirilə bilər?

- Beş gün
- ✓ beş iş günü
- yeddi gün
- yeddi iş günü
- altı gün

449. Ekspertin və ya ekspertlər komissiyasının rəyinə başqa hansı sənədlər əlavə edilir?

- Komissiyanın tarixini əks etdirən sənəd
- ✓ komissiyasının rəylərini misallarla əks etdirən materiallar və sənədlər
- Səhvə yol verənlərin işdən azad edilməsi ilə bağlı sənəd
- Cəzələndirilən şəxslərin əmək haqqını əks etdirən sənəd
- Komissiya üzvlərinin sayını əks etdirən sənəd

450. Yekun sənədin məzmun hissəsinə aid olmayanə göstərin:

- çatışmamazlıqların qruplaşdırılması
- ✓ qanunvericiliyin pozulmasının mahiyyəti
- hüquqi-istintaq cəhətdən əsaslandırma
- təftişin nəticələri üzrə qərarların qəbul edilməsi
- aralıq nəzarətin nəticələrinin sənədləşdirilməsi

451. Aşağıda sadalanan informasiyalardan hansı təftiş aktının məzmun hissəsinə aid deyil?

- qanunvericiliyin pozulmasının mahiyyəti
- ✓ təşkilatın əsas məqsədləri və fəaliyyətinin növləri
- sənədlərə əsaslanma və hüquqi normativ aktlar göstərilməklə pozuntu faktlarının mövcudluğunu dürüst təsdiq edən digər hallar
- pozulmuş tələblər, həmçinin hər hansı sənədlərin təqdim olunmaması faktları
- təftişin yerinə yetirilməsi üsulları

452. Təftiş aktının giriş hissəsinə aşağıdakı informasiyadan hansı aid deyil:

- təftiş mövzusunun adı
- ✓ pozulmuş tələblər, həmçinin hər hansı sənədlərin təqdim olunmaması faktları

- təftiş kim tərəfindən və hansı əsasda aparılmışdır
- təşkilatın tam adı və rekvizitləri, vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi
- təftiş aktının tərtib olunma tarixi və yeri

453. İ.S. Maskeçyus və V.İ.Lakis təftiş aktının sxemini neçə və hansı hissədən ibarət təklif edirlər:

- üç hissədən – giriş,əsaslandırma və nəticə hissələrindən ibarət
- ✓ iki hissədən – giriş və əsaslandırma hissələrindən ibarət
- dörd hissədən – giriş,əsaslandırma,təhlil və nəticə hissələrindən ibarət
- beş hissədən – giriş,əsaslandırma təhlil, tətbiq və nəticə hissələrindən ibarət
- bir hissədən –əsaslandırma hissəsindən ibarət

454. Bir və ya bir neçə yoxlanılan qurumun fəaliyyətinin konkret məsələ və istiqamət üzrə auditini necə ifadə etmək olar. Düzgün ifadəni seçin:

- səmərəlilik auditi
- çarpaz audit
- kompleks auditi
- şaquli audit
- ✓ tematik audit

455. İdarəetmə sisteminin müxtəlif səviyyələrində olan bir neçə qurumun eyni vaxtda, maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin müxtəlif məsələləri üzrə auditini aşağıdakılardan hansı vasitəsilə ifadə edilə bilər?

- tematik audit
- şaquli audit
- kompleks auditi
- ✓ çarpaz audit
- səmərəlilik auditi

456. Yoxlanılan qurumların maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin bütün istiqamətlərinin eyni zamanda auditini aşağıdakılardan hansı vasitəsilə ifadə edilə bilər?

- çarpaz audit
- səmərəlilik auditi
- şaquli audit
- tematik audit
- ✓ kompleks auditi

457. Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası tərəfindən audit hansı formalarda həyata keçirilə bilər?

- Kompleks,tematik və şaquli
- heç biri
- Üfiqi,tematik və şaquli
- ✓ Kompleks,tematik və çarpaz
- Üfiqi,tematik və çarpaz

458. Hesablama Palatasında auditorları tərəfindən aparılan yoxlamaların nəticələri kimə təqdim edilməlidir:

- Vergilər Nazirliyinə
- Prezident Aparatına
- Milli Məclisə
- Maliyyə Nazirliyinə
- ✓ Hesablama Palatasının kollegiyasına

459. Müəssisə və təşkilatların hesabatları üzrə maliyyə, tədiyə və hesablama əməliyyatlarının bütün növlərinin dayandırılması haqqında hansı orqan qərar verə bilər:

- Mərkəzi Bank
- AR Maliyyə Nazirliyi
- Prezident aparatı

- Milli Məclis Prezident Aparatının razılığı ilə
  - ✓ Hesablama Palatası Kollegiyası Milli Məclis ilə razılaşdırmaqla
- 460.** Hesablama Palatası hansı prosesləri yoxlayan zaman maliyyə-büdcə sisteminin təkmiləşdirilməsi ilə əlaqədar təklifləri hazırlayıb Milli Məclisə təqdim edir:
- Büdcə layihəsinin tərtibi
  - Müəssisələrdə biznes-plan hazırladıqda
  - Kreditlərin verilməsi
  - Sığorta fondunun vəsaitlərinin verilməsi
  - ✓ büdcə gəlirlərinin formalaşması və vəsaitlərin xərclənməsi
- 461.** Hansı hallarda Hesablama Palatası yoxlanılan kommertiya təşkilatların müdiriyyətinə icrası zəruri olan göstərişlər vermək hüququna malikdir. Aid olmayanı göstər:
- Müəssisədə pozuntu hıanarı aşkar edildikdə
  - Nəzarət tədbirinin həyata keçirilməsinə maneə yaradıldıqda
  - Hesablama Palatası təqdim etiyi materiallara baxılması qaydaları pozulduqda
  - ✓ büdcə layihəsi tərtib olunmadıqda
  - Maliyyə fəaliyyətində dövlətə ziyan vurulan aşkar olunduqda
- 462.** AR dövlət büdcəsinin icrasının yoxlanılması zamanı əldə olunmuş məlumatlar əsasında Hesablama Palatası hazırladığı təklifləri hansı orqana göndərir:
- Prezident Aparatına
  - Auditor Palatasına
  - AR Vergilər Nazirliyi
  - ✓ Milli Məclis
  - AR Maliyyə Nazirliyinə
- 463.** Hesablama Palatası tərəfindən audit hansı formalarda həyata keçirilə bilər?
- çarpaz
  - heç biri
  - Kompleks
  - tematik
  - ✓ hamısı
- 464.** Hesablama Palatası tərəfindən keçirilən ilkin və sonrakı maliyyə-büdcə nəzarəti tədbirlərinin nəticələri üzrə qəbul olunmuş qərarlar barədə hara məlumat verilir?
- ✓ Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə
  - Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinə
  - Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinə
  - Azərbaycan Respublikasının Hesablama Palatasının Kollegiyasına
  - Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə
- 465.** İlkin və sonrakı maliyyə-büdcə nəzarətinin aparılması üzrə tədbirlərin Hesablama Palatasının iş planlarına daxil edilməsi barədə qərarlar harada qəbul edilir.
- Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının iclasında
  - Auditorlar Palatasının Kollegiyasının iclasında
  - Prezident Aparatında
  - ✓ Hesablama Palatasının Kollegiyasının iclasında
  - Vergilər Nazirliyinin Kollegiyasının iclasında
- 466.** Hesablama Palatası maliyyə-büdcə nəzarətini hansı formalarda həyata keçirir.
- cari və sonrakı
  - yalnız cari
  - yalnız ilkin

- yalnız sonrakı
- √ ilkin və sonrakı

467. Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbiri başa çatdıqdan sonra yoxlama qrupunun rəhbəri tərəfindən nə hazırlanmalıdır?
- Yalnız akt
  - Heç biri
  - Yalnız hesabat
  - √ Təhriri-məruzə
  - Rəy
468. Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbirinin nəticələri üzrə tərtib olunan akta aid olmayanı göstərin:
- Akta aktda istinad edilmiş sənədlərin surəti əlavə olunmalıdır
  - Aktda nəzarət tədbirinin keçirilməsinin məqsədi, predmeti və obyektı əks olunmalıdır
  - Aktda nəzarət tədbirinin icrası prosesində proqrama edilmiş əlavələr və ya dəyişikliklər barədə məlumatlar göstərilməlidir
  - √ Akt üç nüsxədən ibarət tərtib olunmalıdır.
  - Aktın bütün səhifələri yoxlama qrupunun üzvü və yoxlanılan qurumun rəhbəri və ya onun tövsiyyəsi ilə məsul şəxs tərəfindən imzalanmalıdır
469. Hesablama Palatası tərəfindən hər bir nəzarət tədbirinin yekunu üzrə hansı sənədlər tərtib olunmalıdır: Yalnız olanı göstərin
- nəzarət tədbirinin nəticəsi üzrə yekun aktı
  - Auditor rəyi
  - Auditor hesabatı;
  - √ Auditor təqdimatı
  - nəzarət tədbirinin nəticəsi üzrə analitik arayış
470. Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbirinin keçirilməsi zamanı yoxlama qrupunun üzvləri tərəfindən hansı tələblərə əməl olunmalıdır. Aid olmayanı göstərin:
- nəzarət tədbiri obyektiv və qərəzsiz aparılmalı,
  - “Hesablama Palatası haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa müvafiq olaraq Palatanın vəzifəli şəxsləri tərəfindən yoxlanılan qurumun operativ fəaliyyətinə müdaxilə olunmamalıdır
  - yoxlama qrupunun üzvləri bütün hərəkətlərində etik qaydalar üzrə müvafiq tələbləri gözləməlidirlər;
  - √ əldə olunan nəticələr nəzarət tədbiri başa çatana və yekunları hesabat şəklində rəsmiləşdirilənədək elan edilməlidir
  - nəticələr audit standartlarına uyğun olaraq əldə edilməli və toplanmış dəlillərə əsaslanmalıdır;
471. Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbirinin aparılmasında yoxlama qrupunun üzvləri diqqəti əsasən hansı istiqamətə yönəltməlidir? Aid olmayanı qeyd edin:
- dövlət büdcəsi və büdcədən kənar dövlət fondlarının (təsisatlarının) büdcələrinin icrasına
  - uçot-hesabat və daxili nəzarət işlərinin təşkili vəziyyətinin araşdırılmasına
  - dövlət vəsaitlərindən səmərəli və qənaətlə istifadə olunub-olunmamasının müəyyənləşdirilməsinə, əldə olunmuş nəticələrin müəyyən edilmiş məqsədlərə uyğunluğunun qiymətləndirilməsinə
  - √ nəzarət olunan müəssisənin mənfəətinin artırılmasına
  - dövlət əmlakının idarə və istifadə olunması zamanı büdcə, vergi, gömrük, bank fəaliyyətini tənzimləyən və digər aidiyyəti qanunvericilik aktlarının və normativ sənədlərin tələblərinə əməl olunmasına
472. Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbiri keçirilən qurumun rəhbəri haqqında nə zaman akt tərtib olunur?
- yoxlama aparmaq hüququ verən vəsiqəni təqdim etmiş yoxlama qrupunun üzvünü (cəlb edilmiş mütəxəssisi) quruma buraxmaqdan imtina etdikdə
  - √ yoxlama qrupunun rəhbəri “Hesablama Palatası haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun, Hesablama Palatasının Daxili Nizamnaməsinin və Azərbaycan Respublikasının digər qanunvericilik aktlarının müvafiq maddələrini onun nəzərinə çatdırdıqdan sonra nəzarətə maneə olarsa
  - lazımi məlumatları verməkdən imtina etdikdə
  - məlumatın verilməsini gecikdirdikdə
  - lazımi məlumatları vermədikdə
473. Aşağıda sadalananlardan hansı Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbirinin aparılmasında nəzarət forması kimi istifadə olunmur?

- ekspertiza
- monitorinq
- ✓ müşahidə
- qiymətləndirmə
- təhlil

474. Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbirləri hansı fəaliyyət formasında həyata keçirilə bilər?

- təhlil, monitorinq
- ✓ audit və ekspert-analitik
- kompleks və ya çarpaz
- tematik və ya çarpaz
- maliyyə və səmərəlilik

475. Hesablama Palatası tərəfindən keçirilən nəzarətdə nəzarət tədbiri hansı qaydada həyata keçirilir?

- Yoxlama qrupunun rəhbərinin göstərişi ilə
- ✓ Təsdiq edilmiş proqrama və işçi planına uyğun
- Nəzarətçi subyektlərin göstərişinə uyğun
- aidiyyəti struktur bölməsinin rəhbəri ilə razılaşdırılmaqla
- Yoxlanılan qurumun rəhbərliyinin nəzarəti altında

476. Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbirinin müddətinin uzadılması və ya yaradılmış yoxlama qrupunun tərkibində dəyişikliklər və əlavələrin edilməsi zərurəti yarandıqda bu proses necə həyata keçirilir?

- aidiyyəti struktur bölməsinin rəhbəri ilə razılaşdırılmaqla bu barədə Auditor qarşısında məsələ qaldırılır
- ✓ tədbirin keçirilməsinə məsul olan Auditor tərəfindən nəzarət tədbirinin keçirildiyi müddətdə əsaslandırılmış Təhriri məruzə ilə Palatanın Sədriyə müraciət edilir
- tədbirin keçirilməsinə məsul olan nəzarətçi tərəfindən həyata keçirilir
- variantların hamısı səhvdir
- tədbirin keçirilməsinə məsul olan icraçılar tərəfindən Auditora müraciət edilir

477. Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət zamanı yoxlama qrupunun üzvlərinə onların səlahiyyətlərini təsdiq edən və Palata Sədri tərəfindən imzalanmış vəsiqə verilir ki, vəsiqədə aşağıdakılardan hansı göstərilir?

- nəzarət tədbirinin adı;
- ✓ yoxlama keçirəcəkləri ünvan
- yoxlama qrupunun rəhbərinin və üzvlərinin vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı;
- nəzarət tədbiri ilə əhatə olunan dövr;
- nəzarət tədbirinin keçirilməsinin əsası;

478. Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbirinin keçirilməsi haqqında sərəncamda aşağıdakılardan hansı göstərilir?

- nəzarət tədbirinin tam adı;
- ✓ yoxlanılan qurumun işçilərinin sayı
- nəzarət tədbirinin keçirilməsi müddəti;
- yoxlama qrupunun tərkibi
- nəzarət tədbirinin keçirilməsinin əsasları;

479. Aşağıdakılardan hansı Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbirinin proqramında öz əksini tapmır?

- nəzarət tədbirinin başlanması müddəti
- ✓ ölkəni makroiqtisadi göstəriciləri
- nəzarət tədbiri ilə əhatə olunan dövr;
- rəylərin və hesabatların Palatanın Kollegiyasının iclasına təqdim edilməsinin müddətləri
- nəzarət tədbirinin başa çatdırılması müddəti;

480. Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbirinin proqramında aşağıdakılardan hansı əks olunmur?

- nəzarət tədbirinin keçirilməsinin əsası;

- ✓ yoxlanılan qurumun işçilərinin sayı
- yoxlanılan qurumların siyahısı;
- yoxlama qrupunun tərkibi;
- keçirilən tədbirin məqsədi və predmeti;

481. Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbirinin məqsədinin təyin edilməsi mərhələsində nə müəyyən edilməlidir?

- qarşıya qoyulmuş məqsədə nail olmaq üçün qurumların sayı
- ✓ nəzarət tədbiri nəticəsində nail olunacaq hədəf
- Nəzarət tədbiri keçiriləcək qurumun ünvanı
- Variantların heç biri düz deyil
- Nəzarət tədbirinin miqyasının müəyyənləşdirilir

482. Hesablama Palatası tərəfindən nəzarət tədbirlərinin Planlaşdırılması hansı fəaliyyət və prosedurlardan ibarətdir? Yalnız olanı seçin:

- nəzarət tədbiri keçiriləcək qurum və onun fəaliyyəti barədə zəruri məlumatların əldə olunması;
- ✓ nəzarət tədbirlərinin obyektinin seçilməsi
- nəzarət tədbirinin miqyasının müəyyənləşdirilməsi;
- nəzarət tədbirinin proqramının hazırlanması;
- nəzarət tədbirinin məqsədinin müəyyən edilməsi;

483. Çarpaz audit necə ifadə etmək olar?

- bir və ya bir neçə yoxlanılan qurumun fəaliyyətinin konkret məsələ və istiqamət üzrə auditidir
- ✓ idarəetmə sisteminin müxtəlif səviyyələrində olan bir neçə qurumun eyni vaxtda, maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin müxtəlif məsələləri üzrə auditidir
- yoxlanılan qurumların maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin bütün istiqamətlərinin eyni zamanda auditidir
- maliyyə əməliyyatları və hesabatlarının qanuniliyinin, uyğunluğunun, düzgünlüyünün və tamlığının müəyyənləşdirilməsi məqsədilə həyata keçirilən audit metodudur
- dövlət büdcəsinin və büdcədən kənar dövlət fondlarının büdcələrinin vəsaiti ilə aparılan bütün əməliyyatların eyni zamanda auditidir

484. Maliyyə audit nədir?

- yoxlanılan qurumların maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin bütün istiqamətlərinin eyni zamanda auditidir
- ✓ maliyyə əməliyyatları və hesabatlarının qanuniliyinin, uyğunluğunun, düzgünlüyünün və tamlığının müəyyənləşdirilməsi məqsədilə həyata keçirilən audit metodudur
- bir və ya bir neçə yoxlanılan qurumun fəaliyyətinin konkret məsələ və istiqamət üzrə auditidir
- idarəetmə sisteminin müxtəlif səviyyələrində olan bir neçə qurumun eyni vaxtda, maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin müxtəlif məsələləri üzrə auditidir
- dövlət büdcəsinin və büdcədən kənar dövlət fondlarının büdcələrinin vəsaiti ilə aparılan bütün əməliyyatların eyni zamanda auditidir

485. Tematik audit nədir?

- yoxlanılan qurumların maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin bütün istiqamətlərinin eyni zamanda auditidir
- ✓ bir və ya bir neçə yoxlanılan qurumun fəaliyyətinin konkret məsələ və istiqamət üzrə auditidir
- idarəetmə sisteminin müxtəlif səviyyələrində olan bir neçə qurumun eyni vaxtda, maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin müxtəlif məsələləri üzrə auditidir
- maliyyə əməliyyatları və hesabatlarının qanuniliyinin, uyğunluğunun, düzgünlüyünün və tamlığının müəyyənləşdirilməsi məqsədilə həyata keçirilən audit metodudur
- dövlət büdcəsinin və büdcədən kənar dövlət fondlarının büdcələrinin vəsaiti ilə aparılan bütün əməliyyatların eyni zamanda auditidir

486. Sənədli maliyyə nəzarəti tədbirləri təşkilati əlamətlər üzrə aşağıdakı kmi aparılır:

- Bütün cavablar səhvdir.
- Bütün cavablar düzgündür.
- Yalnız planlı tədbirlər həyata keçirilir.
- Nəzarət tədbirləri yalnız plandan kənar, qəflətən olur.
- ✓ Nəzarət tədbirləri plan üzrə və plandan kənar ola bilər.

487. Məhkəmə orqanlarının qərarlarına əsasən təsərrüfat hesablı müəssisələrdə maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin təftişi zamanı yoxlanılmalı olan məsələlərə daxil deyil:

- Faktiki daxil olan pul vəsaitlərinin, maddi dəyərlilərin tam mədaxil edilməsi.
- Qiymət və tariflərin tətbiqinin düzgünlüyünün yoxlanılması
- Ciddi hesabat blanklarının uçotu və qorunub saxlanması.
- Digər müəssisələrlə və şəxslərlə haqq-hesabın vaxtında və düzgün aparılması.
- ✓ Bütçədən maliyyələşmə normalarının düzgün tətbiq olunması.

488. Hüquq mühafizə orqanlarının qərarlarına əsasən təsərrüfat hesablı müəssisələrdə maliyyə təsərrüfat fəaliyyətinin təftişi zamanı aşağıdakılar yoxlanmalıdır. Səhv olanı seçin.

- Debitor və kreditor borclarının reallığı.
- Pul vəsaitlərinin və maddi dəyərlərinin uçotunun müəyyən olunmuş qaydada aparılması.
- İddia müddəti keçmiş kreditor borclarının bütçəyə ödənilməsi vəziyyətinin yoxlanılması.
- ✓ İlin əvvəlinə qalan bütçə vəsaitləri qalıqlarının vaxtında bütçəyə qaytarılması.
- Müqavilələrin mövcud qanunvericiliyə uyğun bağlanması.

489. Dövlət bütçəsindən maliyyələşməyən Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının, onların tabeliyində olan təşkilatların maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin təftişi məhkəmə orqanlarının qərarına əsasən aparılan zaman aşağıdakıları yoxlanılır. Səhv olanı göstərin:

- ✓ Müəssisə və təşkilatlarda bütçə vəsaitlərindən təyinatı üzrə və qənaətlə istifadə olunması.
- Təsərrüfatçılıq üsullarının təkmilləşdirilməsi, istehsalatın iqtisadi effektivliyinin yüksəldilməsi.
- Müəssisə və təşkilatlarda bütçə qarşısında olan öhdəliklərin yerinə yetirilməsi.
- Dövlət vəsaitinin xərclənməsində israfçılığa yol verilib verilməməsi.
- Mərkəzləşdirilmiş tədbirlərə vəsaitin düzgün hesablanması.

490. Bütçə təşkilatlarının maliyyələşdirilməsi prinsiplərini göstərin:

- Vəsaitlərin geri qaytarılmaq şərti ilə ayrılması, vəsaitlərin faktiki icraya uyğun istənilən həcmdə ayrılması.
- Sadalanan prinsiplərin heç biri.
- Bütçədən maliyyələşdirmənin təyinatlı xarakteri, bütçə maliyyələşdirilməsinin qeyri-məhdud xarakteri.
- ✓ Vəsaitlərin geri qaytarılmamaq şərti ilə ayrılması, vəsaitlərin faktiki icraya uyğun, ancaq plan daxilində ayrılması.
- Vəsaitlərin plan daxilində, faktiki icra həcmində ayrılması; vəsaitlərin qaytarılmaq şərti ilə ayrılması.

491. Kompleks təftiş aparılması üçün təşkil olunmuş qrupun rəhbərinin vəzifələrinə olmayanı göstərin:

- Nəzarət tədbirlərinin başlanması üçün zəruri olan sənədlərin hazırlanmasını təmin etmək.
- Qrup üzvlərini əvvəlki nəzarət tədbirləri üzrə materiallarla, metodlarla, zəruri normativ sənədlərlə tanış etmək.
- Nəzarət tədbirlərinin ümumi nəticələrinin müvafiq qaydada rəsmiləşdirilməsini təmin etmək.
- Qrup üzvlərini nəzarət tədbirlərinin aparılması üçün hazırlanmış və təsdiq edilmiş proqramla tanış etmək.
- ✓ Qrupun üzvlərini seçmək və nəzarət obyektini müəyyən etmək.

492. Təftişin yekun aktı neçə nüsxədə tərtib edilir və imzalanır?

- Bir;
- Məhdudlaşdırılmır.
- Dörd
- ✓ İki;
- Üç

493. Bütçə təşkilatları üzrə nəzarət tədbirlərinin təyin edilməsi və onların müddətlərinin artırılması kim tərəfdən həyata keçirilir?

- Maliyyə naziri və ya onun müavini tərəfindən.
- Nəzarət tədbirinin müddəti dəyişdirilə bilməz.
- Nəzarət obyektinin rəhbəri və ya onun müavini tərəfindən.
- ✓ Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinin rəisi və ya onun müavini tərəfindən;
- Qrupun rəhbəri və ya onun müavini tərəfindən;

494. Nəzarət tədbirlərinin nəticələri rəsmiləşdirilən akt neçə nüsxədən ibarət tərtib olunur və hara təqdim edilir?

- iki nüsxədən ibarət tərtib olunur, bir nüsxəsi müfəttişlərdə, digər nüsxəsi isə Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinə təqdim olunur

- bir nüsxədən ibarət tərtib olunur və Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinə təqdim olunur
  - ✓ iki nüsxədən ibarət tərtib olunur, bir nüsxəsi nəzarət obyektində saxlanılır, digər nüsxəsi isə Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinə təqdim olunur
  - üç nüsxədən ibarət tərtib olunur, bir nüsxəsi nəzarət obyektində saxlanılır, digər nüsxəsi isə Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinə təqdim olunur, digəri isə qrup üzvlərində saxlanılır
  - bir nüsxədən ibarət tərtib olunur və nəzarət obyektində saxlanılır
- 495.** Nəzarət tədbirlərinin nəticələri rəsmiləşdirilən akt kim tərəfindən imzalanır?
- xidmətin rəisi və baş mühasib
  - xidmətin rəisi və müəssisənin rəhbəri
  - nəzarət obyektinin rəhbəri və baş mühəndis
  - nəzarət qrupunun üzvləri
  - ✓ müfəttişlər, nəzarət obyektinin rəhbəri və baş mühasib
- 496.** Nəzarət tədbirlərinin nəticələri necə rəsmiləşdirilir?
- hesabatla
  - təqdimatla
  - təhriri-məruzə ilə
  - ✓ aktla
- 497.** Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinin əmri ilə kompleks təftişlərin aparılması üçün hansı tədbirlər həyata keçirilir? Aid olmayanı seçin:
- nəzarətin hansı mütəxəssis tərəfindən yoxlanılmasını özündə əks etdirən «İş bölgüsü» tərtib olunur
  - Kompleks təftişlərə Maliyyə Nazirliyinin digər struktur bölmələrindən mütəxəssislər cəlb olunur
  - qrup təşkil edilir
  - nəzarət tədbirlərinin aparılması nəzərdə tutulmuş təşkilatların siyahısı müəyyənləşdirilir
  - ✓ «İş bölgüsü» maliyyə naziri tərəfindən təsdiq olunur
- 498.** Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinin təsdiq edilmiş iş planına büdcə təşkilatlarının maliyyə fəaliyyətləri üzərində kompleks qaydada təftiş hansı müddət ərzində həyata keçirilir?
- ayda bir dəfə
  - ildə bir dəfədən az olmamaqla
  - ildə iki dəfədən çox olmamaqla
  - ✓ iki ildə bir dəfədən çox olmamaqla
  - rübdə bir dəfə
- 499.** Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinin regional maliyyə müfəttişlikləri tərəfindən aparılmalı olan nəzarət tədbirləri üzrə iş planı hansı qaydada və kim tərəfindən tərtib olunur?
- müvafiq rüb üzrə Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinin rəisi və ya rəisin buna səlahiyyəti olan müavini tərəfindən
  - müvafiq rüb üzrə maliyyə naziri tərəfindən
  - müvafiq ay üzrə Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinin kargüzarlığı tərəfindən
  - ✓ müvafiq rüb üzrə regional maliyyə müfəttişliklərin rəhbərləri tərəfindən
  - müvafiq il üzrə Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinin aidiyyəti şöbələri tərəfindən
- 500.** Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidməti haqqında məlumatları ifadə etmir?
- dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsaitlərin təyinatı üzrə səmərəli xərclənməsi üzərində dövlət maliyyə nəzarətini həyata keçirən icra hakimiyyəti orqanıdır
  - ✓ müəssisələrin nizamnamə kapitalının formalaşması üzərində nəzarəti həyata keçirir
  - 09 fevral 2009-cu il tarixində 48 nömrəli Fərman ilə yaradılmışdır
  - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ilə yaradılmışdır
  - «Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında» Fərman ilə yaradılmışdır